

Hushållets försäkringsvillkor

Hälsoförsäkring s. 2–3
Person- och reseförsäkring s. 4–17
Hemförsäkring s. 18–37
Hund- och kattförsäkringar s. 38–42
Hästförsäkring s. 43–47
Båtförsäkring s. 48–59
Skogsförsäkring s. 60–67
Allmänna avtalsvillkor s. 69–78

I Hushållets försäkringsvillkor har vi samlat villkoren för för Hälsoförsäkring, Person- och reseförsäkring, Hemförsäkring, Hund- och kattförsäkring, Hästförsäkring, Båtförsäkring och Skogsförsäkring samt Allmänna avtalsvillkor.

I försäkringsbrevet ser du vilka försäkringsskydd du har tecknat.

De saker som ska försäkras är olika och var och en av oss har olik vilja och förmåga att bära risker. Därför är det bra att du när försäkringen tecknas kan välja: vilka skador försäkringen omfattar, hur stor självriskan är eller var försäkringen gäller.

Ingen försäkring ersätter obegränsat

Försäkringens idé är att ge skydd i oförutsedda situationer. Försäkringen ersätter skador som det i praktiken är omöjligt att förbereda sig på och som är mycket svåra att förhindra. Alltför tydliga risker utesluts ur försäkringen. Det lönar sig att bekanta sig med begränsningarna på förhand.

Du förväntas vara omsorgsfull

Försäkringarna innehåller bestämmelser om säkerheten dvs. säkerhetsföreskrifter. De hjälper dig att undvika skador på förhand. Om dessa säkerhetsföreskrifter försummas eller om man avsiktligt brutit mot dem, kan ersättningen minskas eller helt vägras. Säkerhetsföreskrifter finns till exempel för brandsäkerhet och förebyggande av stölder. Föreskrifterna är till verklig nytta i många vardagssituationer.

Åldersavdraget överraskar ofta

Många blir besvikna när ersättningen för en tv som gått sönder inte motsvarar priset på en ny tv. Försäkringen ersätter egendom till det värde egendomen hade vid skadetidpunkten. Ju äldre egendom desto mindre ersättning i förhållande till det pris som man betalat för den eller som en ny kostar.

Ta hand om dina försäkringar, kom till en skyddskartläggning

Våra sakkunniga står alltid till tjänst. Ha som vana att låta kartlägga ditt försäkringsskydd med några års mellanrum. Du får en realistisk bild av situationen och vad som eventuellt borde göras.

Försäkringen är ett avtal

Med försäkringsavtal avses ett avtal om försäkring som försäkringsgivaren (försäkringsbolaget) och försäkringstagaren (kunden) ingått, och enligt vilket försäkringsbolaget förbinder sig att bära de risker som fastställts i avtalet mot premien som kunden betalar. På försäkringsavtalet tillämpas lagen om försäkringsavtal (543/94) eller motsvarande senare lag.

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet fastställs i försäkringsbrevet, i de grenspecifika försäkringsvillkoren samt i Allmänna avtalsvillkor.

I försäkringsbrevet har antecknats försäkringsavtalets individuella uppgifter såsom försäkringsobjekt eller de försäkrade, försäkringsskyddets omfattning, eventuella individuella begränsande villkor, försäkrings- och maximibelopp, självrisker samt i personförsäkringar upphöringsåldern för försäkringsskyddet.

Försäkringsavtalet omfattar de försäkringsskydd som har antecknats i försäkringsbrevet.

På försäkringsavtalet tillämpas de delar av försäkringsvillkoren i detta samlingsvillkor som gäller de försäkringar och skydd som har antecknats i försäkringsbrevet. Även Allmänna avtalsvillkor i slutet av villkorshäftet tillämpas på alla försäkringsavtal.

Hälsöförsäkring

1	Inledning	2
2	Försäkrade och ersättningstagare	2
2.1	Försäkrade	2
2.2	Ersättningstagare	2
3	Försäkringen träder i kraft	2
4	Försäkringens giltighet	2
4.1	Giltighetsområde och -tid	2
4.2	Giltighet vid idrottsutövning	2
4.3	Atomskada, krig och kriminell verksamhet	2
4.4	Försäkringsbolagets rätt att välja vårdinrättning	3
4.5	Försäkringen upphör	3
5	Försäkringsbelopp och självrisk	3
6	Indexbindning	3
7	Begreppen sjukdom och olycksfall	3
7.1	Sjukdom	3
7.2	Olycksfall	3
7.3	Begränsningar som gäller sjukdom och olycksfall	3
8	Diagnostikskydd	3
8.1	Allmänna ersättningsbestämmelser	3
8.2	Ersättningar på basis av diagnostikskydd	3
8.3	Begränsningar i diagnostikskydd	3

1 Inledning

Hälsöförsäkringen inkluderar Diagnostikskydd.

2 Försäkrade och ersättningstagare

2.1 Försäkrade

Försäkrade är personer som antecknats i försäkringsbrevet. Då försäkringen beviljas ska den försäkrade vara stadigvarande bosatt i Finland och inneha ett giltigt FPA-kort som bevis på att den försäkrade täcks av det finska bosättningsbaserade socialskyddet.

Om den försäkrade årligen vistas över sex månader av kalenderåret utomlands anses denne inte vara stadigvarande bosatt i Finland.

2.2 Ersättningstagare

Ersättningstagaren är den försäkrade eller annan part som är berättigad till ersättning.

3 Försäkringen träder i kraft

Försäkringsbolagets ansvar börjar och försäkringen träder i kraft tidigast den dag den skriftliga försäkringsansökan om försäkringsskydd har getts eller skickats till försäkringsbolaget. Ansvaret kan börja senare om så avtalats.

Om försäkringen kan beviljas skickar försäkringsbolaget fakturan och försäkringsbrevet till försäkringstagaren.

4 Försäkringens giltighet

4.1 Giltighetsområde och -tid

Försäkringen gäller dygnet runt både i arbetet och på fritiden i hela världen. Försäkringen ersätter dock endast kostnader för undersökningar som gjorts i Finland.

4.2 Giltighet vid idrottsutövning

Försäkringen gäller vid all idrottsutövning med undantag av professionell idrott.

Det är fråga om professionell idrott när idrottaren individuellt eller i ett lag utövar idrotten som sitt yrke och för idrottandet betalas mera i lön än det penningbelopp som stadgas i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare eller när idrottaren måste teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

4.3 Atomskada, krig och kriminell verksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- påverkan av vapen eller anordning som baserar sig på kärnreaktion och som skadat massvis med människor
- atomskada som beskrivs i atomansvarighetslagen eller skada som material, anordning eller vapen som grundar sig på kärnreaktion eller joniserad strålning har orsakat oberoende av var skadan har inträffat
- krig, uppror, kravall eller väpnad konflikt eller motsvarande eller under tjänstgöring i fredsbevarande uppgifter organiserade av Förenta Nationerna, Europeiska Unionen eller annan sammanslutning eller i annan militär verksamhet. Om den försäkrade har påbörjat sin utlandsresa före de väpnade aktionerna börjat och själv inte deltagit i dem, tillämpas denna punkt först när 14 dygn förflutit efter att de väpnade aktionerna började. Om den försäkrade själv deltagit i väpnade aktioner eller om det är fråga om storkrig, tillämpas denna villkorspunkt omedelbart.
- den försäkrades kriminella verksamhet.

4.4 Försäkringsbolagets rätt att välja vårdinrättning

Före den försäkrade låter sig undersökas ska han eller hon kontakta HälsoHjälpen. Undersökningar som försäkringen täcker ska ske hos LokalTapiolas avtalspartner eller på en vårdinrättning som LokalTapiola godkänt separat.

4.5 Försäkringen upphör

Den försäkrades ålder påverkar inte upphörandet av försäkringen. Närmare information om när försäkringsavtalet upphör finns i punkt 16 i Allmänna avtalsvillkor.

5 Försäkringsbelopp och självrisk

Maximiersättningen i försäkringen och en eventuell självrisk finns antecknade i försäkringsbrevet.

6 Indexbindning

Försäkringsbeloppen och premierna justeras årligen med levnadskostnadsindex vid ingången av försäkringsperioden. Med grundindex avses indextalet i juni det år som föregår året då försäkringen börjar. Justeringsindex är indextalet i juni som föregår ingången av försäkringsperioden som antecknats i försäkringsbrevet. Justeringstidpunkten är datumet då försäkringsperioden börjar. Om försäkringsperioden till exempel börjar 1.3.2018 är justeringsindexet indexet i juni 2017.

7 Begreppen sjukdom och olycksfall

7.1 Sjukdom

Med sjukdom avses ett symptom eller tillstånd som kräver att man konsulterar en läkare och som på basis av utredning som getts till LokalTapiola har börjat oberoende av den försäkrades vilja på annat sätt än genom olycksfall.

7.2 Olycksfall

Med olycksfall avses en plötslig händelse som har en utomstående orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada mot dennes vilja.

Som olycksfall anses även

- solsting, värmeslag, förfrysning, och gasförgiftning samt förgiftning som orsakats av ämne som den försäkrade intagit i misstag
- skada orsakad av väsentlig tryckvariation.

7.3 Begränsningar som gäller sjukdom och olycksfall

Ersättning betalas inte om sjukdomen eller olycksfallet orsakats

- av drog, alkohol, medicin eller annat rusmedel som den försäkrade använt
- av den försäkrades självmordsförsök.

Ersättning betalas inte för

- skada till följd av bitning på tand, käkled eller tandprotes även om en utomstående faktor bidragit till skadan.

8 Diagnostikskydd

8.1 Allmänna ersättningsbestämmelser

För att kostnaderna som försäkringen täcker ska vara ersättningsbara förutsätts att undersökningarna har gjorts av en läkare eller annan yrkesperson inom hälsovård och att de gjorts i Finland hos LokalTapiolas avtalspartner eller på en vårdinrättning som LokalTapiola godkänt separat. Undersökningarna görs i första hand med hjälp av distanstjänster om det är medicinskt möjligt.

Kostnaderna ska dessutom vara medicinskt motiverade, allmänt accepterade och nödvändiga för att få en diagnos av

sjukdomen eller skadan eller utreda behovet av vård av sjukdomen eller skadan. Undersökningskostnaderna ska också vara skäliga.

Ersättning av kostnaderna förutsätter att försäkringen är i kraft när kostnaderna uppstår och att den försäkrade, vid tidpunkten då kostnaderna uppstår, omfattas av socialskyddet i Finland och innehar ett giltigt FPA-kort som ett bevis på detta.

Kostnader ersätts på basis av faktura eller verifikat i original till den del kostnaderna inte ersätts med stöd av någon annan lag.

Under en försäkringsperiod ersätts kostnader högst upp till den maximiersättning som antecknats i försäkringsbrevet. En kostnad hänförs sig till den försäkringsperiod under vilken kostnaden uppstått.

8.2 Ersättningar på basis av diagnostikskydd

Försäkringen ersätter kostnader som orsakas av undersökningar som görs för att ställa eller säkerställa en diagnos på en sjukdom eller en skada orsakad av olycksfall. Ersättning förutsätter att sjukdomen eller olycksfallet inte diagnostiserats före försäkringen trätt i kraft.

Som kostnader ersätts

- besök hos läkare
- laboratorieundersökningar
- undersökningar med bilddiagnostik
- skäliga kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för vården, t.ex. sjukjournaler.

8.3 Begränsningar i diagnostikskydd

Som kostnader ersätts inte

- vårdkostnader, t.ex. läkemedelspreparat, fysioterapi eller annan terapi
- ny diagnostisering av konstaterad sjukdom eller olycksfallsskada
- kostnader för ingrepp, även om ingreppet sker i samband med undersökning
- arvoden för intyg eller utlåtanden med undantag av de som nämns i ersättningsbara kostnader
- sjukhusets vårddagsavgifter
- rese- och övernattningskostnader
- spårämnesundersökningar eller motsvarande undersökningar även om de ordinerats av läkare
- hälsokontroller och periodiska kontroller
- synundersökningar, undersökning av brytningsfel
- undersökning av tandsjukdom, tandskada, tänder eller tuggorgan även om sjukdomen eller skadan i tänderna eller tuggorganen har orsakat symptom annanstans än i tänderna
- undersökningar som gjorts för att konstatera eller utsluta en sådan sjukdom som den försäkrade inte har haft symptom på före undersökningen inleddes, t.ex. genundersökningar
- övriga kostnader som inte angetts i ersättningsbara kostnader.

Person- och reseförsäkring

1	Inledning	4
2	Försäkringens ikraftträdande	4
2.1	Ikraftträdande	4
2.2	Reservering av barnförsäkring för ett barn som ska födas	4
3	Försäkrade och ersättningsmottagare	5
3.1	Försäkrade	5
3.2	Ersättningsmottagare	5
3.3	Ersättningsbegränsningar	5
3.4	Ansökan om ersättning	5
3.5	Den försäkrades nära anhöriga	5
4	Försäkringens giltighet	5
4.1	Giltighetsområde och -tid	5
4.2	Giltighet i idrottsverksamhet, riskfyllda grenar och aktiviteter	6
4.3	Atomskada, krig och kriminell verksamhet	6
4.4	Försäkringsbolagets rätt att välja vårdplats	6
4.5	Försäkringens upphörande	6
5	Försäkringens indexbindning	6
6	Försäkringsfall som ersätts som sjukdom och begränsningar i dem	6
6.1	Sjukdom	6
6.2	Begränsningar som gäller sjukdom	6
7	Ersättning vid sjukdom	7
7.1	Vårdkostnadsskydd vid sjukdom	7
7.2	Ersättning för sjukvårdskostnader	7
7.3	Begränsningar i sjukvårdskostnader	7
8	Försäkringsfall som ersätts som olycksfall och begränsningar i dem	7
8.1	Olycksfall	7
8.2	Begränsningar som gäller olycksfall	7
9	Ersättning för olycksfall	8
9.1	Vårdkostnadsskydd vid olycksfall	8
9.2	Ersättning för vårdkostnader vid olycksfall	8
9.3	Begränsningar i vårdkostnader vid olycksfall	8
9.4	Dagpenningsskydd vid olycksfall	8
9.5	Skydd vid men till följd av olycksfall	8
9.6	Skydd vid dödsfall genom olycksfall	9
10	Försäkringsfall som ersätts från resenärförsäkringen och begränsningar i dem	9
10.1	Definition på resa	9
10.2	Sjukdom under resa	9
10.3	Begränsningar som gäller sjukdom under resa	9
10.4	Olycksfall under resa	9
10.5	Begränsningar som gäller olycksfall under resa	9
10.6	Övriga ersättningsbara försäkringsfall	10
11	Ersättning för sjukdom och olycksfall under resa	10
11.1	Vårdkostnadsskydd vid sjukdom eller olycksfall under resa	10
11.2	Begränsningar i ersättningsbara vårdkostnader	10
12	Avbruten eller annullerad resa och försening från resa	11
12.1	Avbrottsskydd vid resa	11
12.2	Annulleringsskydd vid resa	11
12.3	Förseningsskydd vid resa	11
13	Resgods-, reseansvars- och reserättsskyddsförsäkring	12
13.1	Definition på resa	12
13.2	Resgods-försäkring	12
13.3	Reseansvars-försäkring	13
13.4	Reserättsskyddsförsäkring	15

1 Inledning

Följande försäkringar kan väljas till person- och reseförsäkringen:

Personförsäkringar

Reservering av barnförsäkring för ett barn som ska födas

Vårdkostnadsskydd vid sjukdom

Vårdkostnadsskydd vid olycksfall

Dagpenningsskydd vid olycksfall

Skydd vid men till följd av olycksfall

Skydd vid dödsfall genom olycksfall.

Reseförsäkringar:

Resenärförsäkring

– vårdkostnadsskydd vid sjukdom eller olycksfall under resa

– annulleringsskydd vid resa

– förseningsskydd vid resa

– avbrottsskydd vid resa

Resgods-försäkring

– reseansvars-försäkring

– reserättsskyddsförsäkring.

Försäkringarna som valts och försäkringsskydden i anslutning till dem har antecknats i försäkringsbrevet.

2 Försäkringens ikraftträdande

2.1 Ikraftträdande

Försäkringsbolagets ansvar börjar och försäkringen träder i kraft tidigast det datum när den skriftliga försäkringsansökan om försäkringsskydd getts eller skickats till försäkringsbolaget. Ansvaret kan börja senare om så avtalats.

Har vårdkostnadsskydd vid sjukdom valts till försäkringsavtalet, avgörs beviljandet av försäkring på basis av en hälsoutredning. Om försäkringen kan beviljas, sänder försäkringsbolaget en faktura och ett försäkringsbrev, där eventuella individuella begränsande villkor har antecknats, till försäkringstagaren. Försäkringstagaren godkänner försäkringen genom att betala fakturan senast på förfallodagen och försäkringsbolagets ansvar för vårdkostnadsskydd vid sjukdom börjar från datumet då ansökan och hälsoutredningen getts.

2.2 Reservering av barnförsäkring för ett barn som ska födas

Reservering av barnförsäkring för ett barn som ska födas innehåller rätten att få vårdkostnadsskydden vid sjukdom och olycksfall samt valbart även skydden vid men till följd av olycksfall och dödsfall genom olycksfall i kraft genast då barnet föds. För att skydden ska träda i kraft förutsätts att barnet lever då det föds. Med ett barn som lever då det föds avses ett nyfött barn som oberoende av graviditetens längd andas eller visar andra livstecken då det har fötts, dvs. då det helt och hållet kommit ut ur eller tagits ut ur modern, t.ex. puls, pulsation i navelsträngen eller rörelse i viljestyrda muskler oberoende av om moderkakan lossnat eller navelsträngen klippts av.

Reservering ska ansökas om senast två månader före barnets beräknade födelsetid. Försäkringsbolaget ansvar börjar och försäkringen träder i kraft tidigast den dag den skriftliga reserveringsansökan om försäkringsskydd har getts eller skickats till försäkringsbolaget. Det förutsätts är att försäkringsbolaget har godkänt reserveringsansökan och att reserveringspremien har betalats senast på förfallodagen.

3 Försäkrade och ersättningsmottagare

3.1 Försäkrade

Försäkrade är personer som antecknats i försäkringsbrevet.

Den försäkrade ska vara stadigvarande bosatt i Finland och inneha ett giltigt FPA-kort som ett bevis på att den försäkrade omfattas av det finska bosättningsbaserade socialskyddet. Om den försäkrade årligen tillbringar över sex månader av kalenderåret utomlands anses denne inte vara stadigvarande bosatt i Finland.

Förutom personen som antecknats i försäkringsbrevet omfattar resenärförsäkringen när det gäller vårdkostnads-skyddet av sjukdom under resa eller olycka under resa även under 18 år gamla medresande egna barn, barnbarn, syskon eller halvsyskon även om de inte antecknats i försäkringsbrevet. Försäkrade är även andra än egna barn som reser med och stadigvarande bor i samma hushåll med personen som antecknats i försäkringsbrevet.

Medresande under 18 år gammal person kan dock samtidigt vara försäkrad med endast en resenärförsäkring i LokalTapiola.

I resgods- och reseansvarsförsäkringen är försäkrade också medresande personer som stadigvarande bor i samma hushåll med den försäkrade.

3.2 Ersättningsmottagare

Ersättningsmottagare är den försäkrade eller annan part som är berättigad till ersättning. Vid dödsfall går ersättningen till förmånstagaren. Om försäkringstagaren inte förordnat annat, är anhöriga förmånstagare. För förordnande av förmånstagare redogörs i punkt 10 i Allmänna avtalsvillkor.

Med anhöriga avses den försäkrades maka/make och arvingar. Med arvingar avses i första hand den försäkrades avkomlingar, dvs. den försäkrades barn och adoptivbarn. Med maka/make avses den person som den försäkrade vid sin död var gift eller i registrerat partnerskap med. En sambo är inte maka/make i enlighet med försäkringsvillkoren, utan sambo ska separat förordnas till förmånstagare. Anhöriga definieras exaktare i Allmänna avtalsvillkor. Försäkringstagaren kan förordna förmånstagaren till dödsfallsersättningen med en skriftlig anmälan till försäkringsbolaget före försäkringsfallet.

3.3 Ersättningsbegränsningar

Om faktorer som inte beror på ett ersättningsbart försäkringsfall väsentligt bidragit till uppkomsten av skadan eller sjukdomen eller att dess läkning förlängts, betalas ersättning för vårdkostnader, dagpenning och menersättning endast till den del vården, arbetsoförmågan eller menet enligt medicinsk expertis anses ha orsakats av det ersättningsbara försäkringsfallet.

Ersättningen kan nedsättas enligt Allmänna avtalsvillkor om den försäkrade eller annan berättigad till ersättning orsakat skadan eller försäkringsfallet genom grov vårdslöshet. Ersättningen kan vägras om den försäkrade eller annan berättigad till ersättning orsakat försäkringsfallet med uppsåt.

3.4 Ansökan om ersättning

Ersättning ska sökas från försäkringsbolaget inom ett år från det att ersättningssökanden fick veta om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden till följd av försäkringsfallet. Ersättningsanspråket ska i varje fall framläggas inom 10 år från försäkringsfallet eller från skadepåföljdens orsakande. Om ersättningskravet inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar ersättningssökanden sin rätt till ersättning.

Ersättningssökanden ska själv betala vårdkostnaderna om inte annat avtalats och söka ersättningsandelen enligt sjukförsäkringslagen hos FPA inom sex månader från kostnadenas betalningsdag.

Om den försäkrade har rätt att få ersättning för vårdkostnader med stöd av någon annan lag än sjukförsäkringslagen, såsom med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare, trafikförsäkringslagen, lagen om grundläggande utbildning eller patientskadelagen, ska ersättning först sökas med stöd av respektive lag. Till LokalTapiola ska lämnas ett ersättningsbeslut eller annan motsvarande utredning av de kostnader för vilka ersättning inte betalats med stöd av lag.

3.5 Den försäkrades nära anhöriga

I reseförsäkringen avses med den försäkrades nära anhöriga följande personer:

- make/maka eller sambo
- den försäkrades egna och dennes makas/makes eller sambos barn och barnbarn
- barn som stadigvarande bor i samma hushåll med den försäkrade men som inte är den försäkrades egna barn
- den försäkrades egna och dennes makas/makes eller sambos föräldrar, foster-, mor- och farföräldrar samt syskon och halvsyskon
- svärdotter och -son
- en reskamrat som den försäkrade bokat resan tillsammans med
- lantbruksavbytare
- högst en person som på förhand anmälts resespecifikt.

Parterna i ett registrerat partnerskap likställs med maka/make. Med sambo avses en person som under äktenskapsliknande förhållanden lever tillsammans med den försäkrade och som enligt befolkningsregistret bor på samma adress som den försäkrade.

4 Försäkringens giltighet

4.1 Giltighetsområde och -tid

4.1.1 Personförsäkring

Personförsäkring gäller som heltidsförsäkring dygnet runt både under arbetstid och under fritid överallt i världen.

Som sjukvårdskostnader ersätts bara kostnader för vård som getts i Finland.

Som vårdkostnader för olycksfall ersätts enligt villkorspunkt 9 även kostnader för vård som getts utomlands. Vårdkostnader och dagpenning betalas dock inte om olycksfallet har inträffat efter att det har gått 12 månader sedan vistelsen utomlands började.

En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål utomlands.

4.1.2 Reseförsäkring

Reseförsäkringen gäller överallt i världen under resor som påbörjas i Finland och som varar högst tre månader, om inte annat anges i försäkringsbrevet.

Genom ett tilläggsavtal och -premie gäller försäkringen också till den del som resan varar längre än tre månader.

En oavbruten resa eller vistelse utomlands anses inte avbruten på grund av ett besök i hemlandet, som är kortare än 14 dygn, ifall avsikten är att återvända till samma resmål utomlands.

4.2 Giltighet i idrottsverksamhet, riskfyllda grenar och aktiviteter

Person- och reseförsäkring gäller vid idrott då idrottsverksamheten utövas för att upprätthålla den egna fysiska konditionen. Försäkringen gäller för försäkrad under 17 år i all idrottsverksamhet, förutom i professionell idrott.

Försäkring för person som fyllt 17 år gäller inte i professionell idrott som anges i punkt 4.2.1, i tävlingsidrott som anges i punkt 4.2.2 och inte heller i riskfyllda idrottsgrenar och aktiviteter som anges i punkt 4.2.3 eller i engångstest av aktiviteter i anslutning till dessa.

Försäkring för person som fyllt 17 år gäller inte heller under träning som speciellt anordnats för ovan nämnd idrottsverksamhet, under övrig träning som ingår i träningsprogram och inte under träning som är kännetecknande för idrottsgrenen. Med övrig träning som är kännetecknande för idrottsgrenen avses sådan träning vid sidan av den egentliga grenen som företas som en del av träningen inför tävlingar eller matcher.

Med undantag av professionell idrott gäller Person- och reseförsäkringen dock i ovan nämnd idrottsverksamhet och i riskfyllda idrottsgrenar vid vårdkostnadsskydd vid sjukdom, men till följd av olycksfall och dödsfall genom olycksfall om dessa valts till försäkringen.

Vårdkostnadsskydd vid olycksfall och olycksfall under resa för en försäkrad som fyllt 17 år kan genom ett tilläggsavtal och -premie utvidgas att även gälla tävlingsidrott och vissa av ovan nämnda riskfyllda idrottsgrenar och aktiviteter.

4.2.1 Professionell idrott

Det handlar om professionell idrott när idrottaren har en individuell gren eller en lagsport som sitt yrke och för idrottandet betalas mera i lön än det penningbelopp som man stadgar om i lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare eller när idrottaren ska teckna en försäkring enligt lagen om olycksfalls- och pensionsskydd för idrottsutövare.

4.2.2 Tävlingsidrott

Idrott anses vara tävlingsidrott när till den ansluts en tävling, match eller annat idrottsevenemang vars arrangör förutsätter att deltagaren tecknar en licens, har ett spelpass eller motsvarande eller undertecknar en ansvarsfrihetsklausul.

4.2.3 Riskfyllda idrottsgrenar och aktiviteter

- kraftsporter såsom tyngdlyftning, styrkelyftning, body building eller motsvarande
- kamp-, kontakt- och självförsvarssporter såsom boxning, brottning, fribrottning, judo, karate, fäktning eller motsvarande
- motorsporter såsom rally, go-kart, motocross eller motsvarande
- klättringsgrenar såsom bergs-, klipp-, is-, eller väggklättring eller motsvarande
- idrott som sker i luften såsom fallskärmshopp, hängglidflygning, parasailing, segelflygning, basehopp, träning i vindtunnel, flygning med ultralätt flygplan byggt i hobbysyfte eller motsvarande
- speedski, störtlopp, freestyle eller offpiståkning
- amerikansk fotboll och australisk fotboll eller rugby
- lacrosse
- bungy hopp
- dykning med dykarutrustning eller fridykning
- roller derby
- downhill och utförsåkning med skridskor
- båtspport på världshaven
- vandring eller utfärder utomlands i öken, ödemark, djungel, berg eller på glaciärer eller i andra obebodda områden.

4.3 Atomskada, krig och kriminell verksamhet

Person- och reseförsäkring ersätter inte skada som orsakats av

- påverkan från vapen eller anläggning som skadat massvis med människor och baserar sig på kärnreaktion
- atomskada som beskrivs i atomansvarighetslagen eller skada som material, anordning eller vapen, som grundar sig på joniserad strålning, har orsakat oberoende av var skadan har inträffat
- krig, upptor, kravall, väpnad konflikt eller motsvarande eller under fredsbevarande uppgifter organiserade av Förenta Nationerna, Europeiska Unionen eller annat samfund eller i annan militär verksamhet. Om den försäkrade påbörjat sin utlandsresa innan den väpnade konflikten börjat och denne själv inte deltagit i den, tillämpas denna punkt först när 14 dagar förflutit från att den väpnade konflikten började. Om den försäkrade själv har deltagit i väpnade aktioner eller det är fråga om ett storkrig, tillämpas denna punkt omedelbart. Med storkrig avses krig mellan två eller flera länder som är ständiga medlemmar i FN:s säkerhetsråd.
- den försäkrades kriminella verksamhet.

4.4 Försäkringsbolagets rätt att välja vårdplats

Försäkringsbolaget kan begära att den försäkrade kontaktar försäkringsbolaget på ett sätt som det definierat innan den försäkrade söker sig till undersökning eller vård. Dessutom kan försäkringsbolaget hänvisa den försäkrade till undersökning eller vård hos en tjänsteproducent som försäkringsbolaget valt.

4.5 Försäkringens upphörande

Upphörandet av försäkringsskydden för person- och reseförsäkringen framgår av försäkringsbrevet. Exaktare uppgifter om upphörandet av försäkringsavtalet anges i punkt 16 i Allmänna avtalsvillkor.

5 Försäkringens indexbindning

Försäkringsbeloppen och premierna justeras årligen i början av försäkringsperioden med levnadskostnadsindex om inte annat nämnts i försäkringsbrevet. Med grundindex avses indexet i juni det år som föregår året då försäkringen börjat. Justeringsindex är indexet i juni som föregår inledandet av försäkringsperioden som antecknats i försäkringsbrevet. Justeringstidpunkten är datumet då försäkringsperioden börjar. Om försäkringsperioden till exempel inleds 1.3.2017, är justeringsindexet indexet för juni 2016.

6 Försäkringsfall som ersätts som sjukdom och begränsningar i dem

6.1 Sjukdom

Med sjukdom avses ett sådant tillstånd som kräver sjukvård, som på basis av den utredning som lämnats till försäkringsbolaget har börjat under försäkringens giltighetstid utan den försäkrades förskyllan på annat sätt än till följd av olycksfall.

6.2 Begränsningar som gäller sjukdom

Om en sjukdom eller ett lyte, för vilka det inte betalas ersättning enligt dessa villkor, i väsentlig mån har bidragit till sjukdomen eller till att tillfrisknandet från sjukdomen har fördröjts, betalas ersättning bara till de delar som vårdkostnaderna anses vara orsakade av den ersättningsbara sjukdomen.

Ersättning betalas inte, om sjukdomen har orsakats av

- den försäkrades självmordsförsök eller
- läkemedel, alkohol eller andra droger som den försäkrade använt.

7 Ersättningar vid sjukdom

7.1 Vårdkostnadsskydd vid sjukdom

Vårdkostnader som en ersättningsbar sjukdom orsakat den försäkrade ersätts mot faktura eller verifikat i original. En förutsättning för betalning av vårdkostnader är att skyddet är i kraft vid tidpunkten för vårdkostnadernas uppkomst.

Sjukvårdskostnaderna ersätts sammanlagt högst upp till det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet, var- efter försäkringskyddet upphör.

Från vårdkostnadsbeloppet som ska ersättas, avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

En förutsättning för att vårdkostnaderna ska ersättas är att undersökningen, vården och läkemedlen ordinerats av läkare och att de enligt allmänt accepterad medicinsk erfarenhet är behövliga och nödvändiga för undersökning eller vård av sjukdomen samt i den finska hälsovården allmänt använda. Vårdkostnaderna ska vara skäliga. Om kostnaderna tydligt överstiger den allmänna prisnivån i ett land ersätts endast den del som motsvarar den allmänna prisnivån i respektive land.

Ersättning för vårdkostnader förutsätter även att den försäkrade vid tidpunkten för vårdkostnadernas uppkomst omfattas av det finska socialskyddet och innehar ett giltigt FPA-kort som ett bevis på detta.

7.2 Ersättning för sjukvårdskostnader

Som sjukvårdskostnader ersätts

- kostnader för undersökning och ingrepp utförda av läkare eller annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvård
- medicin som säljs på apotek med myndighetstillstånd
- sjukhusets vårdavgifter upp till det dagliga maximibelopp som antecknats i försäkringsbrevet
- skäliga kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för försäkringsbo- laget.
- kostnader för ljusbehandling av hudsjukdom.

7.3 Begränsningar i sjukvårdskostnader

Som sjukvårdskostnader ersätts inte

- rese- och övernattningskostnader
- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jäm- ställd vård
- kostnader för tal-, psyko- eller ergoterapi eller neuropsy- kologisk rehabilitering eller annan med dessa jämförbar terapi eller rehabilitering
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeo- patiska eller antroposofiska preparat
- spårämnesundersökningar eller motsvarande undersök- ningar även om de ordinerats av läkare
- kostnader till följd av förhindrande av graviditet, gravi- ditet, förlossning, abort, missfall eller undersökning eller vård av barnlöshet eller komplikationer i anslutning till dessa
- kostnader till följd av behandling av symptom som gäller menopaus
- vård av erektionsstörningar
- vård av venös insufficiens i nedre extremiteterna
- borttagning av födelsemärke
- vård av snarkning om det inte gäller vård av med sömn- registrering bekräftad sömnapné
- hälso- och periodiska kontroller

- förebyggande vård, medicinbehandlingar eller vaccina- tioner
- synundersökningar, undersökning av brytningsfel, anskaffning av glasögon eller kontaktlinser, vård av bryt- ningsfel eller gråstarr med operation
- vård av fetma
- kosmetisk eller plastikkirurgisk vård eller komplikationer till följd av dessa
- operativ förminskning eller förstoring av bröst
- ögonlocksoperationer
- fettsugning
- vård eller undersökning av tandsjukdomar, tänder eller tuggorgan även om sjukdomen i tänderna eller tuggor- ganen har framkallat symptom annanstans än i tän- derna
- proteser, medicinsk utrustning eller andra hjälpmedel
- undersökningar som gjorts för att konstatera eller ute- sluta en sådan sjukdom som den försäkrade inte har haft symptom på före undersökningen inleddes, såsom genundersökningar
- kostnader för läkemedel eller vård som i första hand för- bättrar livskvaliteten, om dessa på basis av sjukförsäk- ringslagen inte har ersatts som kostnader för sjukvård
- kostnader till följd av vård av beroende som orsakats av användning av rusmedel, alkohol, läkemedel, nikotin eller annat ämne eller vård av annat beroende
- indirekta kostnader såsom inkomstbortfall, inkvarterings-, måltids- och telefonkostnader eller kläder, utrust- ning, hemvårdskostnader, eller följeslagarens rese- och inkvarteringskostnader
- andra kostnader som inte angetts i sjukvårdskostna- derna som ersätts.

8 Försäkringsfall som ersätts som olycksfall och begränsningar i dem

8.1 Olycksfall

Med olycksfall avses en plötslig händelse som har en utom- stående orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada mot dennes vilja.

Som olycksfall ersätts även drunkning, gasförgiftning, vär- meslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som den försäkrade intagit i misstag samt skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall ersätts även försträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller ansträngning och som i huvudsak inte beror på den försäkrades sjukdom eller kroppsslyte. Betalning av ersättning kräver att läkarvår- den påbörjats inom 14 dagar efter att skadan uppkommit. Ersättning betalas för högst sex veckor fr.o.m. att försträck- ningsskadan inträffat.

8.2 Begränsningar som gäller olycksfall

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte mag- netundersökning och inte heller kirurgiska ingrepp.

Ersättning betalas inte, om olycksfallet har orsakats av

- den försäkrades sjukdom eller kroppsslyte
- i samband med operativt ingrepp, vård eller annan medi- cinsk åtgärd för att vårda sjukdom eller lyte om åtgär- den inte vidtagits för vård av olycksfall som är ersätt- ningsbart enligt denna försäkring
- förgiftning till följd av förtärt ämne eller att den försäk- rade använt läkemedel, alkohol eller andra droger
- den försäkrades självmordsförsök.

Ersättning betalas inte för

- ruptur i akillessena eller rotatorkuffen i axel, senruptur i biceps långa huvud eller upprepade urlidvridningar och inte heller för bräck i mellankotskiva, buk och lumske om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas
- skada till följd av bitning på tand, käkled eller tandprotes även om en utomstående faktor bidragit till skadan
- sjukdom, skada, lyte eller degeneration av stöd- och rörelseorganen som är oberoende av olycksfallet eller för mun- och tandsjukdom eller för försvagning av parodontium vid tanduppsättning eller tänder på grund av mun- och tandsjukdom även om den inte visat symtom före olycksfallet
- psykiska följder till följd av olycksfall
- smittosam sjukdom eller sjukdom orsakad av insektbett eller motsvarande bitt
- den försäkrades självmord.

9 Ersättning för olycksfall

9.1 Vårdkostnadsskydd vid olycksfall

Vårdkostnader av ett ersättningsbart olycksfall som drabbat den försäkrade ersätts mot faktura eller verifikat i original. En förutsättning för betalning av vårdkostnader är att skyddet är fortlöpande i kraft vid tidpunkten för olycksfallet och kostnadernas uppkomst.

Ett villkor för att vårdkostnaderna ska ersättas är att undersökningen, vården, medicinerna och de ortopediska stöden och förbanden ordinerats av läkare och att de enligt allmänt accepterad medicinsk erfarenhet är behövliga och nödvändiga för undersökning eller vård av skadan. Vårdkostnaderna ska vara skäligen. Om kostnaderna tydligt överstiger den allmänna prisnivån i ett land ersätts endast den del som motsvarar den allmänna prisnivån i respektive land. Vård som getts utomlands ersätts endast om den enligt medicinsk expertis är absolut nödvändig.

Ersättning för vårdkostnader förutsätter även att den försäkrade vid tidpunkten för vårdkostnadernas uppkomst omfattas av det finska socialskyddet och innehar ett giltigt FPA-kort som ett bevis på detta.

Vårdkostnader vid olycksfall ersätts för samma olycksfall högst upp till det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet och anges i försäkringsbrevet.

9.2 Ersättning för vårdkostnader vid olycksfall

Som vårdkostnader vid olycksfall ersätts

- kostnader för undersökning och ingrepp utförda av läkare, tandläkare eller annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvård
- nödvändiga och behövliga resekostnader i anslutning till ovan nämnd undersökning eller vård. Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt den kilometerersättning som Fpa tillämpar
- medicin som säljs på apotek med myndighetstillstånd
- förbandsmaterial
- sjukhusets vårdavgifter
- skäligen kostnader för fysioterapi, som ordinerats av läkare, vilka är nödvändiga för vård av skada orsakad av olycksfall, högst 15 behandlingar per olycksfall
- av försäkringsbolaget på förhand godkända kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en olycksfalls-skada
- under högst två månader efter att operationsvård eller gipsvård påbörjats hyreskostnader för efter operationsvården eller gipsvården behövliga tillfälliga medicinska hjälpmedel som är nödvändiga för att kunna röra sig

- skäligen kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för försäkringsbolaget
- det första ortopediska stödet eller förbandet som ordinerats på grund av skadan
- första glasögonen som ordinerats på grund av skada som försämrat synförmågan
- reparationskostnader eller återanskaffningskostnader för motsvarande glasögon, hörapparat, löstagbar tandprotes och säkerhetshjälm som den försäkrade använt och som gått sönder i samband med ett olycksfall som krävt läkarvård. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom två månader från olycksfallet. Ersättning betalas högst upp till 500 euro per olycksfall och objekt som gått sönder.

9.3 Begränsningar i vårdkostnader vid olycksfall

Som vårdkostnader till följd av olycksfall ersätts inte

- kostnader för tal-, psyko- eller ergoterapi eller neuropsykologisk rehabilitering eller annan med dessa jämförbar terapi eller rehabilitering
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat
- spårämnesundersökningar eller motsvarande undersökningar även om de ordinerats av läkare
- anskaffningskostnader för i samband med olycksfall försvunna tandproteser, hörapparater, glasögon och kontaktlinser
- proteser, medicinsk utrustning eller andra hjälpmedel förutom det första ortopediska stödet eller förbandet som ordinerats på grund av olycksfallet och anges i vårdkostnaderna som ersätts
- indirekta kostnader såsom inkomstbortfall, inkvarterings-, måltids- och telefonkostnader eller kläder, utrustning, hemvårdskostnader, eller följeslagarens rese- och inkvarteringskostnader
- andra kostnader som inte angetts i vårdkostnaderna som ersätts.

9.4 Dagpenningsskydd vid olycksfall

Vid fullständig arbetsoförmåga orsakad av en ersättningsbar olycksfallskada betalas dagpenningen som gällde vid tidpunkten för olycksfallet och vid partiell förlust av arbetsförmågan den andel som motsvarar förlusten.

En förutsättning för betalning av dagpenning är att dagpenningsskyddet fortlöpande har varit i kraft vid tidpunkten för olycksfallet och under arbetsoförmågan.

Arbetsoförmågan är fullständig, om den försäkrade är helt oförmögen att utföra sina normala arbetsuppgifter, och partiell om den försäkrade delvis är oförmögen att utföra sina arbetsuppgifter.

Under dagpenningsskyddets giltighetstid betalas dagpenningen tidigast från den dag läkarvården påbörjats och betalningen upphör senast när ett år förflutit från olycksfallet.

Om självrisktid ingår i dagpenningsskydd vid olycksfall har denna antecknats i försäkringsbrevet. Dagpenning betalas då för den tid som den försäkrades arbetsoförmåga under försäkringsskyddets giltighetstid har fortgått över den självrisktid som antecknats i försäkringsbrevet.

9.5 Skydd vid men till följd av olycksfall

9.5.1 Definition på bestående men

Med ett bestående men avses ett medicinskt prövat allmänt bestående men olycksfallet orsakat den försäkrade.

Vid fastställandet av det bestående menet beaktas endast olycksfallsskadans art och den funktionella olägenheten som skadan orsakat, inte den skadades individuella förhållanden såsom yrke eller hobby. Den försäkrades skador och sjukdomar som inte hänför sig till det ersättningsbara olycksfallet beaktas inte vid fastställandet av ett bestående men.

Det bestående menets omfattning fastställs enligt statsrådets beslut om invaliditetsklassificering som baserar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och som gällde vid skadetidpunkten. I invaliditetsklassificeringen har skadorna indelats i 20 invaliditetsklasser utgående från skadans svårighetsgrad. Invaliditetsklass 1 motsvarar ett medicinskt men på fem procent och de följande klasserna fem procentenheter högre men. Invaliditetsklass 20 motsvarar fullt men på 100 procent.

9.5.2 Ersättning för bestående men

Ersättning för bestående men betalas när menet har blivit bestående, dock tidigast ett år efter olycksfallet. Ersättning betalas inte vid bestående men som yppar sig först efter att minst tre år förflutit sedan olycksfallet. Som ersättning betalas den del av försäkringsbeloppet, som gällde vid tidpunkten för olycksfallet och som motsvarar invaliditetsklassen för ett bestående men.

Om invaliditetsklassen ändras till följd av att skadan förvärrats, innan tre år förflutit sedan menet bedömdes bestående betalas som tilläggsersättning ett belopp som motsvarar skillnaden mellan invaliditetsklasserna. Senare justeras ersättningsbeloppet inte på grund av att skadan förvärrats.

En förutsättning för betalning av ersättning för bestående men är att skyddet är i kraft vid tidpunkten för olycksfallet.

9.6 Skydd vid dödsfall genom olycksfall

Vid dödsfall genom olycksfall betalas det försäkringsbelopp som gällde vid tidpunkten för olycksfallet, om den direkta orsaken till dödsfallet är ett olycksfall. En förutsättning för betalning av dödsfallsersättning är att skyddet är fortlöpande i kraft vid tidpunkten för olycksfallet och när den försäkrade avlider.

Dödsfallsersättningen betalas inte om den försäkrade avlider efter att tre år förflutit sedan det ersättningsbara olycksfallet.

10 Försäkringsfall som ersätts från resenärförsäkringen och begränsningar i dem

10.1 Definition på resa

En resa börjar i Finland från den försäkrades hem, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad och slutar när den försäkrade kommer till någon av ovan nämnda platser.

Den försäkrade anses inte vara på resa i Finland

- när den försäkrade befinner sig i en bostad eller fritidsbostad som ägs av den försäkrade eller av dennes maka/make eller annan person som bor i samma hushåll med den försäkrade
- när den försäkrade är i en bostad eller fritidsbostad som den försäkrade stadigvarande har i eget bruk
- när den försäkrade är på sin studieplats eller arbetsplats
- på resor mellan dessa platser
- om destinationen ligger på mindre än 50 kilometers avstånd från ovan nämnda platser.

10.2 Sjukdom under resa

Sjukdom under resa är en sådan oförutsedd och plötslig sjukdom som kräver läkarvård, vars tydliga första symptom har yppats under resan medan skyddet var i kraft och som enligt allmän medicinsk erfarenhet ska anses ha fått sin bör-

jan under resan. Med sjukdom under resa avses inte sjukdom som visat symptom vid avresan eller sjukdom där undersökningen och vårdåtgärderna av sjukdomen inte slutförts före avresan även om sjukdomen konstateras under resan.

En förutsättning för att sjukdom under resa ska ersättas är att man har sökt läkarvård under resan eller inom 14 dygn efter att resan avslutades. Ifall det är fråga om en smittosam sjukdom, vars inkubationstid är längre än 14 dygn, tillämpas inte denna tidsfrist.

Vårdkostnader för sjukdom under resa ersätts högst fram till att 120 dagar förflutit från att läkarvården påbörjades.

10.3 Begränsningar som gäller sjukdom under resa

Ersättning betalas inte, om sjukdom under resa orsakats av

- mun- och tandsjukdom eller försvagning av parodontium vid tanduppsättning eller tänder på grund av mun- och tandsjukdom även om den varit symptomfri före försäkringsfallet
- den försäkrades självmordsförsök eller
- att den försäkrade använt läkemedel, alkohol eller andra droger.

Som sjukdom under resa ersätts inte ett försäkringsfall som orsakats i samband med ett operativt ingrepp, vård- eller annan medicinsk åtgärd för behandling av sjukdom, skada eller lyte om åtgärden inte vidtagits för att vårda en sjukdom under resa som ersätts från denna försäkring.

10.4 Olycksfall under resa

Med olycksfall under resa avses en plötslig händelse som inträffar under resan, sker under skyddets giltighetstid och har en utomstående orsak och orsakar den försäkrade kroppsskada mot dennes vilja.

Som olycksfall under resa ersätts även drunkning, gasförgiftning, värmeslag, solsting, förfrysning, förgiftning till följd av ämne som den försäkrade intagit i misstag samt skada till följd av en avsevärd tryckväxling, vilka skett utan den försäkrades förskyllan.

Som olycksfall under resa ersätts även försträckningsskada i muskel eller sena som orsakats av plötslig rörelse eller ansträngning och som i huvudsak inte beror på den försäkrades sjukdom eller kroppsslyte. Ersättning kräver att läkarvården påbörjats inom 14 dagar efter att skadan uppkommit. Ersättning betalas för högst sex veckor från att försträckningsskadan inträffade.

Vårdkostnaderna för olycksfall under resa ersätts högst fram till att tre år förflutit sedan olycksfallet.

10.5 Begränsningar som gäller olycksfall under resa

Som vårdkostnader för en sträckningsskada till följd av plötslig rörelse eller kraftansträngning ersätts inte magnetundersökning och inte heller kirurgiska ingrepp.

Ersättning betalas inte, om olycksfall under resa orsakats av

- den försäkrades sjukdom, skada eller kroppsslyte
- i samband med operativt ingrepp, vård eller annan medicinsk åtgärd för att vårda sjukdom, skada eller lyte om åtgärden inte vidtagits för vård av skada som ersätts från denna försäkring
- förgiftning till följd av förtärt ämne eller att den försäkrade använt läkemedel, alkohol eller andra droger.
- den försäkrades självmordsförsök.

Ersättning betalas inte för

- ruptur i akillessena eller rotatorckuffen i axel, senruptur i biceps långa huvud eller upprepade urlidningar och inte heller för bräck i mellankotskiva, buk och lumske om inte skadan orsakats av ett olycksfall i vilket även friska vävnader skulle skadas

- skada till följd av bitning på tand, käkled eller tandprotes även om en utomstående faktor bidragit till skadan
- sjukdom, skada, lyte eller degeneration av stöd- och rörelseorganen som är oberoende av olycksfall under resa eller för mun- och tandsjukdom eller försvagning av parodontium vid tanduppsättning eller tänder på grund av mun- och tandsjukdom även om den inte visat symptom före försäkringsfallet
- psykiska följder av olycksfall under resa
- smittosam sjukdom eller sjukdom orsakad av insektbett eller motsvarande bitt
- den försäkrades självmord.

10.6 Övriga ersättningsbara försäkringsfall

Ersättning betalas även för vårdkostnader som orsakats av att sjukdom eller skada som man redan haft före resan plötsligt och oförutsett försämras eller att tillståndet förändras under resan. Oförutsebarheten bedöms på basis av medicinska grunder. I dessa fall ersätts endast akut vård av förstahjälpnatur som getts på destinationsorten under högst 10 dagar från att vården påbörjades, men inte andra kostnader som anges i försäkringsvillkoren såsom kostnader för hemtransport. Med oförutsebar försämring av sjukdom eller skada avses inte försämring av sådan sjukdom eller skada där undersökningarna eller vården pågått när resan börjat.

Om den försäkrade avlider under resan, ersätts mot faktura eller verifikat i original skäliga kostnader för den avlidnes hemtransport eller skäliga begravningskostnader utomlands till ett belopp som högst motsvarar hemtransportkostnaderna. Dessa kostnader ersätts oberoende av dödsorsaken.

11 Ersättningar för sjukdom och olycksfall under resa

11.1 Vårdkostnadsskydd vid sjukdom eller olycksfall under resa

Vårdkostnader av ett ersättningsbart olycksfall som drabbat den försäkrade ersätts mot faktura eller verifikat i original.

Ett villkor för att vårdkostnaderna ska ersättas är att undersökningen, vården, medicinerna och de ortopediska stöden och förbanden ordinerats av läkare och att de enligt allmänt accepterad medicinsk erfarenhet är behövliga och nödvändiga för undersökning eller vård av skadan eller sjukdomen. Vårdkostnaderna ska vara skäliga. Om kostnaderna tydligt överstiger den allmänna prisnivån i ett land ersätts endast den del som motsvarar den allmänna prisnivån i respektive land.

Ersättning för vårdkostnader förutsätter även att den försäkrade vid tidpunkten för vårdkostnadernas uppkomst omfattas av det finska socialskyddet och innehar ett giltigt FPA-kort som ett bevis på detta.

Försäkringsbolaget kan kräva att den försäkrade på bolagets bekostnad transporteras till vård i Finland eller överförs till en annan vårdinrättning om vården blir väsentligt dyrare än motsvarande vård i Finland. Om den försäkrade inte samtycker till överföringen ersätts endast den del av vårdkostnaderna som motsvarar kostnader i en annan vårdinrättning eller transport till Finland och vård i Finland.

Som vårdkostnader ersätts

- kostnader för undersökning och ingrepp utförda av läkare eller annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvård
- oundvikliga, skäliga och nödvändiga resekostnader som ansluter sig till vården som getts på ovan nämnda resmål Om resan har gjorts med privatbil, bestäms ersättningen enligt den kilometerersättning som FPA tillämpar
- medicin som säljs på apotek med myndighetstillstånd
- förbandsmaterial

- sjukhusets vårddagsavgifter
- skäliga kostnader för fysioterapi, som ordinerats av läkare, vilka är nödvändiga för vård av skada orsakad av olycksfall under resa, högst 15 behandlingar per olycksfall
- av försäkringsbolaget på förhand godkända kostnader för kosmetisk eller plastikkirurgisk vård av en olycksfalls-skada under resa
- skäliga kostnader för medicinska utredningar som är nödvändiga för ersättningshandläggningen. Utredningarna ska vara i original och avsedda för försäkringsbolaget
- det första ortopediska stödet eller förbandet som ordinerats på grund av skada
- de första glasögonen som ordinerats på grund av olycksfallsskada under resa som försämrat synförmågan
- reparationskostnader eller återanskaffningskostnader för motsvarande glasögon, hörapparat, löstagbar tandprotes och säkerhetshjälm som den försäkrade använt och som gått sönder i samband med olycksfall under resa som krävt läkarvård. Reparationen eller återanskaffningen ska göras inom två månader från olycksfallet. Ersättning betalas högst upp till 500 euro per olycksfall och objekt som gått sönder.
- vårdkostnader som orsakats av bitning på tand, käkled eller tandprotes och därtill hörande resekostnader ersätts högst upp till 120 euro. Ersättningen förutsätter att skadan har inträffat på resan och att vården har givits under resan eller i hemlandet inom 14 dygn från och med resans upphörande
- kostnader för första hjälpen vid akut tandvärk och därtill hörande resekostnader högst upp till 120 euro. Ersättningen förutsätter att tandvärken börjat under resan och att vården har givits under resan eller i hemlandet inom 14 dygn från och med resans upphörande.
- av försäkringsbolaget på förhand godkända skäliga kostnader för sjuktransport till hemlandet och för ledsagare som på medicinska grunder är nödvändig på resan.

11.2 Begränsningar i ersättningsbara vårdkostnader

Som vårdkostnader ersätts inte

- fysioterapi, fysikalisk vård eller annan med dessa jämställd vård, med undantag av de kostnader som anges i vårdkostnader för olycksfall under resa som ersätts
- kostnader för tal-, psyko- eller ergoterapi eller neuropsykologisk rehabilitering eller annan med dessa jämförbar terapi eller rehabilitering
- kostnader som orsakas av vistelse på rehabiliterings-, bad-, naturterapi- eller motsvarande vårdinrättningar
- näringspreparat, vitaminer, spårämnen, mineralämnen, naturmedicinpreparat, hälsokostprodukter eller homeopatiska eller antroposofiska preparat
- spårämnesundersökningar eller motsvarande undersökningar även om de ordinerats av läkare
- kostnader som beror på förhindrande av graviditet, graviditet, förlossning, abort, missfall eller undersökning eller vård av barnlöshet eller komplikationer i anslutning till dessa om det inte är fråga om plötslig och oförutsedd ändring i graviditeten under resan som kräver omedelbar vård
- vård eller undersökning av tandsjukdomar, tänder eller tuggorgan även om sjukdomen i tänderna eller tuggorganen har framkallat symptom annanstans än i tänderna
- anskaffningskostnader för i samband med olycksfall under resa försvunna tandproteser, hörapparater eller glasögon och kontaktlinser
- proteser, medicinsk utrustning eller andra hjälpmedel förutom det första ortopediska stödet eller förbandet som ordinerats på grund av olycksfallet och anges i vårdkostnader som ersätts

- kostnader för läkemedel eller vård som i första hand förbättrar livskvaliteten, om dessa på basis av sjukförsäkringslagen inte har ersatts som kostnader för sjukvård
- kostnader till följd av vård av beroende som orsakats av användning av rusmedel, alkohol, läkemedel, nikotin eller annat ämne eller vård av annat beroende
- indirekta kostnader, såsom kostnader för inkomstbortfall, måltids- telefon- eller tolkningskostnader, kläder, utrustning, hemvårdskostnader, transportkostnader för trafikmedel eller djur eller följeslagarens rese- och inkvarteringskostnader
- andra kostnader som inte angetts i vårdkostnader som ersätts.

12 Avbruten eller annullerad resa och försening från resa

12.1 Avbrottskydd vid resa

Med avbruten resa avses att en resa som påbörjats från Finland ändras på ett tvingande sätt på grund av

- den försäkrades allvarliga sjukdom eller olycksfall under resa
- att en i punkt 3.5 i försäkringsvillkoren fastställd nära anhörig som reser med den försäkrade plötsligt och oväntat insjuknar allvarligt, drabbas av ett olycksfall eller avlider under resan
- att en i punkt 3.5 i försäkringsvillkoren fastställd nära anhörig som inte reser med den försäkrade plötsligt och oväntat insjuknar allvarligt, drabbas av ett olycksfall eller avlider
- att en oförutsedd och betydande materiell skada drabbat den försäkrades egendom i Finland.

Orsaken till att resan måste avbrytas ska ha uppstått efter att resan inletts.

En avbruten resa ersätts om någon av ovan nämnda orsaker på ett tvingande sätt orsakat avbrottet. Graden av tvång bedöms vid olycksfall och sjukdom på basis av medicinska grunder. För tidig hemkomst från resa till följd av den försäkrades sjukdom eller olycksfall under resan ersätts endast ifall sjukdomen eller olycksfallet under resan är av den karaktären, att vården av den försäkrade på medicinska grunder kräver att patienten återvänder till Finland. Vid egendomsskador uppstår tvång om skadan kräver den försäkrades närvaro på skadeplatsen.

Som ersättning betalas

- den försäkrades nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader orsakade av retur till hemorten eller fortsatt resa enligt den ursprungliga resplanen
- skäliga av försäkringsbolaget godkända resekostnader för en ny turesresa till destinationen om detta under försäkringens giltighetstid är nödvändigt på grund av studier eller fortsatt anställning
- kostnader för tjänster och utfärder på resmålet som inte använts och som den försäkrade betalat på förhand upp till högst 1 700 euro per försäkrad med undantag av inkvarteringar och flyg som inte använts på resmålet
- medresande vårdnadshavarens extra rese- och inkvarteringskostnader till följd av avbruten resa om den försäkrade är under 18 år och om avbrottet i resan orsakats av den försäkrades allvarliga sjukdom eller olycksfall under resa
- direkta rese- och inkvarteringskostnader för en nära anhörig som försäkringsbolaget godkänt på förhand för tur-/returesa till den försäkrade eller extra rese- och inkvarteringskostnader för en medresande om den försäkrade svävar i livsfara och inte kan transporteras till hemlandet.

- ersättning för förlorade resdagar om den försäkrades semesterresa avbrutits på grund av den försäkrades förtida återkomst från resan eller den försäkrades sjukhusvård som varat över ett dygn utan avbrott. Ersättningen är 50 euro per varje resdag den försäkrade förlorat, dock högst för 45 dygn. Ersättningen kan dock högst uppgå till det pris som betalades för resan innan resan påbörjades. Ersättning för förlorade resdagar betalas även till medresande vårdnadshavare om personen som tagits in för sjukhusvård är under 18 år gammal.

Förlorade resdagar beräknas från tidpunkten då resan inletts i fulla 24 timmars perioder fr.o.m. den tidpunkt då sjukhusvården börjat eller resan avbrutits fram till den tidpunkt då sjukhusvården upphört eller högst fram till den tidpunkt då resan skulle upphöra. Om den sista beräknade fulla perioden är längre än 12 timmar anses även denna tidsperiod som en dag.

Indirekta kostnader såsom inkomstbortfall, måltids- och telefon- eller tolkningskostnader eller kläder, utrustning eller följeslagarens rese- och inkvarteringskostnader ersätts inte.

12.2. Annulleringsskydd vid resa

Med annullerad resa avses att avresan från Finland förhindras.

Annullerad resa ersätts om orsaken är

- plötsligt och oförutsett insjuknande eller allvarligt olycksfall eller dödsfall, som drabbat den försäkrade eller dennes nära anhörig (nära anhöriga definieras i punkt 3.5)
- att en oförutsedd och betydande materiell skada drabbat den försäkrades egendom i Finland.

Den annullerade resan ersätts om något av de tvingande skälen som nämns ovan förhindrat den försäkrade från att resa. Graden av tvång bedöms vid sjukdom eller olycksfall på basis av medicinska grunder. Vid egendomsskador uppstår tvång om skadan kräver den försäkrades närvaro på skadeplatsen.

Till den försäkrade betalas vid annullerad resa ersättning för den del av priset på en resa som betalats innan resan påbörjats och som researrangören på grund av lagen om kombinerade resetjänster inte återbetalar till den försäkrade.

Om det inte är fråga om en resa enligt lagen om kombinerade resetjänster betalas ersättning för den del av priset på en resa som betalats innan resan påbörjades och som researrangören, transportbolaget eller annan tjänsteproducent på grund av sina rese- eller andra villkor inte återbetalar till den försäkrade. Kostnader för annullerad resa ersätts högst upp till 5 000 euro per resa och försäkrad.

Den försäkrade ska omedelbart underrätta researrangören, transportföretaget eller annan tjänsteproducent om att resan annulleras. Om den försäkrade försummar anmälningskyldigheten, har försäkringsbolaget rätt att från ersättningen avdra den kreditering som på grund av försummelsen av upplysningsplikten inte erhållits från researrangören, transportbolaget eller annan tjänsteproducent.

Annulleringsskydd vid resa ersätter inte annullering av resa, om

- skyddet har tecknats senare än tre dygn före resans början eller
- orsaken till annulleringen har uppkommit innan skyddet trädde i kraft eller tecknades, innan resan bokades eller betalades eller
- orsaken är att den försäkrade är rädd för smittorisk för sjukdom eller den försäkrades annan rädsla.

12.3 Förseningsskydd vid resa

Med försening från resa avses att den försäkrade på tur- eller returesan inte enligt sin ursprungliga resplan hinner i

tid till på förhand bokad anslutningsförbindelse med flyg, båt, tåg eller buss.

Ersättning betalas om den försäkrade försenas på grund av att

- det allmänna färdmedel som den försäkrade använt är försenat på grund av väderlekshinder, tekniskt fel, trafikolycka, naturkatastrof eller kriminell gärning
- det privata färdmedel som den försäkrade använt har drabbats av en trafikolycka som på ett tvingande sätt hindrat fortsatt resa.

Vid försening ersätts nödvändiga extra rese- och inkvarteringskostnader för att nå det ursprungliga resmålet med annan motsvarande trafikförbindelse. Kostnader för försening ersätts upp till 2 000 euro per resa och försäkrad.

Ersättning betalas med stöd av Förseningskydd vid resa om den försäkrade på grund av en försening som ersätts enligt dessa försäkringsvillkor är tvungen att på avgångsstället vänta över sex timmar på en resa till utlandet eller returreisa därifrån. Efter väntetiden ovan betalas en ersättning på 30 euro för varje påbörjad sex timmars period. Maximiersättningen är 300 euro.

Om den försäkrade på grund av ersättningsbar försening inte alls kan fortsätta sin resa, betalas ersättning för förlorade resdagar kalkylerad i enlighet med punkt 12.1.

Från ersättningar vid försening avdras den kreditering eller ersättning som den försäkrade har rätt att få från transportbolaget eller researrangören.

Indirekta kostnader såsom inkomstbortfall, måltids- och telefon- eller tolkningskostnader eller kläder och utrustning ersätts inte.

13 Resgods-, reseansvars- och reserättsskyddsförsäkring

13.1 Definition på resa

En resa börjar i Finland från den försäkrades hem, arbetsplats, studieplats eller fritidsbostad och slutar när den försäkrade kommer till någon av ovan nämnda platser.

Den försäkrade anses inte vara på resa i Finland

- när den försäkrade befinner sig i en bostad eller fritidsbostad som ägs av den försäkrade eller dennes maka/ make eller familjemedlem som bor i samma hushåll med den försäkrade
- när den försäkrade är i en bostad eller fritidsbostad som den försäkrade stadigvarande har i eget bruk
- när den försäkrade är på sin studieplats eller arbetsplats
- på resor mellan dessa platser
- om destinationen ligger på mindre än 50 kilometers avstånd från ovan nämnda platser.

13.2 Resgods-försäkring

Resgods-försäkring ersätter direkta saksador på resgods samt andra kostnader som särskilt anges i villkoren och orsakas under försäkringens giltighetstid.

Resgods-försäkring omfattar egendom som den försäkrade tagit med sig på resan och med hemmets lösegendom jämförbar egendom som anskaffats under resan samt pass och biljetter. Pengar, betalningsmedel och värdepapper ingår i resgods upp till 300 euro när den försäkrade bär dem med sig eller då de förvaras i ett låst förvaringsfack.

Resgodset är försäkrat upp till det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet per resa.

Försäkrade i resgods-försäkringen är inte

- motorfordon, motordrivna fordon, farkoster eller deras delar, tillbehör eller vagnar, arbetsmaskiner eller anordningar som kopplas till dem

- tandproteser eller andra personliga hjälpmedel
- egendom som hyrts eller lånats under resa
- data, filer eller program som ingår i datamedium
- avhandlingar, lärdomsprov, manuskript eller andra motsvarande handlingar
- flyttgods, möbler eller egendom som levererats som separat fraktgods
- djur eller växter.

13.2.1 Ersättningar från resgods-försäkringen

Resgods-försäkring ersätter direkt sakskada som ett plötsligt och oförutsett försäkringsfall orsakar resgodset under försäkringens giltighetstid.

Resgods-försäkringen ersätter även anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar när resgodset överlåtits till ett transportföretag, trafikföretag eller researrangör och godset anländer till destinationen utomlands minst 12 timmar efter att den försäkrade anlänt. Ersättningen är högst 100 euro per varje påbörjat dygn och per varje försäkrad. Det första dygnet börjar när 12 timmar har gått från att resgodset borde ha anlänt till destinationen. Maximibeloppet är sammanlagt högst 400 euro per varje försäkrad, dock högst det försäkringsbelopp per resa som anges i försäkringsbrevet.

Exempel: Den försäkrade anländer till sin destination utomlands på fredag kl. 9.45. Resväskan anländer inte till destinationen. Flygbolaget har meddelats om försenat resgods. På kvällen kan den försäkrade fr.o.m. kl. 21.45 på försäkringsbolagets bekostnad börja anskaffa nödvändighetsartiklar upp till 100 euro. Om resgodset inte anlänt till destinationen på lördag före kl. 21.45 kan man därefter köpa nödvändighetsartiklar upp till ytterligare 100 euro.

Resgods-försäkringen ersätter även

- skäliga kostnader för letande efter resgods om det försvunna resgodset överlåtits till transportbolag, trafikföretag eller researrangör
- extraordinära rese-, inkvarterings- och telefonkostnader upp till 400 euro per ersättningsbar skada om dessa orsakats på grund av att pass, visum eller resebiljetter förnyats under resan. Försäkringen ersätter inte måltidskostnader.

13.2.2 Begränsningar i resgods-försäkringen

Försäkringen ersätter inte

- att resgods försvunnit, glömts kvar eller skada till följd av dessa
- stöldskada när stöldplatsen eller -tidpunkten inte kan fastställas
- pengar eller andra betalningsmedel som stulits från motorfordon, husbil eller vagn eller annan släpvagn, båt eller tält. Försäkringen ersätter inte heller optiska eller elektroniska utrustningar eller värdeföremål som stulits från tält
- uppsåtlig skadegörelse eller stöldskada orsakad av en person som kommit in i inkvarteringsstället med den försäkrades tillstånd.
- idrottsredskap eller -utrustning och hobbyredskap som gått sönder när de använts för sitt ändamål
- skador som orsakats av tillverkningsfel eller felaktigt bruk
- skada som orsakats av normala väderleksförhållanden eller normala naturfenomen om inte resgodset vid skadefallet varit omhändertaget av hotell, transportföretag, researrangör eller motsvarande
- skada som orsakats av myndighetsåtgärd
- skada som ersätts med stöd av någon lag, garanti eller annat avtal.

13.2.3 Beräkning av ersättningsbeloppet

Syftet med försäkringen är att den ska ersätta verkliga förluster. Därför påverkar åldern på använd egendom bedömningen av skadebeloppet. Beloppet för en ersättningsbar skada beräknas enligt följande beräkningsregler:

- Vid beräkningen av skadebeloppet avdras ett årligt åldersavdrag på 10 % från egendomens återanskaffningsvärde från och med det andra bruksåret. Under ibruktagningsåret ersätts anskaffningspriset på ett nytt motsvarande föremål i sin helhet. Följande kalenderår är ersättningen 90 %, och därpå följande kalenderår 80 %, %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % och 0 %. Åldersavdrag görs inte för året skadan inträffade.

Exempel: En kamera som anskaffats 1.7.2012 blir stulen 3.3.2015. Avdraget görs inte för ibruktagningsåret 2012 och inte heller för året skadan inträffade dvs. för 2015. Åldersavdraget görs för de hela åren som följer ibruktagningsåret, dvs 2013 och 2014. Skadebeloppet fås genom att avdra 20 procent från priset för en ny motsvarande apparat.

- Vid beräkningen av dagsvärdet för värdeföremål beaktas föremålets ålder, användning, nedsatt användbarhet eller den inverkan annan motsvarande orsak har på föremålets värde. Om det skadade resgodset kan repareras, är skadebeloppet lika stort som reparationskostnaderna enligt reparationsfakturan. Som reparationskostnader ersätts dock högst dagsvärdet för resgodset beräknat med åldersavdrag.
- Försäkringsbolaget har rätt att i stället för att betala ersättningen kontant låta reparera föremålet eller skaffa ett motsvarande föremål.
- Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas stadganden om beskattning, såsom mervärdeskatten.

Återanskaffningsvärde (återanskaffningspris)

Med egendomens återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för anskaffning av en ny likadan eller till sina bruksegenskaper närmast motsvarande egendom. Återanskaffningsvärdet vid skadetidpunkten kan vara större eller mindre än värdet på egendomen vid anskaffningstidpunkten.

Dagsvärde (nuvarande pris)

Med dagsvärde avses det penningbelopp som fås när från egendomens återanskaffningsvärde avdras värdeminskningen till följd av ålder, användning, försummelse av underhåll eller skötsel, nedsatt användbarhet eller annat liknande skäl. Dagsvärdet räcker i allmänhet inte till för att ersätta den skadade egendomen med en ny motsvarande egendom.

13.2.4 Säkerhetsföreskrifter för resgodsförsäkring

Säkerhetsföreskrifterna är anvisningar om säkerhetsåtgärder genom vilka man försöker förhindra att skador uppstår samt begränsa omfattningen av eventuella skador.

Försäkringstagaren, den försäkrade och en med denne jämställd person ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren, Allmänna avtalsvillkor eller som i övrigt skriftligen utfärdats. Om säkerhetsföreskrifterna inte iakttas, kan försäkringsersättningen minskas eller vägras enligt punkt 6 i Allmänna avtalsvillkor.

1. När egendom överläts till utomstående för transport eller hantering ska vätskor samt smutsande och frätande ämnen packas så säkert att de inte vid läckage eller om de går sönder kan orsaka skada på annat resgods.
2. Egendom som transporteras ska förpackas ändamålsenligt så att egendomen klarar normala väderleks- och transportpåfrestningar. Ömtåliga föremål, t.ex. kameror, datorer och glasföremål ska i allmänna trafikmedel transporteras som handbagage.

3. Datorer, mobiltelefoner och motsvarande elektroniska apparater som man transporterar med sig ska vara ändamålsenligt skyddade under transport så att de inte kan bli våta, skrämade eller på annat sätt tillbucklade.
4. Resgods ska övervakas för att undvika stöld. Med övervakning avses sådan ögonkontakt med egendomen att den försäkrade eller en annan person för den försäkrades del kan ingripa i situationen om någon obehörig rör egendomen.
5. Smycken, pengar eller andra värdefulla stöldbegärliga föremål får inte lämnas i hotellrum eller i motsvarande inkvarteringsutrymmen om de inte förvaras separat i ett låst utrymme såsom i en resväska eller ett förvaringsfack.
6. I allmänna trafikmedel ska pengar och stöldbegärlig egendom, såsom smycken och klockor samt optiska och elektroniska apparater transporteras som handbagage.
7. Fönster, dörrar och övriga öppningar till lokaliteter för förvaring av resgods ska vara låsta.
8. När värdefull egendom eller egendom med hög stöldrisk, t.ex. optiska och elektroniska apparater samt värdeföremål förvaras i en parkerad bil, husvagn eller annan släpvagn eller i en båt ska dörrarna (släpvagnens kåpa) vara låsta och egendomen övertäkt eller på annat sätt undangömd.
9. Bank- och kreditkort samt koderna till dessa får inte förvaras i närheten av varandra, t.ex. i samma väska, plånbok eller låda. Bank- eller kreditkort ska omedelbart spärras om de hamnar i utomståendes händer. Vid användning av bank- eller kreditkort ska kortets kod skyddas så att den inte kommer till utomståendes kännedom.
10. Vid förvaring av egendom i s.k. gemensamma lokaliteter eller utomhus, ska egendomen vara låst.
11. Anvisningar givna av lokala myndigheter, researrangör eller motsvarande ska följas.

13.3 Reseansvarsförsäkring

Reseansvarsförsäkringens syfte är att enligt dessa villkor och Allmänna avtalsvillkor och i fall som omfattas av försäkringen

- ersätta person- och sakskador som drabbar annan part vilka den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta
- klarlägga grunden och beloppet för ersättningskraven som framställts till den försäkrade
- sköta rättegången om ersättningskravet behandlas i rätten.

13.3.1 Ersättning från reseansvarsförsäkringen

Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade under resa orsakat annan part i egenskap av privatperson och som konstaterats under försäkringens giltighetstid och för vilken den försäkrade enligt gällande lag är ersättningskyldig.

Försäkringen ersätter skada som orsakas av ett försäkrat barn som vid skadetidpunkten inte kan anses ersättningskyldigt enligt sin ålder. Skadan ersätts i samma utsträckning som om den hade orsakats av ett barn som uppnått lägsta åldern för ersättningskyldigheten.

Detta stadgande gäller inte skada för vilken någon annan är ersättningskyldig eller skada som orsakas den som skötte barnet då skadan inträffade.

13.3.2 Begränsningar i reseansvarsförsäkringen

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv, annan försäkrad eller juridisk person i vilken de försäkrade har sammanlagt över hälften av bestämmanderätten

- den försäkrades arbetstagare eller person som kan jämställas med denne till den del personen i fråga är berättigad till ersättning på basis av lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

Försäkringen ersätter inte skada där ersättningsskyldigheten grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse om ersättningsskyldighet inte hade förelegat utan denna förbindelse.

Försäkringen ersätter inte skada om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känt för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som vid den skadeorsakande handlingen eller försummelsen är eller var i den försäkrades besittning, lånades eller annars utnyttjades av den försäkrade.

Försäkringen täcker dock ersättningsskyldigheten som den försäkrade har för skada som plötsligt orsakas konstruktioner eller apparatur som hör till aktie- eller hyreslägenhet som den försäkrade använder för inkvartering under resa.

Försäkringen ersätter dock inte skada

- på ytbeläggningar i inkvarteringsrum som den försäkrade använt under resa
- som uppstår på grund av att lägenheten sköts dåligt, slits eller av annan orsak som inte är plötslig
- på egnahemshus eller annan motsvarande byggnad som den försäkrade använder som fritidsbostad.

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadeorsakande gärningen eller försummelsen hade eller har

- för tillverkning, montering, installation, reparation eller behandling på annat sätt
- för förvaring
- underställts skydds- eller skadeavvärjningsskyldighet med beaktande av arten av försäkringstagarens verksamhet eller den skadeorsakande handlingen och dess direkta omfattning
- på annat sätt åtagit sig att sköta om.

Försäkringen ersätter inte skada som är en följd av ägande, besittning eller underhåll av fastighet eller aktielägenhet.

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag.

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att

- fartyg eller båt med registreringsplikt använts
- luftfarkost använts för luftfart när försäkringstagaren är ersättningsskyldig på grund av att denne äger, innehar eller använder luftfarkosten eller är arbetsgivare för personer som utför eller att denne själv utför uppgifter i luftfarkosten.

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- förorening eller annan inverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller grundvattnen
- buller, skakning, strålning, värme, lukt, ljus eller annan motsvarande störning
- rök, sot, damm, ånga, gas eller luftförorening
- fukt
- översvämning orsakad av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, som beror på den försäkrades slumpmässiga eller enstaka fel eller försumelse eller fel eller brist som plötsligt eller oväntat uppstått på byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningsskyldighet för den försäkrade. Dessutom för-

utsätts även att skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovannämnda förutsättningar, har skett plötsligt, oväntat och snabbt, och inte baserar sig på en långsam verksamhet som uppstår småningom eller på fortsatt handling eller försummelse eller annars upprepade händelser.

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i annans tjänst, i sin egen yrkes-, förvärvs- eller näringsverksamhet eller i arbetspraktik eller som drabbar egendom som hänför sig till den försäkrades förvärvsverksamhet eller arbetspraktik.

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade har orsakat uppsåtligen. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år även orsakat uppsåtligen.

Ersättningen kan minskas eller helt vägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum väsentligt har inverkat på skadans uppkomst eller omfattning.

Försäkringen ersätter inte skada som uppstått i samband med misshandel eller annat brott eller slagsmål.

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

13.3.3 Skadeutredning och ersättningsbestämmelser

Försäkringsbolaget utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för en anmäld skada som omfattas av försäkringen och överstiger självriskan samt förhandlar med den som kräver skadeersättning.

Om försäkringsbolaget meddelat den försäkrade att försäkringsbolaget är berett att inom ramen för maximiersättningen avtala med den skadelidande om att ersätta skador som försäkringen omfattar och den försäkrade inte går med på detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att betala ytterligare ersättning. Försäkringsbolaget är inte heller skyldigt att ersätta kostnader som uppstått efter att detta meddelats den försäkrade och inte heller att göra tilläggsutredningar i ärendet.

Den försäkrade ska sträva efter att bereda försäkringsbolaget tillfälle att uppskatta skadebeloppet samt möjligheten att bidra till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner kravet, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden uppenbart är riktigt.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i skadeutredningen (se Allmänna avtalsvillkor punkt 11.1)
- till försäkringsbolaget ge information och dokument som den försäkrade har i sin besittning och som är av betydelse för skadeutredningen
- skaffa eller uppgöra nödvändiga utredningar och undersökningar som den försäkrade till skäliga kostnader kan få fram.

Om skadan leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta försäkringsbolaget om detta. Om den försäkrade inte på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

Försäkringen ersätter i enlighet med begränsningarna i försäkringsbrevet och specialvillkoren sådant skadestånd som den försäkrade är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet uträknas enligt skadeståndsbestämmelserna och rättspraxisen.

Vid omedelbart hotande eller redan inträffad skada är den försäkrade skyldig att sörja för att skadan avvärjs eller begränsas (se punkt 6.2. i Allmänna avtalsvillkor). Denna

skyldighet gäller endast åtgärder genom vilka ansvarsskador som omedelbart hotar en annan part avvärjs, men inte sådana åtgärder i efterhand som sträcker sig utöver detta, såvida man inte separat har överenskommit om åtgärderna med försäkringsbolaget. Försäkringen ersätter kostnaderna för dessa omedelbara åtgärder.

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga skadeutredningskostnader. Försäkringen ersätter dock inte sådana utredningskostnader som uppstått för den försäkrade vilka den försäkrade enligt villkoren är skyldig att själv betala eller om vilka inte överenskommit separat med försäkringsbolaget.

Om skadeståndsärendet tas upp till behandling vid domstol och kravet till sin grund gäller en ersättningsbar skada, sköter försäkringsbolaget rättegången på den försäkrades vägnar och betalar nödvändiga och skäliga rättegångskostnader som hänför sig till rättegången. Om den försäkrade inte på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

Om rättegången också gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som det av försäkringen omfattade ersättningskravet står för.

Advokat- och rättegångskostnader ersätts enligt rättsnormer för rättegångskostnader på basis av rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Vid bedömningen av arvodens och kostnadernas skälighet beaktas värdet på för månen som är stridig, ärendets svårighetsgrad och omfattning samt mängden och kvaliteten på utfört arbete.

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna, som betalas i ersättning för en och samma skada.

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en självrisken av skadebeloppet. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne haft av försäkringsfallet. Om annat inte föranleds av tidigare nämnda orsaker, betalas från försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

13.4 Reserättsskyddsförsäkring

Syftet med reserättsskyddsförsäkringen är att enligt dessa villkor och Allmänna avtalsvillkor ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokatkostnader och rättegångskostnader som uppstått vid användning av juridisk hjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 13.4.1. Försäkringsskyddet gäller den försäkrade i egenskap av resenär i ärenden som hänför sig till privatlivet och som inträffar under resa och ansluter sig till resan eller resandet.

Försäkringen gäller överallt i världen under resor som påbörjats i Finland. Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som i Finland omedelbart kan anhängiggöras vid tingsrätten eller vid motsvarande utländska domstolar.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av förvaltningsmyndigheter, specialdomstolar eller motsvarande domstolar i destinationslandet. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter eller i Europeiska unionens domstol.

13.4.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Definition av försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist. Tvisten har uppstått när ett krav som gäller grunder eller belopp bevisligen har bestridits till grunderna eller beloppet.

i brottmål

- att målet blir anhängigt i domstol, då den försäkrade är målsägande
- väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, då allmän åklagare beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt åtalet. Åtal har väckts när målsägandens stämningensansökan har inkommit till tingsrättens kansli. Åtal har fullföljts när målsäganden skriftligt till domstolen meddelat att denne driver åtalet efter att allmän åklagare har lagt ner åtalet.

Det åtal eller krav som har bestridits, som försäkringsfallet avser, ska grunda sig på händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som inträffat på försäkringens giltighetsområde och under försäkringens giltighetstid.

Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste- eller brottmål- eller ansökningsärende; eller
- den försäkrade har flera tviste- eller brottmål eller ansökningsärende som baserar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

13.4.2 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats den försäkrade i ärenden

1. där bestridande av krav inte kan visas
2. som gäller den försäkrades eller med denne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller annan verksamhet i huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
3. som gäller placeringsverksamhet
4. som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
5. som hänför sig till lån som har beviljats för någon annans närings- eller förvärvsverksamhet
6. som gäller den försäkrades stadigvarande bostad eller fritidsbostad som den försäkrade äger och har i eget bruk. Kostnader som orsakas den försäkrade ersätts inte i ärenden som hänför sig till uthyrning av fastighet, byggnad eller lägenhet om den försäkrade är målsägande i rollen av hyresvärd
7. som är av ringa betydelse för den försäkrade
8. där de med denna försäkring försäkrade är motparter
9. som hänför sig till fordran eller krav som har överförs på den försäkrade

10. där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller privaträttsligt anspråk som målsäganden, då dylikt åtal anhängiggjorts, riktat mot den försäkrade som står som åtaland.

Om åklagaren låtit bli att åtala den försäkrade på basis av specialstadganden för åtalet ersätts den försäkrades advokat- och rättegångskostnader inte heller i det fall att målsäganden yrkar på straff för den försäkrade.

11. som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på en sådan handling, för vilken den försäkrade har dömts till straff eller beviljats åtalshelfertgift eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden som gäller detta
12. som gäller av den försäkrade framställt privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtalshelfertgift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden
13. som gäller besöksförbud
14. som gäller äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat parförhållande eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av registrerat eller oregrerat parförhållande
15. som gäller försörjning av barn, underhåll, umgängesrätt eller boende. Försäkringen ersätter inte heller verkställighet som hänför sig till dessa ärenden.
16. där det är fråga om att utse eller befria intressebevakare, gode män, boskiftare eller boutredningsmän
17. som gäller samäganderättsförhållande eller hävning av det
18. där de kostnader som orsakas den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller från rättsskyddsförsäkring i anslutning till hem-, motorfordons- eller båtförsäkring
19. som hänför sig till konkurs
20. som gäller utmätning, verkställighetstvist som avses i lagen om utmätning eller verkställighet i anslutning till utmätning
21. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagsreanering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
22. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
23. som behandlas som grupptalan eller besvär
24. som ansluter sig till handel med fastighet, lägenhet, båt, motorfordon eller djur.

13.4.3 Skadeutredning

Om den försäkrade vill använda försäkringen, ska försäkringsbolaget underrättas på förhand innan advokat- och rättegångskostnader uppstår. Efter att försäkringsbolaget underrättats får den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut från försäkringsbolaget.

Den försäkrade måste som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud, betalas ingen ersättning från försäkringen. Andra än advokater och offentliga rättsbiträden ska ha ett av lagen krävt tillstånd för att verka som rättegångsombud och biträde.

Den försäkrade ska vid ärenden som fortskridit till huvudförhandling i tingsrätten kräva ersättning av motparten för sina advokat- och rättegångskostnader till sitt fulla belopp. Om den försäkrade utan motiverad orsak låter bli att framställa eller avstår från ersättningskrav för sina kostnader eller inte går med på att överklaga domstolsbeslut som gäl-

ler rättegångskostnaderna, kan ersättningen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt vägras.

Vid medlingsförfarande (domstolsmedling) i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver emellertid ersättning inte krävas för kostnader som orsakats den försäkrade av medlingsförfarandet.

Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget godkänna kostnadsbelopp för skötsel av ärendet. Om den försäkrade själv betalat sina advokat- och rättegångskostnader binder det betalda beloppet inte försäkringsbolaget vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

13.4.4 Ersättningsbestämmelser

13.4.4.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör i varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättningsskyldighet.

13.4.4.2 Självrisk

Från de ersättningsbara kostnaderna avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

13.4.4.3 Ersättningsbara kostnader

Försäkringen ersätter av försäkringsfallet orsakade nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader för den försäkrade enligt följande:

I tvistemål och ansökningsärende

Kostnader för anlitan av ombud och bevisföring.

Om ärendet behandlats i domstolsmedling ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnader för eventuellt biträde till medlaren beräknat enligt de tvistande parternas huvudtal.

Om det för att en tvist ska kunna hänskjutas till prövning av domstol krävs en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att det nämnda kravet uppfyllts.

I brottmål

Försäkrad som målsägande

Rättegångskostnader för anlitan av ombud och bevisföring till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades annat privaträttsligt yrkande till följd av brott än rättegångskostnader.

Försäkrad som svarande

Rättegångskostnader för anlitan av ombud och bevisföring, om det är fråga om åtal som målsäganden väckt mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat om åtalshelfertgift eller lagt ner åtalet.

Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om det krävs besvärstillstånd för sökande av ändring hos högsta domstolen, ersätter försäkringen kostnader för sökande av ändring endast i det fall att besvärstillståndet beviljats.

Kostnaderna orsakade av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänt klagomålet, upphävt domen eller återställt försutten fatalietid.

Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades privata intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

13.4.5 Beräkning av ersättningsbeloppet

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol inte, på grund av parternas medgivande, i sitt utslag har uttalat sig om advokat- och rättegångskostnader, eller om ärendet avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitan­de av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Som ersättningsbara kostnader räknas högst det belopp som domstolen ålagt den försäkrades motpart att betala förutsatt att domstolen på grunder som framgår av dess beslut inte uttryckligen ansett att den försäkrade delvis eller helt måste stå för sina kostnader som sin egen skada. Beloppet för ersättningsbara kostnader är dock högst det kostnadskrav som den försäkrade framställt till motparten.

Om värdet på den förmån som gjorts stridig kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen inom ramen för försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet högst två gånger den omtvistade förmånens belopp eller om tvisten gäller en återkommande betalning beaktas vid bedömningen av beloppet högst tio gånger det omtvistade engångsbetalningsbeloppet. Vid bedömningen av förmånsbeloppet beaktas inte krav som gäller ränte- eller advokat- och rättegångskostnader.

Kostnader som inte ersätts från försäkringen

Försäkringen ersätter inte

1. motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala
2. kostnader orsakade av verkställande av dom eller beslut
3. den försäkrades förlorade tid, eget arbete, förtjänst- eller inkomstbortfall, rese- eller uppehållskostnader och inte heller den tilläggs­kostnad som uppstår vid byte av ombud eller den försäkrades eget handlande som gett upphov till extra eller onödiga kostnader
4. kostnader orsakade av införskaffande av utlåtande från juridisk sakkunnig
5. kostnader orsakade av polisanmälan, begäran om undersökning eller förundersökning av brott
6. kostnader för faktorer eller bevis som lämnas obeaktade av domstol på grund av att de framlagts för sent
7. kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom att utebli från domstolsförhandling, genom att underlåta att följa domstolens bestämmelser eller framföra ett påstående som de varit medvetna om eller borde ha varit medvetna om vara obefogat eller på annat sätt genom uppsåtlig förhållning eller underlåtenhet orsakat
8. kostnader för rättegång eller sökande av ändring som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten gett orsak därtill eller på annat sätt uppsåtligt eller genom underlåtenhet orsakat en onödig rättegång
9. skiljemans och medlares arvoden och kostnader
10. kostnader för begäran av offentlig rättshjälp.

Övriga regler i samband med ersättning

1. Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning nåtts. Om särskilda motskäl inte föreligger betalar försäkringsbolaget ersättningar även per rättsinstans.
2. Som minskning av försäkringsbolagets ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida ersättningen kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.
3. Om motparten dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning som är obetald då ersättning betalas från försäkringen, är den försäkrade skyldig att överlåta sin rätt till kostnadsersättning till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget betalat.
4. Om den försäkrade själv betalat en del av kostnaderna på grund av att de överstiger maximiersättningen som anges i punkt 13.4.4.1, fördelas den av motparten erhållna kostnadsersättning mellan försäkringsbolaget och den försäkrade i förhållande till de kostnadsandelar som betalats.
5. Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller denne annars har fått räkna den till godo, ska den försäkrade returnera kostnadsersättningen med ränta till försäkringsgivaren upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

Hemförsäkring

Inledning	18
Begrepp i samband med försäkring och ersättning	18
Sakförsäkring	20
1 Försäkrade och försäkringens giltighet	20
1.1 Försäkrade	20
1.2 Försäkringens giltighet	20
2 Försäkrad egendom	20
2.1 Löseegendom	20
2.2 Byggnader	21
2.3 Byggnader och löseegendom som försäkras separat	22
3 Försäkringsskyddets innehåll och ersättningsbara försäkringsfall	22
3.1 Omfattande Hemförsäkring	22
3.2 Bas Hemförsäkring	22
3.3 Reducerad Hemförsäkring	22
3.4 Ersättningsbara försäkringsfall	22
3.5 Övriga ersättningsbara kostnader	23
3.6 Lyx Hemförsäkring för hemmets löseegendom	24
4 Allmänna begränsningar i anslutning till försäkringsfall	24
5 Ersättning av skador	26
5.1 Ansökan om ersättning	26
5.2 Maximiersättning	26
5.3 Beräkning av skadebeloppet	26
5.4 Övriga faktorer som beaktas vid beräkningen av skadebeloppet	28
5.5 Alternativ för betalning av ersättning	29
6 Indexjusteringar	29
7 Säkerhetsföreskrifter	29
8 Ansvarsförsäkring	32
8.1 Försäkringens syfte	32
8.2 Försäkrade	32
8.3 Försäkringens giltighetsområde	32
8.4 Ersättningsbara skador och ersättningsbegränsningar	32
8.5 Skadeutredning	33
8.6 Ersättningsregler	33
9 Rättsskyddsförsäkring	34
9.1 Försäkringens syfte	34
9.2 Försäkrade	34
9.3 Domstolar och giltighetsområde	34
9.4 Ersättningsbara försäkringsfall	34
9.5 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall	35
9.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall	35
9.7 Ersättningsregler	36

Inledning

Hemförsäkringen kan innehålla följande försäkringar:

- Sakförsäkring
- Ansvarsförsäkring
- Rättsskyddsförsäkring

I försäkringsbrevet har antecknats försäkringarna som valts för respektive egendom och ansvars- och rättsskyddsförsäkringarna som valts till hemförsäkringen.

Begrepp i samband med försäkring och ersättning

Försäkringstagare

Försäkringstagare är den som ingått försäkringsavtal med försäkringsbolaget. Försäkringstagaren finns antecknad i försäkringsbrevet.

Försäkrad

Försäkrad är den för vilken försäkringen är i kraft.

Försäkringsfall

Med försäkringsfall avses en slumpartad händelse på basis av vilken ersättning betalas från försäkringen. Försäkringsfall som inte ersätts från försäkringen anges i begränsningarna i anslutning till försäkringsfallen.

Försäkringsställe

Försäkringsställe är den i försäkringsbrevet antecknade adressen till platsen där egendomen finns.

Återanskaffningsvärde (Återanskaffningspris)

Med löseegendomens återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för anskaffning av en ny likadan eller till sina bruksegenskaper närmast motsvarande egendom.

För byggnader är utgångspunkten vid fastställandet av återanskaffningsvärdet den skadade byggnaden sådan som den var före skadan och ändamålet som byggnaden användes till före skadan. Med återanskaffningsvärde avses det penningbelopp som krävs för att bygga en ny lika stor byggnad för samma bruksändamål som till sina egenskaper är likadan som den ursprungliga byggnaden. Återanskaffningsvärdet fastställs dock på basis av att byggnaden uppförs för högst samma bruksändamål med moderna byggnadsdelar och med byggnadsmaterial som saluförs i Finland samt med sedvanliga arbetsmetoder. Om tvingande myndighetsbestämmelser ökar byggnadskostnaderna i jämförelse med vad kostnaderna skulle ha blivit om den skadade byggnaden skulle ha uppförts så att den till sina egenskaper liknar den ursprungliga byggnaden, beaktas dessa kostnader i skade- och ersättningsbeloppet i enlighet med punkt 5.4.2.

Återanskaffningsvärdet vid skadetidpunkten kan vara större eller mindre än värdet på egendomen vid anskaffningstidpunkten.

Dagsvärde (Nuvarande pris)

Med dagsvärde avses det penningbelopp som fås när från återanskaffningsvärdet avdras värdeminskningen till följd av ålder, användning, försummelse av underhåll eller skötsel, nedsatt användbarhet eller annat liknande skäl. Vid bedömningen av byggnadens dagsvärde beaktas även ändrade förhållanden på orten eller andra faktorer som tydligt inverkar på priset.

När man betalar ersättning enligt dagsvärde räknas egendomens värde enligt egendomens värde vid skadetidpunkten. Dagsvärdet räcker i allmänhet inte till för att ersätta den skadade egendomen med ny motsvarande egendom.

Gångse värde

Gångse värde är den försäkrade egendomens kontantförsäljningspris vid skadetidpunkten, dvs. det pris som skulle fås för egendomen om den såldes till sitt marknadspris. Vid fastställandet av det gångse värdet beaktas t.ex. föremålets ålder, brukstid och användbarhet.

Restvärde

Egendomens restvärde är egendomens värde omedelbart efter skadan.

Försäkring enligt fullvärde

Byggnad eller löseegendom kan försäkras till sitt fulla värde med vilket avses försäkring enligt uppgifter om yta. Vid försäkring enligt fullvärde behöver man inte fastställa egendomens värde när försäkringen tecknas utan det räcker att de uppgifter som försäkringsbolaget begärt om egendomen är korrekta och att man meddelar försäkringsbolaget om ändringar i uppgifterna (t.ex. yta). När löseegendomen försäkras till fullvärde ska kunden kontrollera att maximibeloppet som antecknas i försäkringsbrevet är tillräckliga.

Utredning av egendomens värde blir nödvändig först efter att ett försäkringsfall har inträffat. Vid utredningen av värdet beaktas egendomens ålder, användning, slitage och övriga faktorer som inverkar på värdet. På basis av dessa faktorer betalas ersättningen enligt återanskaffningsvärdet eller dagsvärdet. Försäkring enligt fullvärde innebär inte att gammal skadad egendom ersätts enligt priset på ny motsvarande egendom.

Försäkring med försäkringsbelopp

Egendomen kan även försäkras med ett särskilt penningbelopp som försäkringstagaren meddelat. Detta belopp kallas för försäkringsbelopp och utgör grunden för premien och den högsta möjliga ersättningen.

Försäkringstagaren ska se till att penningbeloppet som meddelats för försäkringen motsvarar egendomens verkliga värde och eventuella förändringar i värdet. Om försäkringsbeloppet inte motsvarar egendomens faktiska värde kan det hända att egendomen är över- eller underförsäkrad. Vid beräkningen av ersättningsbeloppet beaktas över- eller underförsäkring enligt bestämmelserna i Allmänna avtalsvillkor.

Risken för över- och underförsäkring är mindre i fullvärdesförsäkringar än i försäkringar med försäkringsbelopp och därmed är en fullvärdesförsäkring i allmänhet ett tryggare alternativ.

Försäkringsbeloppet kan vara egendomens återanskaffningsvärde, dagsvärde eller försäkringsbeloppet för första risk. Vid fastställandet av försäkringsbeloppet ska man även beakta skattebestämmelserna.

Försäkringsbeloppet utgör beräkningsgrunden för premien och är det högsta ersättningsbeloppet men utgör inte grunden för skadebeloppet eller för uppskattningen av skadebeloppet.

Maximiersättning

När man tecknar en fullvärdesförsäkring för löseegendom fastställs samtidigt maximiersättningen för lösegedomen. Maximiersättningen som antecknats i försäkringsbrevet eller villkoren är det högsta möjliga ersättningsbeloppet.

Förstariskförsäkring

När egendomen har försäkrats till ett förstariskvärde är det fråga om en förstariskförsäkring. Från förstariskförsäkringen ersätts ersättningsbara skador på egendomen högst upp till förstariskvärdet utan att bestämmelserna om underförsäk-

ring beaktas. Förstariskvärde används om det på grund av ålder, förändrat användningsändamål eller annan orsak inte är ändamålsenligt att för egendomen teckna en försäkring enligt återanskaffningsvärde eller dagsvärde.

Begränsande villkor

I de begränsande villkoren redogörs för de händelser och skador som inte ersätts från försäkringen.

Säkerhetsföreskrift

Säkerhetsföreskrifterna är instruktioner som ska iakttas för att förhindra uppkomsten av skada eller begränsa skadan. Om försäkringstagaren, den försäkrade eller person som kan jämföras med denne inte följer säkerhetsföreskrifterna och detta inverkar på uppkomsten eller omfattningen av skadan, kan ersättningen minskas eller helt vägras.

Bostadsyta (lägenhetsyta)

Med bostadsyta avses ytan som gränsar till bostadens innerväggar. Bostadsytan beräknas för varje våning i bostaden och ytorna som fås adderas. Bostadsutrymme som bildar bostadsyta är bland annat rum, korridorer, bastu, badrum och klädkammare.

I bostadsytan ingår rummets yta till den del rumshöjden är över 160 centimeter.

Utrymmen som används för annat ändamål än boende ingår inte i bostadsytan. Med dessa avses bland annat garage, öppen veranda och terrass, tekniska utrymmen samt separata lagerrum.

I fullvärdesförsäkring för löseegendom beräknas premien på basis av bostadsytan och denna yta antecknas i försäkringsbrevet.

Totalyta (bruttoyta)

Med totalyta avses den yta som gränsar till byggnadens yttre mått. Totalytan beräknas för varje våning i bostaden och ytorna som fås adderas. Totalytan omfattar både kalla och varma utrymmen.

I totalytan ingår delar av byggnaden endast till den delen som dessa överstiger 160 centimeter.

Öppna delar i byggnaden såsom öppna skydd och öppna verandor ingår inte i totalytan såvida deras sammanlagda yta inte överstiger ytan för byggnadens övriga delar.

I fullvärdesförsäkring för byggnad beräknas premien på basis av totalytan och denna yta antecknas i försäkringsbrevet.

Skadebelopp

Vid inträffad skada fastställs värdet på egendomen och skadebeloppet antingen på basis av återanskaffningsvärdet, dagsvärdet, åldersavdragen eller gångse värdet beroende på den skadade egendomen. Skadebeloppet är inte samma som ersättningsbeloppet som utbetalas.

Ersättningsbelopp

Med ersättningsbeloppet avses ersättning som betalas för skadan. Ersättningsbeloppet fås genom att från skadebeloppet avdra bland annat eventuella åldersavdrag och självrisk.

Självrisk

Självrisk är det penningbelopp som försäkringstagaren själv ansvarar för och som antecknats i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren. Självrisk dras av i samband med ett försäkringsfall från det ersättningsbara skadebeloppet.

Hemförsäkring (Sakförsäkring)

Enligt dessa sakförsäkringsvillkor samt Allmänna avtalsvillkor förbinder sig försäkringsbolaget att ersätta direkt skadade som orsakats av den försäkrade egendomen samt övriga kostnader som anges i villkoren.

1 Försäkrade och försäkringens giltighet

1.1 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och personerna som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren. Med den försäkrades stadigvarande boningsort avses den adress som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

1.2 Försäkringens giltighet

1.2.1 Giltighet på försäkringsstället

Lösegedomsförsäkringen gäller på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet samt i förvaringsutrymmen som hänförs till användningen av bostaden. Med dessa förvaringsutrymmen avses

- utrymmen som finns på samma fastighet som egna hemshuset eller fritidshuset, t.ex. förråd och garage
- gemensamma sport- och hobbyutrustningsförråd i bostads- och fastighetsaktiebolag, vinds-, källar- och övriga förråd utanför bostadslägenheten samt garagen. Maximiersättningen för lösegedom som förvaras i dessa utrymmen är sammanlagt 5 000 euro.

Försäkringen för en byggnad gäller på det försäkringsställe som anges i försäkringsbrevet.

1.2.2 Giltighet utanför försäkringsstället i Finland

Lösegedomsförsäkringen för lösegedom i hemmet och i fritidsbostaden som tillfälligt har flyttats från försäkringsstället, gäller i Finland i tolv månader från och med datumet lösegedom flyttades, då avsikten är att lösegedomen inom ramen för ovanstående tid flyttas tillbaka till försäkringsstället.

Maximiersättningen för lösegedom som tillfälligt flyttats bort från försäkringsstället finns antecknat i försäkringsbrevet.

1.2.3 Giltighet utomlands

Försäkringen för lösegedom i hemmet gäller tillfälligt utomlands i tre månader fr.o.m. att resan börjat. Maximiersättningen för försäkrat lösegedom som man har med på utlandsresa har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringen för lösegedom i fritidsbostad gäller inte utomlands.

1.2.4 Giltighet i motorfordon, båt och tält

Maximiersättningen för lösegedom i motorfordon, husbil eller -vagn, annan släpvagn, båt eller tält är vid stöld- och inbrottskador 2 000 euro. Maximiersättningen för stulna inspelningar såsom cd-skivor är 200 euro.

1.2.5 Giltighet under flyttning

När man i Finland flyttar från en stadigvarande bostad till en annan stadigvarande bostad gäller lösegedomsförsäkringen under flytttransporten samt högst under två månader i båda bostäderna under förutsättningen att bostäderna är i den försäkrades besittning. Ersättningarna betalas upp till maximibeloppet eller försäkringsbeloppet som för lösegedomen antecknats i försäkringsbrevet. Ifall tiden på två månader överskrids ska lösegedomen för båda bostäderna försäkras separat för tiden som överskrider två månader.

Uppgifterna om en ny stadigvarande bostad ska omedelbart meddelas till försäkringsbolaget.

2 Försäkrad egendom

Föremål för försäkringen är egendom som hör till följande grupper i enlighet med vad som överenskommit och antecknats i försäkringsbrevet.

2.1. Lösegedom

Med lösegedom avses i dessa villkor sådan lösegedom som ägs av den försäkrade och som finns i hemmet eller fritidsbostaden om inte annat separat anges i villkoren.

2.1.1 Lösegedom i hemmet och fritidsbostaden

Med hemmets och fritidsbostadens lösegedom avses sedvanliga föremål som är avsedda för privat bruk i hushållet, till exempel möbler, kläder, hushållsartiklar, idrottsutrustning, hushållsmaskiner och apparater.

Försäkrade i lösegedomsförsäkringen är även

- värdefull egendom och samlingar sammanlagt upp till maximiersättningen som anges i försäkringsbrevet. Med värdefull egendom avses egendom vars värde på basis av material, sällsynthet eller historia är betydande såsom till exempel smycken, konst- och designföremål, värdefulla mattor och antikviteter. Med samling avses grupp av föremål som enligt något system samlats, vars värde som samling är större än det sammanlagda värdet för de enskilda föremålen såsom till exempel mynt- och frimärkssamling.
- enskilda föremål högst upp till 15 000 euro
- pengar, värdepapper och övriga betalmedel högst upp till 500 euro (ingår inte i lösegedomen i fritidsbostaden). Med pengar och värdepapper avses även pengar som laddats in i penning- och betalkort samt oanvända frimärken, lunchsedlar, checkar och övriga motsvarande fordringsbevis.
- fast inredning i bostadslägenhet upp till maximibeloppet som anges i försäkringsbrevet. Med fast inredning i bostad avses egendom som aktieägaren i enlighet med 4 kapitlet i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) eller motsvarande senare lag är underhållsansvarig för till exempel golvparkett och tapeter samt i bostaden utförda inrednings- och förbättringsarbeten. När bostads- eller fritidsbyggnaden är samtidigt med denna försäkring försäkrad med lösegedom, hör ytbeläggningar, fast inredning samt fastmonterade hushållsmaskiner såsom spis och spisfläkt till fasta inredningar som försäkrats i lösegedomsförsäkringen.
- båt som tillverkats som roddbåt och dess utombordsmotor på högst 10 hästkrafter, roddjolle, kanot, kajak och vindsurfingbräda sammanlagt upp till högst 5 000 euro
- förvärvsarbetsredskap sammanlagt upp till högst 5 000 euro. Med förvärvsarbetsredskap avses arbetsredskap som ägs av den försäkrade och som endast används för förvärvsverksamhet som privatperson eller enskild näringsidkare på försäkringsstället eller utgående från försäkringsstället till exempel, arbetsredskap, telefon och adb-utrustning. Om förvärvsarbetsredskapens värde överstiger 5 000 euro ska de försäkras separat upp till sitt totala värde. På arbetsredskapen tillämpas även bestämmelserna i punkt 1.2 om försäkringens giltighet och ersättningsbeloppen. När försäkringsskyddet för lösegedomen i hemmet upphör, upphör också skyddet som gäller förvärvsarbetsredskapen.
- personliga hjälpmedel och vårdutrustning som den försäkrade äger eller lånat för eget bruk, såsom hörapparat, rullstol och proteser sammanlagt upp till högst 5 000 euro
- gårdskonstruktioner och gårdsplanens växtbestånd sammanlagt upp till högst 8 000 euro förutsatt att inte annat avtalats. Om gårdskonstruktionens värde överstiger 8 000 euro ska den försäkras separat upp till sitt totala värde.

- Med gårdskonstruktioner avses sedvanliga fasta konstruktioner och byggnader som till sitt yttre mått är högst 12 m² med undantag av bastubyggnader.
- Gårdskonstruktioner är till exempel staket, gårdslampor, växthus, lekstuga, kompostbehållare och elgenerator i vindkraftsaggregat inklusive tilläggsutrustning.
- Ingen kvadratmeterbegränsning tillämpas på pool och lätt presenningstak.
- Med gårdsplan avses en skött gårdsplan i direkt anslutning till den försäkrade bostadslägenheten inklusive växter.
- Med växtbestånd avses träd, buskar och planterade växter som växer på gårdsplanen.
- Skog på tomt eller områden i naturtillstånd anses inte vara skött gårdsplan.
- följande med förbrännings- eller elmotor drivna maskiner som inte är registrerings- pliktiga, vars konstruktiva topphastighet är högst 15 km/h, inklusive tilläggsutrustning högst upp till 5 000 euro; om värdet på ovan avsedd maskin överstiger 5 000 euro, ska den försäkras separat till sitt totala värde:
 - åkgräsklippare
 - trädgårdstraktor (inte minilastare)
 - fordon avsedda för barn (konstruktiv topphastighet högst 25 km/h)
- andra elektriska mobila medel vars maximala effekt är högst 1 kW och konstruktiva topphastighet högst 25 km/h, upp till högst 2 000 euro
- egendom som hyrts eller lånats för eget eller hushållets privatbruk och som, om den ägdes av den försäkrade, skulle höra till lösegendom som försäkras med denna försäkring sammanlagt upp till högst 5 000 euro.

2.1.2 Egendom, som inte är föremål för lösegendomsförsäkringen

Lösegendomsförsäkringen omfattar inte

- djur
- lösegendom du hyrt eller lånat ut till annan. Till exempel lösegendom som lämnats för utställning är lösegendom som lånats ut till annan.
- fast inredning som bolaget är underhållsansvarig för enligt 4 kapitlet i lagen om bostadsaktiebolag (1599/2009) eller enligt motsvarande senare lag eller enligt eventuella utvidgningar av ansvaret som avtalas i bolagsordningen
- i förvärvsarbete använd
 - egendom när verksamheten bedrivs i kommandit- eller aktiebolagsform eller i annan bolagsform än som enskild näringsidkare
 - egendom som ägs av arbetsgivaren eller av ovan nämnda bolag och som överlåtits till den försäkrade att användas i arbetet eller privat
 - egendom avsedd för försäljning eller presentation
 - fast monterad egendom såsom maskiner, anordningar och inredning med kringutrustning
- data, filer och andra färdigprogram än de som finns att fås offentligt och hänför sig till eller ingår i datamedium
- avhandlingar, lärdomsprov, manuskript och andra motsvarande handlingar
- statyer, konstföremål och bryggor på gårdsplan och andra motsvarande specialkonstruktioner
- egendom vars innehav eller användning strider mot gällande lagstiftning
- elström, vatten och gas
- motorfordon, motordrivna fortkaffningsmedel samt deras delar, utrustning och i dem fastinstallerade arbetsmaskiner och apparater med undantag av i punkt 2.1.1 angivna med förbrännings- eller elmotor drivna anordningar inklusive tilläggsutrustning samt bilbarnstol och skidbox i förråd

- andra vattenfordon och deras utrustning än de som anges i punkt 2.1.1.

2.2 Byggnader

Med byggnader avses här en byggnad som ägs av ett privat-hushåll av vilken minst hälften är i de försäkrades användning.

Med bostadsbyggnad avses den byggnad som de försäkrade använder som huvudsaklig bostad året runt. Byggnaden anses vara avsedd för åretruntbruk om den till sin konstruktion, teknik och utrustning möjliggör fortlöpande användning för året runt boende.

Med bostadsbyggnad avses även den andra bostaden i ett parhus då parhuset inte är ett bostadsaktiebolag. Också andra byggnader som ägs av och är i de försäkrades eget bruk kan vara försäkringsobjekt.

Med fritidsbostad avses en byggnad som de försäkrade använder på fritiden.

2.2.1 Egendom som utgör försäkringsobjekt i försäkringen för byggnad

Försäkringsobjekt är byggnad och följande egendom i byggnaden eller med den på samma fastighet befintlig, fastmonterad egendom som betjänar byggnadens bruk:

- sedvanliga maskiner och anordningar såsom VVSEA-anordningar
- solpaneler
- antenner
- el- och andra kablar, ledningar och rörnät dock högst fram till kommunal eller annan allmän anslutning
- elledning och -mätare samt elcentral
- grundsulor för byggnaden
- fast inredning
- energikällor som hänför sig till underhållet av byggnaden och fastigheten

Som VVSEA-anordningar (värme-, vatten-, ventilations-, el- och automationsapparatur) räknas all fast apparatur som används till att värma, belysa och ventilerar byggnaden samt till vattenhantering. Sådan apparatur är t.ex. elapparater, elektriska motstånd och element, värmepannor, el-bastuugn, centraldammsugare, cisterner och byggnadens säkerhetsteknik samt rörnät, ledningar, kablar och automatiska styrsystem som anknyter till dessa. Anordningar för kylrum jämställs med VVSEA-anordningar.

Vid skador på VVSEA-anordningar bestäms ersättningsbarheten enligt försäkringskyddet för den byggnad de betjänar.

Med VVSEA-anordningar avses inte hushållsmaskiner, såsom diskmaskin eller spis, även om de är fast monterade i byggnaden.

I försäkringen för bostadsbyggnad och fritidsbostadsbyggnad ingår förutom egendom som anges i punkt 2.2.1 även följande egendom:

- gårdskonstruktioner och gårdsplanens växtbestånd sammanlagt upp till 8 000 euro förutsatt att maximiersättningen inte har höjts och att dessa inte försäkrats med försäkring för lösegendom. Om gårdskonstruktionens värde överstiger 8 000 euro ska den försäkras separat upp till sitt hela värde.
 - Med gårdskonstruktioner avses sedvanliga fasta konstruktioner och byggnader som till sitt yttre mått är högst 12 m² med undantag av bastubyggnader.
 - Gårdskonstruktioner är till exempel staket, gårdslampor, växthus, lekstuga, kompostbehållare och elgenerator i vindkraftsaggregat inklusive tilläggsutrustning.
 - Ingen kvadratmeterbegränsning tillämpas på pool och lätt presenningstak.

- Med gårdsplan avses en skött gård i direkt anslutning till den försäkrade bostads- eller fritidsbostadsbyggnaden inklusive växter.
- Med växtbestånd avses träd, buskar och planterade växter som växer på gårdsplanen.
- Skog som finns på tomten eller områden i naturtillstånd anses inte vara skött gårdsplan.
- kostnader för rengöring och istandsättning av jordmånen enligt följande:
 - i en oljeskada som orsakats av en anläggning i den försäkrade byggnaden upp till högst 250 000 euro
 - i övriga ersättningsbara skador upp till högst 8 000 euro.

2.2.1.1 Byggnad under uppförande eller renovering

Försäkringen gäller när byggnaden uppförs och renoveras. Då omfattar försäkringen förutom byggnaden även för byggnadsarbetet avsett byggnadsmaterial som finns på försäkringsstället eller som håller på att flyttas till försäkringsstället. Ersättning kräver dock att ansvaret för byggnadsmaterialet överförs till den försäkrade enligt köpevillkoren.

Försäkringsobjekt är även följande egendom upp till högst 5 000 euro med undantag av bräckageskador:

- kläder och verktyg som tillhör talkoarbetare som utför byggnads- eller renoveringsarbetet,
- tillfälliga konstruktioner och byggnader på arbetsplatsen,
- för byggnads- eller renoveringsarbetet lånade eller hyrda maskiner och anordningar förutom personlyftanordningar, byggnads- eller tornkranar.

2.2.1.2 Uthyrd byggnad eller byggnadsdel

Försäkringen gäller när den försäkrades byggnad eller del av byggnad som används för boende eller fritid hyrs ut till någon annan.

Vid skador på byggnad eller del av byggnad som hyrts ut till annan avdras från skadebeloppet dubbel självrisk för byggnaden.

2.2.2 Egendom som inte är föremål för byggnadens försäkring

Följande egendom är inte försäkringsobjekt:

- konstruktioner under grundulan såsom täckdikesrör och markbäddsanläggning för spillvattenrening inklusive rörnät samt pålverk
- borrh- och värmebrunnar med undantag av pumpen och dess utrustning
- statyer, konstföremål och andra motsvarande specialkonstruktioner på gårdsplan
- vattenområden, bryggor och strandkonstruktioner
- elström, vatten och gas
- motorfordon, motordrivna fordon, deras delar och utrustning.

2.3 Byggnader och lösegendom som försäkras separat

Följande egendom kan försäkras med denna försäkring genom separat överenskommelse och mot en tilläggspremie:

- bastubyggnader
- andra byggnader och konstruktioner på över 12 m² till exempel förråd och garage samt egendom enligt punkt 2.2.1 som enbart betjänar dessa byggnader
- byggnadsmaterial som är avsett till annat än renoverings- och byggnadsarbete i byggnaden som försäkrats med detta avtal
- enskilda föremål vars värde överstiger 15 000 euro
- lösegendom i hemmet eller fritidsbostaden som lagrats eller permanent förvaras utanför hemmet och hemmets förvaringsutrymmen. Denna lösegendomsförsäkring gäller på det försäkringsställe som antecknats i försäkrings-

brevet. Denna lösegendom omfattar inte värdefull egendom, samlingar och inte heller pengar.

- fast inredning i en lägenhet som den försäkrade äger och har hyrt ut till annan och möblerna i lägenheten som den försäkrade äger.

3 Försäkringsskyddets innehåll och ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen kan tecknas med omfattande skydd, basskydd eller begränsat försäkringsskydd. Skyddsnivån kan väljas skilt för varje byggnad och lösegendomsgrupp som inkluderas i försäkringen. Skyddsnivån påverkar försäkringsskyddets omfattning och försäkringspremien. Skyddsnivån antecknas i försäkringsbrevet och skador som inträffar under försäkringens giltighetstid ersätts i enlighet med skyddsnivån.

3.1 Omfattande Hemförsäkring

Omfattande Hemförsäkring ersätter direkta saksador som orsakats av en plötslig och oförutsedd händelse. En exceptionell översvämningsskada ersätts enligt punkt 3.4.6.

Typiska ersättningsbara skador är skador som orsakats av brand, elfenomen, läckage, stöld, inbrott, skadegörelse, storm och bräckage.

3.2 Bas Hemförsäkring

Bas Hemförsäkring ersätter direkta saksador som orsakats av händelserna som anges i punkterna 3.4.1–3.4.15.

3.3 Reducerad Hemförsäkring

Reducerad Hemförsäkring ersätter direkta saksador som orsakats av händelserna som anges i punkterna 3.4.1–3.4.4.

3.4 Ersättningsbara försäkringsfall

Från försäkringen ersätts, enligt omfattningen av den valda skyddsnivån, direkt sakskada som under försäkringens giltighetstid drabbat försäkringsobjektet.

3.4.1 Brand, sot och rök

Försäkringen ersätter skada på grund av eld som kommit lös och skada som plötsligt och oförutsedd orsakats av sot eller rök från eldstad eller värmeanläggning.

3.4.2 Explosion

Försäkringen ersätter skada orsakad av explosion.

3.4.3 Blixtnedslag

Försäkringen ersätter skada som egendomen som är försäkringsobjekt orsakats av ett direkt blixtnedslag som mekaniskt splittrar egendomen.

3.4.4 Storm

Försäkringen ersätter bräckageskada orsakad av stormvind.

Med storm avses väderförhållanden där vindens medelhastighet har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade.

3.4.5 Hagel

Försäkringen ersätter bräckageskada på byggnad orsakad av hagel.

3.4.6 Exceptionell översvämning

Försäkringen ersätter en omedelbar och direkt sakskada orsakad av en plötslig och oförutsedd händelse till följd av exceptionell översvämning som beror på störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning när vatten tränger in i byggnaden, dess konstruktioner eller lösegendomen i byggnaden direkt från jordytan eller genom jordmånen eller fasta rör som monterats i byggnaden.

Försäkringen ersätter även skada orsakad av is som rör på sig på grund av exceptionell översvämning i vattendrag och i havsvatten.

Med **översvämning till följd av störtregn** avses en situation där ett exceptionellt kraftigt regn orsakar översvämning av vatten på markytan.

Med **översvämning i vattendrag** avses exceptionell höjning av vattennivån i älv, å, flod, sjö, dike eller bäck till följd av exceptionellt regn eller snösmältning eller av fördämning som bildats av is eller issörja.

Med **havsvattenöversvämning** avses exceptionell höjning av havsvattenståndet till följd av stormvind (medelvindhastighet över 15 m/s), förändringar i lufttryck eller strömning i de danska sunden.

Regn betraktas som exceptionellt, då nederbörds mängden på skadeplatsen är minst 30 mm i timmen eller 75 mm på ett dygn. Som exceptionell höjning av vattennivån eller havsvattenståndet betraktas ett vattenstånd, vars sannolikhet är en gång på 50 år eller mer sällan. Som exceptionell anses inte översvämning till följd av bestående höjning av medelvattennivån eller normala variationer i vattennivån eller sjögång.

3.4.7 Stöld och inbrott

Försäkringen ersätter skada på löseegendom och byggnad orsakad av stöld eller inbrott när någon trängt in i byggnaden

- genom att skada konstruktioner eller på annat sätt med våld genom att t.ex. skada lås
- med nyckel som man kommit över i samband med inbrott eller rån.

Dessutom ersätts stöld av försäkrad egendom när egendomen är med på resa.

3.4.8 Rån

Försäkringen ersätter skada som orsakats då egendom stulits eller i samband med stöld skadats genom att använda våld mot person eller hot om våld.

3.4.9 Skadegörelse

Försäkringen ersätter uppsåtlig skadegörelse på byggnad och försäkrade fasta konstruktioner på gårdsplan samt på trädgårdsmöbler som vanligtvis står utomhus eller på låst cykel samt på löseegendom i samband med inbrott.

Skadegörelsen ska kunna individualiseras som en enskild plötslig händelse.

3.4.10 Läckage

Försäkringen ersätter läckageskada som under försäkringens giltighetstid till följd av en plötslig och oförutsedd händelse orsakats av vätska, ånga eller gas som direkt har strömmat ut från

- byggnadens fasta rörnät
- invändiga dagvattenrör
- fasta drivanordningar eller
- tvättmaskin.

En förutsättning för ersättning av läckageskada är dessutom att läckaget börjat under försäkringens giltighetstid.

Som läckageskada ersätts inte kostnader för reparation och förnyelse av ledningsnät och drivanordningar.

3.4.11 Elfenomen

Försäkringen ersätter skada på elektrisk motor, programskineri och -kort i tvättmaskin samt elledningar, kWh-mätare och huvudelcentral i bostadsfastighet när skadan orsakats av plötslig och oförutsedd spänningsväxling eller annat elfenomen.

Skada orsakad av spänningsväxlingar eller annat elfenomen ersätts bara på anordningar som anges i denna punkt.

3.4.12 Överspänning orsakad av åska

Försäkringen ersätter skada orsakad av överspänning till följd av åska.

3.4.13 Vilda djur som tränger in i bostadsutrymmen

Försäkringen ersätter skada orsakad av vilda djur som trängt in i bostadsutrymmen.

3.4.14 Trafikskada eller sjötrafikskada

Försäkringen ersätter skada på löseegendom vid kollision med motorfordon eller då motorfordonet stjälpes eller kör av vägen till följd av kollision eller annan plötslig och utifrån verkande trafikolycka.

Försäkringen ersätter även skada på löseegendom till följd av att båten oförutsett grundstöter, kantrar eller kolliderar.

3.4.15 Oljeskada

Försäkringen ersätter oljeskada som orsakats den försäkrade egendomen på grund av en plötslig och oförutsedd händelse.

3.5 Övriga ersättningsbara kostnader

3.5.1 Tilläggs-skador på försäkrad egendom

Försäkringen ersätter försäkrad egendom som försvinner, stjäls eller skadas när detta sker samtidigt i samband med ett ersättningsbart försäkringsfall.

Försäkringen ersätter dessutom saks-kador som uppstått på grund av köld, hetta, regn eller annan dylik orsak när skadorna är en omedelbar och oundviklig följd av en ersättningsbar brand- eller stormskada.

3.5.2 Övriga kostnader

Utöver direkt saks-kada i försäkringsobjektet ersätter försäkringen till följd av skada

- skäligen och nödvändiga kostnader som försäkringstagar- en orsakats av begränsning eller avvärjning av inträffad eller omedelbart hotande skada eller vid efterbevakning beordrad av brandmyndighet
- kostnader för fri- och igenläggning av konstruktioner i samband med reparation av skada samt grävning- och igenläggningskostnader.

3.5.3 Tillfälligt boende

Försäkringen för löseegendomen i hemmet ersätter, av försäkringsbolaget på förhand godkända, skäligen extra boende-, transport- och förvaringskostnader samt övriga motsvarande kostnader som orsakas den försäkrade till följd av att en skada drabbat den stadigvarande bostaden när skadan enligt denna försäkring är ersättningsbar och leder till att den försäkrade tillfälligt måste flytta från den stadigvarande bostaden.

Försäkringen ersätter kostnaderna under högst ett års tid. Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas de verkliga extra kostnaderna, från vilka avdras kostnadsbesparingar som t.ex. resekostnader och hyreskostnader för den skadade bostaden. Även självris-kandelen på 10 % avdras från de ersättningsbara kostnaderna.

3.5.4 Försenat resgodis och övriga extra kostnader vid utlandsresa

Försäkringen för hemmets löseegendom i Omfattande Hemförsäkring ersätter kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar när resgodset överlätits till transportföretag, trafikföretag eller researrangör och det för transport överlättna resgodset kommer fram till utlandsdestinationen minst 12 timmar senare än den försäkrade. Ersättningen är högst

100 euro per varje påbörjat dygn och per försäkrad. Det första dygnet börjar när 12 timmar har gått från att resgodset borde ha anlänt till destinationen. Maximiersättningen är sammanlagt högst 400 euro per försäkrad.

Exempel: Den försäkrade anländer till sin destination utomlands på fredag kl. 9.45. Resväskan anländer inte till destinationen. Flygbolaget har meddelats om försenat resgodset. På kvällen kan den försäkrade fr.o.m. kl. 21.45 på försäkringsbolagets bekostnad börja anskaffa nödvändighetsartiklar upp till 100 euro. Om resgodset inte anlänt till destinationen på lördag före kl. 21.45 kan man därefter köpa nödvändighetsartiklar upp till ytterligare 100 euro.

Omfattande och Lyx Hemförsäkring för hemmets lösegen- dom ersätter även

- skäliga kostnader för letande efter resgodset om det försvunna resgodset överlåtits till transport- eller trafikföretag eller researrangör
- extraordinära rese-, inkvarterings- och telefonkostnader upp till 400 euro per ersättningsbar skada om dessa orsakats på grund av att pass, visum eller resebiljetter förnyats under resan. Försäkringen ersätter inte måltidskostnader.

Kostnaderna ovan ersätts inte av lösegenomsförsäkring för fritidsbostad.

3.6 Lyx Hemförsäkring för hemmets lösegen- dom

Lyx Hemförsäkring ersätter skador på hemmets lösegen- dom enligt Omfattande Hemförsäkring med beaktande av utvid- gningarna nedan.

Lösegenom i fritidsbostaden och lösegenom som lagrats kan inte försäkras med Lyx Hemförsäkring.

3.6.1 Försäkringens giltighet utomlands

Då hemmets lösegenom försäkrats med Lyx Hemförsäkring är försäkringen tillfällig i kraft utomlands under sex (6) månader fr.o.m. att resan påbörjades. Maximiersättningen för försäkrad lösegenom som man har med på utlandsresa har antecknats i försäkringsbrevet.

3.6.2 Självrisken för resgodset vid utlandsresor

Skador på hemmets lösegenom som är med på utlands- resa har ingen självrisk. Maximiersättningen för försäkrat lösegenom som man har med på utlandsresa har anteck- nats i försäkringsbrevet.

3.6.3 Anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar utomlands

Lyx Hemförsäkring ersätter anskaffningskostnader för nödvändighetsartiklar när resgodset som överlåtits till trans- portföretag, trafikföretag eller researrangör försenas med minst 4 timmar från att den försäkrade anlänt till destina- tionen utomlands. Som ersättning betalas högst 1 000 euro per försäkrad. På basis av denna försäkring är maximiersätt- ningen sammanlagt högst 3 000 euro. Kostnaderna ersätts mot specificerade kvitton.

3.6.4 Åldersavdrag för skador på lösegenom

Vid bedömningen av skadebeloppet iaktas bestämmelserna i punkt 5.3.1 i Hemförsäkringsvillkoren med följande undantag:

- Från ersättning för datorer, mobiltelefoner eller mot- svarande anordningar samt kläder, skor och förvärsar- betsredskap görs enligt punkt 5.3.1 inte åldersavdrag för ibruktagningens år och inte heller för det därpå följande kalenderåret. Åldersavdrag görs inte heller för året ska- dan inträffade.
- Från ersättning för annan egendom som anges i punkt 5.3.1 görs inte åldersavdrag för ibruktagningens år och inte heller för de fyra därpå följande hela kalenderåren. Åldersavdrag görs inte heller för året skadan inträffade.

3.6.5 Tillfälligt boende

Försäkringen ersätter kostnader för tillfälligt boende enligt punkt 3.5.3 utan tilläggssjälvrisk.

3.6.6 Skydd för återställning av filer

Om hemmets lösegenom har försäkrats med Lyx Hem- försäkring ersätts, i samband med en skada som ersätts från denna försäkring, kostnaderna för att söka efter och åter- ställa filer som försvunnit på grund av en fysisk skada på hårddisken i en persondator avsedd för privat bruk (PC eller Mac) eller på en extern hårddisk som anslutits till en person- dator upp till sammanlagt högst 2 000 euro.

En förutsättning för att skadan ska ersättas är att sök- ningen och återställningen har utförts av en tjänsteleveran- tör som försäkringsbolaget godkänt på förhand och att det inte har vidtagits några andra åtgärder för att återställa filerna på hårddisken.

Försäkringsbolaget ansvarar inte för det att återställningen av filerna misslyckas.

Punkt 4.6 i Allmänna avtalsvillkor tillämpas inte på Skydd för återställning av filer.

Försäkringen ersätter inte

- kostnader för sökning eller återställning som har orsa- kats av radering av filer, felaktig användning av hårddis- ken, annat användarfel eller skadliga program
- kostnader för sökning eller återställning av programfiler
- kostnader för sökning eller återställning av filer som finns på en hårddisk som är över 6 år gammal
- återställning av filer om skadan har inträffat innan för- säkringen trädde i kraft.

Från kostnaderna för sökning och återställning av filer avdras, förutom självrisken som valts för försäkringen för hemmets lösegenom, en tilläggssjälvrisk på 100 euro per anordning.

4 Allmänna begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Begränsningarna gäller försäkringsskyddets alla nivåer.

4.1 Försvinnande, glömska eller odefinierbar stöld

Försäkringen ersätter inte egendom som försvunnit eller glömts kvar eller skada till följd av dessa. Försäkringen ersätter inte stöldskada då platsen för händelsen och tid- punkten inte kan fastställas.

4.2 Stöld av värdefull egendom från fordon, släpvagn, båt eller tält

Försäkringen ersätter inte pengar eller andra betalmedel som stulits från motorfordon, husvagn eller annan släpvagn, båt eller tält. Försäkringen ersätter inte heller optiska eller elektroniska utrustningar eller värdeföremål som stulits från tält.

4.3 Skador på idrotts- och hobbyredskap samt cyklar

Försäkringen ersätter inte idrottsredskap eller -utrustning och hobbyredskap som gått sönder när de används för sitt ändamål.

Försäkringen ersätter inte en stöldskada av en cykel som inte är låst.

4.4 Skada på motorfordon under tävling eller träning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas i samband med att motorfordon används för tävlingsprestation, under träning för tävlingsprestation eller vid deltagande i annan kör- eller hastighetsträning.

4.5 Skador på anordningar som drivs med förbränningsmotor samt båtar och utombordsmotorer

Försäkringen ersätter inte skada på förbränningsmotor eller anordning som drivs med förbränningsmotor med undantag av skada som orsakats av inverkan av en plötslig yttre faktor eller eld som kommit lös.

Försäkringen ersätter inte en stöldskada av en båt eller utombordsmotor som inte är låst.

4.6 Skada på dator

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats dataprogram och filer av

- skadegörande program såsom av datavirus
- användarens fel
- förlust av data
- att dessa inte fungerar, när själva anordningen inte har gått sönder.

4.7 Skador som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som själva byggnaden eller löseegendomen orsakats till följd av sedvanlig användning, slitage, reining, tillbuckling, frätning, rost, röta, förskämning, materialets naturliga försvagning eller annat fenomen som uppkommer småningom.

4.8 Skada orsakad av mögel, svampbildning, lukt, fukt eller kondensvatten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats byggnaden eller löseegendomen av mögel, svampbildning, lukt, fukt eller kondensvatten.

4.9 Skada orsakad av väderförhållanden och naturfenomen

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats byggnaden, löseegendomen eller gårdsplanen och dess växtbestånd av köld, frysning, hetta, torka, marksänkning eller tjälbildning. Försäkringen ersätter inte heller skada som orsakats av regn eller snöfall, isens eller snöns tyngd eller rörelse, av grund-, yt- eller smältvatten eller av höjt vattenstånd, översvämning eller sjögång.

Omfattande och Bas Hemförsäkring ersätter dock enligt punkt 3.4.6 i villkoren skada som orsakats av exceptionell översvämning på grund av störtregn, översvämning i vattendrag och havsvattenöversvämning samt skada som beror på isens rörelser till följd av översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning.

4.10 Att rörnätet svämmas över eller att yttertaket läcker i samband med regn och snösmältning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att regn- eller smältvatten strömmat

- ut ur takrännor
- ut ur stuprännor utanför byggnaden
- ut ur regnvattenavlopp
- genom yttertaket eller
- annanstans ifrån.

Den omfattande hemförsäkringen ersätter dock skada orsakad av läckage i yttertak som orsakats av att taket plötsligt och oförutsett gått sönder.

Försäkringen ersätter inte översvämning i avloppsbrunn eller rör som orsakas av

- regn
- snösmältning eller
- översvämning, om det inte är fråga om skada enligt punkt 3.4.6 i villkoren som orsakats av exceptionellt störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning.

4.11 Att kommunal vatten- eller avloppsledning skadats

Försäkringen ersätter inte skada till följd av att kommunal eller annan allmän vatten- eller avloppsledning eller motsvarande konstruktion skadats, täppts till eller inte fungerar om inte skadan orsakats av exceptionellt störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning enligt punkt 3.4.6 i villkoren.

4.12 Byggnads-, tillverknings- eller arbetsfel

Försäkringen ersätter inte skada på själva byggnaden eller löseegendomen på grund av

- fel i planering, montering, behandling, användning, leverans eller arbete
- konstruktions-, tillverknings- eller materialfel
- grundläggnings- eller byggfel eller byggande mot byggbestämmelser, -anvisningar eller god byggnadssed
- att konstruktion, installation eller montering varit halvfärdig eller bristfällig
- att vatten trängt in i konstruktionerna till följd av läckage i golvbrunn eller dess förhöjningsring eller läckage i rör genomföringar i våtrum eller bristfällig fuktisolering
- översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning eller av isens rörelser till följd av dessa om byggnaden byggts utan lagenligt tillstånd eller i strid med tillståndet.

4.13 Service- och underhållskostnader

Försäkringen ersätter inte service- eller underhållskostnader, kostnader för upptining och inte heller kostnader för rengöring eller öppnande av tilltäppt rör eller anordning.

4.14 Skador som är på bostadsaktiebolagets underhållsansvar

Försäkringen ersätter inte skada om bostadsaktiebolag, i samband med en skada som drabbat konstruktioner som bostadsaktiebolaget har underhållsansvar för, även är skyldigt att ansvara för skador på egendom som bostadsaktieägaren har underhållsansvar för.

4.15 Skada orsakad av sällskaps- eller husdjur

Försäkringen ersätter inte skada som sällskaps- eller husdjur har orsakat genom att bita, klösa, riva eller genom annat beteende.

4.16 Skador orsakade av andra djur

Försäkringen ersätter inte skada orsakad av mikrober, insekter, skadedjur, fåglar, fladdermöss, hardjur eller gnagare.

Omfattande och Bas Hemförsäkring ersätter dock fönster som söndrats av en fågel.

4.17 Skada som någon annan än den försäkrade orsakat uppsåtligt

Försäkringen ersätter inte uppsåtliga skadegörelser som drabbat annan uthyrd byggnad eller lägenhet samt löseegendom som finns däri annars än i samband med inbrott. Försäkringen ersätter inte heller uppsåtlig skadegörelse eller stöldskada orsakad av en person som kommit in med den försäkrades tillstånd.

4.18 Postförsändelse eller frakttransport

Försäkringen ersätter inte skada som under transport orsakas egendom som levererats som postförsändelse eller annan separat frakt.

4.19 Förmögenhetsskada, bedrägeri och förskingring

Försäkringen ersätter inte förmögenhetsskada och inte heller skada som orsakats av bedrägeri, förskingring eller annat svikligt förfarande eller brytande av avtal.

4.20 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada som ersätts på basis av någon lag, garanti eller annat avtal.

4.21 Yrkesmässigt jordbyggnadsarbete

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av brytnings-, sprängnings-, pålnings- eller annat yrkesmässigt jordbyggnadsarbete.

4.22 Skada orsakad av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, väpnad konflikt eller av atomskada som avses i atomansvarighetslagen (484/1972) eller i annan motsvarande senare lag.

4.23 Andra begränsningar i anslutning till ersättning

Försäkringen ersätter inte

- kostnader för felsökning om skadan inte ska ersättas från denna försäkring
- telefon- och resekostnader, inkomstförluster eller andra motsvarande kostnader som orsakats av utredningen av skadan
- kostnader för byte eller serieläggning av lås, om inte nyckeln hamnat i utomståendes besittning i samband med stöld, inbrott eller rån och kostnaden inte är en kostnad för skadeförebyggande som avses i punkt 3.5.2.
- egendomens värdeminskning eller ändrings- eller förbättringsarbeten i samband med reparation av skada
- kostnader som orsakas av färgnyansskillnader i samband med reparation av skada
- ökad energiförbrukning
- affektions- eller motsvarande värden.

5 Ersättning av skador

5.1 Ansökan om ersättning

I punkt 11 Ersättningsförfarande i Allmänna avtalsvillkor redogörs för ersättningsökandens och försäkringsbolagets skyldigheter samt för preskription av rätten till ersättning.

5.2 Maximiersättning

Försäkringsbolaget är skyldigt att ersätta egendom högst upp till egendomens återanskaffningsvärde eller dagsvärde. Om egendomen är försäkrad med ett försäkringsbelopp, utgör detta försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet den högsta möjliga ersättningen.

I försäkringar som baserar sig på fullvärde ersätts lösegendomsskador högst upp till det maximibelopp som antecknats i försäkringsbrevet även om ersättningen enligt återanskaffningsvärde skulle överstiga det i försäkringsbrevet antecknade maximibeloppet.

Maximibeloppen för försäkringen har antingen antecknats i försäkringsbrevet eller finns angivna i dessa villkor under punkten Försäkringens giltighet (1.2), Försäkrad egendom (2), Lyx Hemförsäkring för hemmets lösegendom (3.6) och Ersättning av skador (5).

5.3 Beräkning av skadebeloppet

Syftet med försäkringen är att den ska ersätta verkliga förluster. Därför påverkar åldern på använd egendom beräkningen av skadebeloppet. Skadebeloppet bedöms i första hand enligt punkterna 5.3.1–5.3.4. I övriga fall bedöms skadebeloppet enligt villkoren i punkterna 5.3.5–5.3.7.

5.3.1 Åldersavdrag för skador på lösegendom som anges i tabellen

Vid beräkningen av skadebeloppet för lösegendom som anges i tabellen nedan avdras från och med andra bruksåret årliga åldersavdrag från egendomens återanskaffningsvärde enligt tabellen. Avdraget räknas genom att procenttalet

multiplieras med antalet hela kalenderår som avslutats före skadans händelsetidpunkt och följt efter egendomens ibruktagningsår. Förutom åldersavdraget avdras även självriskan som antecknats i försäkringsbrevet.

Med ibruktagningsår avses året när föremålet tagits i bruk. Ibruktagningsåret upphör vid utgången av kalenderåret oberoende av när under året föremålet tagits i bruk.

Om den skadade egendomen kan repareras påverkas beräkningen av skadebeloppet enligt följande:

- Om egendom som ingår i lösegendomen kan repareras är skadebeloppet reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde minskat med avdrag som baserar sig på egendomens ålder.
- Om egendom som ingår i lösegendomen inte kan repareras är skadebeloppet återanskaffningsvärdet minskat med avdrag som baserar sig på egendomens ålder.
- Om det är omöjligt att reparera egendomen på grund av att det inte går att få reservdelar i Finland eller från utlandet till en skälig kostnad i förhållande till egendomens värde, är skadebeloppet högst 30 % av egendomens återanskaffningsvärde.
- Från reparations- och återanskaffningskostnaderna för en enskild del i en apparat görs åldersavdrag enligt åldern för apparaten som helhet även om den enskilda delen skulle vara nyare.

Hushållsapparater	8 %
Hemelektronik och andra elektroniska anordningar, stereo och tv	8 %
Friluftsutrustning och fiskeredskap	8 %
Cyklar och deras delar och utrustning	10 %
Motoriserade apparater	10 %
Arbetsverktyg och -redskap	10 %
Bilbarnstol, skidbox, mc-kläder, hjälm, handskar och stövlar	10 %
Proteser och personliga hjälpmedel, såsom hörapparat och rullstol	10 %
Glasögon och solglasögon	20 %
Idrottsredskap och -utrustning samt hobbyutrustning	20 %
Kläder och skor	20 %
Mobiltelefoner med kringutrustning	25 %
Datorer med kringutrustning	25 %
Arbetsredskap för förvärvsarbete	25 %

Oavsett föremålets ålder uppgår värdet på egendomen som anges i tabellen alltid till minst 10 % av återanskaffningspriset.

Exempel: En tvättmaskin som anskaffats 1.7.2010 går sönder 3.3.2013. Avdraget görs inte för året tvättmaskinen togs i bruk och inte heller för året skadefallet inträffade 2013. Åldersavdraget görs för hela år 2011 och 2012 som följer efter ibruktagningsåret dvs. $2 \times 8 \% = 16 \%$. Skadebeloppet fås genom att avdra 16 % från priset för en ny motsvarande maskin.

5.3.2 Beräkning av skadebelopp vid skador på separat namngivet lösegendom

För följande egendom beräknas skadebeloppet enligt gängse värde när egendomen är minst fem år gammal:

- musikinstrument med tillhörande utrustning, t.ex. gitarr och förstärkare
- skjutvapen
- kikare, objektiv och systemkameror med undantag av digitala systemkameror
- roddbåtar, utombordsmotorer, kanoter och vindsurfingbrädor.

Ersättningsbeloppet är i första hand reparationskostnaderna för det skadade föremålet, dock högst föremålets gängse värde.

5.3.3 Åldersavdrag vid skador på fasta maskiner, anordningar och rörnät i byggnad

Vid alla skador på byggnadens maskiner, anordningar och rörnät (VVSEA-anordningar) görs från och med andra bruksåret årliga avdrag från återanskaffningskostnaderna enligt tabellen nedan med undantag av brandskador. Avdraget räknas genom att procenttalet multipliceras med antalet hela kalenderår som avslutats före skadans händelsestidpunkt och följt efter anordningens ibruktagningsår. Förutom åldersavdraget avdras även självriskan som antecknats i försäkringsbrevet.

Med ibruktagningsår avses året när maskinen, anordningen eller rörnätet tagits i bruk. Ibruktagningsåret upphör vid utgången av kalenderåret oberoende av när under året föremålet tagits i bruk.

Vid skador på maskiner och anordningar i byggnad tillämpas åldersavdragen även när maskinerna och anordningarna i bostadsaktiebolaget är på delägarens ansvar.

Av VVSEA-anordningar i byggnad rörnät, elkablar och -mätare samt bränsle- och avloppsvattencisterner	3 %
Övriga VVSEA-anordningar i byggnad, solpaneler och vindgeneratorer med utrustning	6 %
Luft- och jordvärmepumpar	9 %

Om den skadade egendomen kan repareras inverkar detta på beräkningen av skadebeloppet enligt följande:

- Om det är möjligt att reparera egendom som hör till byggnadens VVSEA-anordningar uppgår skadebeloppet till reparationskostnaderna från vilka görs åldersavdragen enligt egendomens ålder.
- Om egendom som ingår i byggnadens VVSEA-anordningar inte kan repareras är skadebeloppet återanskaffningsvärdet minskat med avdrag som baserar sig på egendomens ålder.
- Om det är omöjligt att reparera egendomen på grund av att det inte går att få reservdelar i Finland eller från utlandet till en skälig kostnad i förhållande till egendomens värde, är skadebeloppet högst 30 % av egendomens återanskaffningsvärde.
- Från reparations- och återanskaffningskostnaderna för en enskild del i en apparat görs åldersavdrag enligt åldern för apparaten som helhet även om den enskilda delen skulle vara nyare.

Vid ersättningsbara skador på VVSEA-anordningar avdras åldersavdragen enligt den skadade egendomens ålder förutom från anordningens reparations-, installations- och monteringskostnader också från kostnader för fri- och igenläggning av konstruktioner samt från grävning- och igenfyllningskostnader till följd av felsökning och reparation av skadan. Om kostnader för fri- och igenläggning av konstruktioner eller kostnader för grävning och igenfyllning varit nödvändiga för att reparera skadan som läckage orsakat på byggnaden fastställs åldersavdragen dock på basis av läckageskadan.

5.3.4 Åldersavdrag vid läckageskador

Avdrag för alla felsöknings- och reparationskostnader vid läckageskada som orsakats byggnadens konstruktioner eller fast inredning görs från och med ibruktagningsåret på basis av det läckande rörets eller den läckande anordningens eller cisternens ålder enligt följande:

Åldern på rörnätet, anläggningen eller cisternen	Avdrag från skadebeloppet	Avdragets maximibelopp
20–29 år	20 %	3 500 euro
30–49 år	30 %	3 500 euro
50 år och äldre	50 %	5 000 euro

Avdraget grundar sig på åldern vid tidpunkten för skadan på rörnätet, anläggningen eller cisternen som läckt. När ett avlopp svämmar över fastställs avdraget enligt åldern på avloppet som täppts till. När det läcker vid skarvstället fastställs avdraget enligt den äldsta rördelen. Åldern beräknas fr.o.m. ibruktagningsåret. Med ibruktagningsår avses året när föremålet tagits i bruk. Ibruktagningsåret upphör vid utgången av kalenderåret oberoende av när under året föremålet tagits i bruk. Åldersavdrag görs även för året skadan inträffade. Avdragets maximibelopp anges i tabellen.

5.3.5 Beräkning av skadebelopp enligt återanskaffningsvärde och dagsvärde

Vid övriga fall än de som redogörs för i punkterna 5.3.1–5.3.4, och 5.3.7 bedöms skadebeloppet enligt egendomens återanskaffningsvärde eller dagsvärde.

Vid beräkning av skadebeloppet bedöms dagsvärdet separat för varje skadat föremål och skadad byggnad. När en enskild byggnadsdel skadas uppskattas dagsvärdet dock på basis av den skadade byggnadsdelen. För byggnader som byggts ihop eller som består av flera separata funktionella helheter uppskattas dagsvärdet och skadebeloppet separat för varje byggnadsdel och funktionell helhet.

När en enskild byggnads- eller konstruktionsdel eller ytmaterial eller fasta inventarier i en byggnad eller lägenhet skadas, fastställs dagsvärdet separat för varje del samt ytmaterial och inventariegrupp.

5.3.5.1 Skadebelopp enligt återanskaffningsvärde

Om egendomens dagsvärde vid tidpunkten för skadefallet är minst hälften av återanskaffningsvärdet uppskattas skadebeloppet enligt följande:

- Om egendom som ingår i lösegendom kan repareras är skadebeloppet reparationskostnaderna, dock högst egendomens återanskaffningsvärde
- Om egendom inte kan repareras är skadebeloppet högst egendomens återanskaffningsvärde med avdrag för restvärdet.
- Om byggnad inte repareras eller byggs om är skadebeloppet för byggnadsskadans del dock alltid högst byggnadens gängse värde vid tidpunkten för skadefallet.

Återanskaffningsvärdet och skadebeloppet enligt det fastställs enligt prisnivån vid tidpunkten för återanskaffningen av egendomen.

5.3.5.2 Skadebelopp enligt dagsvärde

Om egendomens dagsvärde vid tidpunkten för skadefallet är mindre än hälften av dess återanskaffningsvärde uppskattas skadebeloppet enligt följande:

- Om egendom kan repareras är skadebeloppet reparationskostnaderna, dock högst egendomens dagsvärde.
- Om egendom inte kan repareras är skadebeloppet egendomens dagsvärde med avdrag för dess restvärde.
- Om reparationsduglig egendom inte repareras, är skadebeloppet en lika stor del av de uppskattade reparationskostnaderna som dagsvärdet är av återanskaffningsvärdet.
- Vid skada på byggnad är skadebeloppet enligt dagsvärde dock alltid högst byggnadens gängse värde vid tidpunkten för skadefallet.

Egendomens dagsvärde och skadebeloppet enligt det fastställs enligt prisnivån vid tidpunkten för skadan.

5.3.6 Skadebelopp enligt förstarisk

Om man vid försäkring av egendom har kommit överens om ett försäkringsbelopp som baserar sig på förstarisk, beaktas inte vid beräkning av skadebelopp bestämmelserna om underförsäkring i Allmänna avtalsvillkor. I övrigt räknas skadebeloppet enligt bestämmelserna i försäkringsvillkoren (punkt 5.3).

5.3.7 Ersättning av gårdsplanens växtbestånd och jordmån

Skador på gårdsplanens växtbestånd och jordmån ersätts på basis av skäliga och nödvändiga rengörings- och iståndsättningskostnader. För en gård i naturligt tillstånd ersätts inte iståndsättningskostnader.

Vid skador på träd, buskar samt frukt- och prydnadsträd ersätts anskaffningskostnader för nya plantor multiplicerat med tre. Anskaffningskostnaderna för plantorna ersätts såvida de normalt saluförs i Finland. Som iståndsättningskostnader ersätts även skäliga transport- och planteringskostnader.

5.4 Övriga faktorer som beaktas vid beräkningen av skadebeloppet

5.4.1 Restvärde

Om den skadade byggnaden på grund av gällande byggnadsförbud eller byggnadsinskränkning inte kan återställas genom reparation, ersätts också byggnadens restvärde. Från restvärdet avdras dock det försäljningspris som fås för de byggnadsdelar som blivit kvar. Försäkringstagaren ska uppvisa en utredning över byggnadsförbudets eller byggnadsinskränkningens ikraftvarande och, om försäkringsbolaget så begär, ansöka om undantagslov för att återställa byggnaden till dess tidigare skick. Försäkringstagaren ska, om försäkringsbolaget så begär, befullmäktiga försäkringsbolaget att representera denne i ärendet som gäller ansökan om undantagslov.

5.4.2 Lagstiftningens eller myndighetsbestämmelsens inverkan på skade- och ersättningsbeloppet

Om byggnaden, till följd av lagstiftning eller av att tvingande myndighetsbestämmelser ändrat, inte kan uppföras på nytt så att den motsvarar den ursprungliga byggnaden, utökas skadebeloppet med de kostnader som beror på de ändrade bestämmelserna, dock högst med 10 procent av skadebeloppet som beräknats utan dessa kostnader. Vid reparationsbyggnad ersätts inte dessa extra kostnader.

Om reparationsbyggnad på grund av myndighetsbestämmelse (t.ex. Museiverket) inte kan utföras med nutida beståndsdelar, byggnadsmaterial som allmänt saluförs i Finland och enligt sedvanliga arbetsmetoder, ersätts extra kostnader orsakade av avvikande byggnadssätt högst upp till 10 % av kostnaderna för ett reparationsarbete som utförs på ett sedvanligt sätt.

5.4.3 Beskattningens inverkan på skadebeloppet

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas stadgandena om beskattning, såsom mervärdesskatten.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader, den skadade egendomens återanskaffningskostnader eller andra kostnader som ersätts från försäkringen, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna. Den försäkrade är den som beställer reparationsarbetet och egendomen som anskaffas och fakturan riktas till denne.

Ersättningen betalas minskad med mervärdesskattebeloppet alltid när den skadade egendomen vid tidpunkten skadan inträffade användes i mervärdesskattebelagd affärsverksamhet eller den försäkrade, enligt mervärdesskattelagen, har haft rätt att avdra skatt som ingår i anskaffningspriset på förstörd, förlorad eller på annat sätt skadad egendom.

5.4.4 Självrisk

Vid varje skada har försäkringstagaren en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet förutsatt att det inte är frågan om avvikande självrisk enligt punkt 5.4.5.

Självrisken avdras från skadebeloppet beräknat enligt dessa villkor. Om flera objekt som har försäkrats med sakförsäkring i samma försäkringsbolag samtidigt drabbas av en skada och dessa objekt har olika självrisiker, avdras endast den största självrisiken.

Självrisken för resgodsskador vid utlandsresor kan mot en tilläggspremie avlägnas från Omfattande Hemförsäkring för löseegendom. Då hemmets löseegendom har försäkrats med Lyx Hemförsäkring, ersätts skador på resgods vid utlandsresor alltid utan självrisk.

5.4.5 Avvikande självrisiker

Självrisken avdras inte

- från kostnader för begränsning och avvärjning av skada
- från kostnader för anskaffning av nödvändighetsartiklar och letande efter resgods som avses i punkt 3.5.4 och 3.6.3
- om en larmanläggning som installerats i det försäkrade objektet (med undantag av brandvarnare) fungerat tillbörligt och väsentligen minskat skadans omfattning eller om någon brutit sig in i bostaden genom en dörr som var låst med säkerhetslås
- om fordonet blivit föremål för inbrott och fordonsalarmerat fungerat ändamålsenligt och väsentligt minskat skadans omfattning
- från anskaffningskostnader för nytt överspänningsskydd om överspänningsskyddet som skyddat en elektrisk anordning gått sönder till följd av åska eller annan överspänning
- om ett underlägg som monterats under kylanordning, disk- eller tvättmaskin fungerat ändamålsenligt och väsentligt minskat skadans omfattning
- vid stöld av utombordsmotor, om motorn varit låst med ett godkänt lås för utombordsmotor.

Förhöjda självrisiker

- Vid skador på byggnad eller del av den som hyrts ut till annan avdras från skadebeloppet en dubbel självrisk för byggnaden.
- Vid skador till följd av översvämning som beror på störtregn, översvämning i vattendrag eller havsvattenöversvämning avdras en självrisk som är dubbelt så stor som den självrisk som valts för objektet, dock högst 2 000 euro.
- Vid ersättning av kostnader för tillfälligt boende avdras en tilläggsjälvrisk på 10 %.
- Vid skador på byggnadens rörnät orsakade av frysning avdras efter grundsjälvrisken en tilläggsjälvrisk på 20 % om skadan orsakats av någon annan orsak än bräckage på uppvärmningsanordningen eller avbrott i eltilförseln. Högsta självriskebeloppet är dock 2 000 euro.

5.4.6 Ordningsföljden för avdrag av självrisk och andra avdrag

Självriskerna och övriga avdrag som anges i dessa villkor eller de gemensamma avtalsvillkoren avdras från skadebeloppet i följande ordning:

1. eventuellt skattebelopp
2. avdrag på grund av egendomens ålder (åldersavdrag)

3. självrisk
4. eventuell minskning av ersättning (t.ex. på grund av försummelse av säkerhetsföreskrifter eller underförsäkring).

5.5 Alternativ för betalning av ersättning

5.5.1 Ersättning i pengar och alternativen för den

Sakskadan ersätts i första hand enligt reparationskostnaderna.

Försäkringsbolaget har rätt att ersätta skadad egendom genom att låta bygga nytt, låta reparera, skaffa motsvarande egendom eller betala ersättningen i pengar.

Penningersättningen beräknas på basis av det pris som försäkringsbolaget kunde skaffa ett motsvarande föremål för. Från anskaffningspriset avdras åldersavdragen och självriskan.

5.5.2 Ersättning enligt återanskaffningsvärde

Skadan ersätts endast enligt återanskaffningsvärdet om dagsvärdet för egendomen är minst hälften av återanskaffningsvärdet.

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet kräver att den skadade egendomen inom två år efter skadan antingen repareras eller att på samma plats byggs eller att i stället för lösegendom anskaffas ny egendom av samma kvalitet och för samma ändamål. Om byggandet fördröjs på grund av myndighetsåtgärder utökas den fastställda tiden på två år med dröjsmålet.

Ersättning enligt återanskaffningsvärdet betalas på följande sätt:

- först betalas ersättning enligt dagsvärdet
- skillnaden mellan ersättning enligt återanskaffningsvärdet och dagsvärdet betalas i takt med återanskaffningen när försäkringsbolaget har fått uppgifter om återanskaffningsåtgärderna ovan och ersättningen enligt dagsvärdet använts till återanskaffningen.
- ersättning enligt återanskaffningsvärdet betalas högst i enlighet med de verkliga kostnaderna.

Rätt till ersättning enligt återanskaffningsvärdet har endast försäkringstagaren eller den för vilken försäkringen gäller. Rätten kan inte överföras.

5.5.3 Inlösen av egendom

Försäkringsbolaget har dock rätt att inlösa skadad egendom eller del av den till restvärdet. I detta fall uppskattas egendomens värde enligt punkt 5.3 Beräkning av ersättning.

Om den försäkrade får tillbaka förlorad egendom efter att ersättningen utbetalats, ska denne omedelbart antingen överlämna egendomen till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen som fått från försäkringen.

5.5.4. Ersättning för in-tecknad egendom

Om en fastighetsin-teckning, som ställts som säkerhet för skuld, har fastställts i den skadade egendomen, betalas ersättningen i första hand till in-teckningshavaren. Ersättningen kan dock betalas till den försäkrade i stället för in-teckningshavaren om in-teckningshavaren har gett sitt samtycke till detta eller om den försäkrade har rätt till ersättning med stöd av bestämmelserna i jordabalken (Jordabalk 17 kapitel 8 §).

6 Indexjusteringar

Försäkringens maximibelopp, försäkringsbelopp och premie justeras årligen med levnadskostnadsindexet vid övergången till en ny försäkringsperiod. På försäkringar som är indexbundna tillämpas följande bestämmelser:

I fullvärdesförsäkring är indexets justeringstal levnadskostnadsindexet i juni det kalenderår som föregår begyn-

nelsemånaden för försäkringsperioden som antecknats i försäkringsbrevet. Justeringstidpunkten är datumet då försäkringsperioden börjar.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringspremie och maximibelopp är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringspremie och maximibelopp som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex.

I försäkring med försäkringsbelopp är justeringsindexet levnadskostnadsindexet för den kalendermånad som ligger fyra månader före den begyn-nelsemånad för försäkringsperioden som antecknats i försäkringsbrevet. Justeringstidpunkten är datumet då försäkringsperioden börjar.

Försäkringsperiodens indexjusterade försäkringsbelopp och -premie är lika många procent av föregående försäkringsperiods försäkringsbelopp och -premie som indexet vid justeringstidpunkten är av föregående försäkringsperiods justeringsindex. Försäkringsbeloppet vid skadetillfället är lika många procent av det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet som indexet för den kalendermånad, som ligger fyra månader före skademånaden, är av indexet vid justeringstidpunkten.

7 Säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifterna är säkerhetsåtgärdsanvisningar genom vilka man försöker förhindra att skador uppstår samt begränsa omfattningen av eventuella skador.

Försäkringstagaren, den försäkrade och en med denne jämställd person ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren, Allmänna avtalsvillkor eller som i övrigt skriftligen utfärdats. Om säkerhetsföreskrifterna inte iakttas, kan försäkringsersättningen minskas eller vägras enligt punkt 6 i Allmänna avtalsvillkor.

7.1 Avvärjning av brandskador

7.1.1 Allmän brandsäkerhet

1. Av myndigheter givna brandsäkerhetsanvisningar och -bestämmelser ska iakttas.
2. En byggnad eller en del av en byggnad får endast användas till det ändamål den är planerad för och i enlighet med byggnadslovet. Byggnaden ska ha genomgått en av myndigheterna godkänd ibruktagningsbesiktning.
3. I bostadslägenheter, bostads- och fritidsbyggnader samt lokaliteter där man övernattar, t.ex. strandbastu och bodar, ska i varje våning finnas en funktionsduglig brandvarnare som uppfyller brandvarningsstandarderna. Det ska finnas minst 1 brandvarnare på varje begynnande 60 m². Brandvarnarens funktionsduglighet ska säkerställas med regelbundna kontroller (Räddningslag 379/2011).
4. Byggnadsdelar och säkerhetsanordningar som hindrar eld från att sprida sig, t.ex. branddörrar, sektionerande konstruktioner eller brandvarnare ska underhållas och hållas funktionsdugliga så att den planerade funktionen för att förebygga brand och hindra eld från att sprida sig uppnås (Räddningslag 379/2011).
5. Rökning och öppen eld är förbjudna i lokaliteter där lätt antändliga ämnen eller material förvaras. Vid rökning ska man försäkra sig om att cigaretten släcks på ett säkert sätt. Vid rökning på balkong, på terrass eller i omedelbar närhet av byggnaden ska cigaretten efter att den släckts sättas i en obrännbar behållare med lock. Det är förbjudet att röka i sängen eller soffan.
6. Eld i öppen spis, ljus och öppen eld utomhus ska övervakas. Marschaller och ljus ska placeras på obrännbara underlag och på ett tillräckligt avstånd från antändligt material. Vid läggdags och när man avlägsnar sig från lägenheten ska elden släckas omsorgsfullt (Räddningslag 379/2011).

7. Avbränning eller uppgörande av annan öppen eld utomhus är förbjuden vid varning för skogs- eller gräsbrand (Räddningslag 379/2011). Eld för avbränning eller annan öppen eld får inte heller uppgöras utan tillräcklig övervakning eller närmare än på 30 meters avstånd från byggnader eller lagrat brännbart material såsom ved. Vid avbränning kan det hända att elden sprider sig på grund av byig vind vilket man ska bereda sig på med tillräcklig handbrandsläckningsutrustning och bemanning. Det brända området ska övervakas i minst en timme efter avslutad avbränning.
8. Elspisen ska övervakas när den används. Vid läggdags eller när man avlägsnar sig från lägenheten ska man alltid kontrollera att brandfarliga hushållsmaskiner såsom spisen och strykjärnet är avstängda. Antändliga föremål får inte förvaras på spisen eller i dess omedelbara närhet. Spisfläktens filter ska rengöras regelbundet.
9. Kylanläggningens ventilation ska vara tillräcklig och de ska placeras enligt tillverkarens installationsanvisningar. Damm på baksidan av anläggningarna och på kompressorerna ska avlägsnas regelbundet.
10. Tvättmaskin i användning ska övervakas. Ventilationen till tvättmaskinen och torkanläggningen får inte hindras och deras filter ska rengöras regelbundet enligt tillverkarens anvisningar för att förhindra överhettning.
11. Bastuugnens, rökgångarnas eller eldstadstillverkarens installationsanvisningar och angivna säkerhetsavstånd till antändligt material ska följas.
12. Det är förbjudet att förvara och torka kläder eller annat antändligt material ovanför bastuugnen eller i dess omedelbara närhet samt på elektriska värmeelement.
13. Frusna rör och antändligt material får inte tinas upp med hjälp av öppen eld eller varmluftsblåsare (Räddningslag 379/2011).

7.1.2 Användning och förvaring av brännbara vätskor och flytgas

1. Vid användning och förvaring av brännbara vätskor och flytgas får de mängder som anges i förordningar gällande brännbara vätskor och flytgas inte överskridas (Förordningen om industriell hantering och upplagring av farliga kemikalier 855/2012).
2. Brännbara gaser, brännbara vätskor och flytgas får inte förvaras i gemensam källare eller på gemensam vind avsedda för förvaring av lägenhetsspecifik löseegendom.

7.1.3 Sotning, eldstäder och uppvärmningsanordningar

1. Bruks säkerheten i eldstäder och rökgångar ska övervakas. Ägaren eller innehavaren av byggnaden ska sörja för att rökgångarna sotas regelbundet i enlighet med myndigheternas instruktioner och bestämmelser:
 - Eldstäder som fungerar med fast bränsle (t.ex. ved och flis), flera olika bränslen samt lätt eller tung olja ska sotas en gång om året.
 - Eldstäder i fritidsbostad som används året om ska sotas en gång om året. I andra fritidsbostäder ska eldstäderna sotas en gång per tre år.

Lagstadgad sotning får endast utföras av en av myndigheterna godkänt sotare eller sotningsfirma. Om byggnadens eldstäder och rökkanaler stått oanvända i över tre år eller deras bruksändamål ändras ska sotaren inspektera och sota dem före ibruktagandet (Räddningslag 379/2011).
2. Aska som avlägsnats från eldstäder ska förvaras i en lockförsedd obrännbar behållare på ett obrännbart underlag separat från byggnaden.
3. Efter en sotbrand ska en sotare omedelbart granska eldstaden och skorstenen. Rökkanalerna ska uppfylla bestämmelserna i Finlands byggbestämmelsesamling (E3 Små skorstenars konstruktion och brandsäkerhet).

4. Man ska iaktta de skyddsavstånd och monterings- och byggnadsanvisningar som getts av myndigheterna och av tillverkaren av bastuugnar, eldstäder och skorstenar. Man ska alltid säkerställa sig om förenligheten med eldstadens och skorstenens temperaturklass.
5. Man ska följa de bruks- och underhållsanvisningar som getts av uppvärmningsanordningens tillverkare eller leverantör.
6. Anordningar till en värmepanna för fast bränsle (trä, flis, torv, halm, säd, pellets etc.) ska inspekteras av räddningsmyndigheterna. En oljeeldningsanläggning ska inspekteras av räddningsmyndigheterna.

7.1.4 Heta arbeten

Heta arbeten får inte utföras i garage eller förvaringsutrymme för löseegendom. Heta arbeten är arbeten där det förekommer gnistor eller där låga eller annan värme används och som orsakar brandfara. Sådana arbeten är bl.a. svetsning, brännskärning, skärning med slipskiva och slipning av metaller samt arbeten där man använder gasbrännare, annan öppen eld eller varmluftspistol.

Det är tillåtet att utföra heta arbeten på temporära hetarbetsplatser då den som utför de heta arbetena har ett giltigt hetarbetscertifikat och följande säkerhetsbestämmelser efterföljs:

1. Speciell försiktighet ska alltid iakttas vid utförande av heta arbeten.
2. Innan hetarbetet påbörjas ska brännbara ämnen, material och anordningar avlägsnas eller skyddas.
3. Hetarbetsplatsen ska förses med minst två handbrandsläckare av effektklass 43A 183 B-C (12 kg A-BIII-E). Av dessa kan den ena släckaren ersättas med en brandpost eller med två handbrandsläckare av effektklass 27A 144BC (6 kg A-BIII-E).
4. Vid heta arbeten ska ordnas brandbevakning under arbetets gång och under minst en timme efter att arbetet avslutats.

(Räddningslag (379/2011))

7.1.5 Elsäkerhet

1. Med elarbeten avses byggande av elanläggning samt reparation och underhåll av elapparater och -anläggningar. Elarbeten får endast utföras av personer och företag som uppfyller de villkor som ställs av lagar, förordningar och myndighetsbestämmelser. Försäkrings tagaren ska se till att byggare av elanläggning utför en idrifttagningsbesiktning samt gör upp ett protokoll över idrifttagningen och överläter protokollet till försäkrings tagaren (Elsäkerhetslag 410/1996 19 §).
2. Innehavare av elanläggning ska sörja för att upptäckta brister, såsom felaktiga belysningsanordningar, värmelanläggningar och övriga elapparater repareras omedelbart.
3. Om fastighetens elnät används för laddning av elbilar, ska man före laddningen påbörjas kontrollera att befintliga installationer är lämpliga. Laddningsanordningarna ska servas regelbundet. Ett skriftligt intyg av en elinstallationsfirma ska vid begäran uppvisas över inspektionserna.

7.2 Avvärjning av inbrotts- och stöldskador

1. Löseegendom ska förvaras i ett skyddande stängt förvaringsutrymme med undantag av hemmets löseegendom som vanligtvis förvaras utomhus såsom ute- och trädgårdsmöbler samt gårdsgrill. Konstruktionerna, väggar, golvet och taket till förvaringsutrymmen ska ge tillräckligt skydd mot inbrott. Likaså ska dörrar, fönster och övriga öppningar vara stängda och låsta på ett betryggande sätt mot stöld och inbrott, så att man inte kan ta sig in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner eller lås eller utan att använda våld.

2. Nycklarna får inte lämnas eller gömmas i närheten av bostaden eller förvaringsutrymmen. Låset ska bytas ut eller serieläggas på nytt om nyckeln kommit i utomståendes besittning.
3. Vid förvaring av löseegendom i s.k. gemensamma utrymmen som är tillgängliga för t.ex. boende i ett bostadsaktiebolag, ska egendomen vara låst.
4. Värdefull eller stöldbegärlig egendom, såsom optiska eller elektroniska apparater, konstföremål, smycken eller pälsvaror får inte förvaras i bostadsspecifika källarskrubbar eller vindsutrymmen eller garage.
5. Skjutvapen och -tillbehör ska förvaras i ett låst vapenskåp (Inrikesministeriets förordning 163/2002).
6. Motordrivna anordningar såsom trädgårdstraktor och åkgräsklippare ska förvaras i ett låst förvaringsutrymme eller förses med styr-, vajer-, kedje- eller bromslås som förhindrar dess bruk.
7. Egendom som tas med ska övervakas för att undvika stöld. Med övervakning avses sådan ögonkontakt med egendomen att den försäkrade eller en annan person för den försäkrades del kan ingripa i situationen om någon obehörig rör egendomen.
8. Smycken, pengar eller andra värdefulla stöldbegärliga föremål får inte lämnas i hotellrum eller i motsvarande inkvarteringsutrymmen om de inte förvaras separat i ett låst utrymme såsom i en resväska eller ett förvaringsfack.
9. I allmänna trafikmedel ska pengar och stöldbegärlig egendom, såsom smycken och klockor samt optiska och elektroniska apparater, transporteras som handbagage.
10. När värdefull egendom eller egendom med hög stöldrisk, t.ex. optiska och elektroniska apparater samt värdeföremål förvaras i en parkerad bil, husvagn eller annan släpvagn eller i en båt ska dörrarna (släpvagnens kåpa) vara låsta och egendomen övertäckt eller på annat sätt undangömd.
11. Bank- och kreditkort samt koderna till dessa får inte förvaras i närheten av varandra, t.ex. i samma väska, plånbok eller låda. Bank- eller kreditkort ska omedelbart spärras om de hamnar i utomståendes händer. Vid användning av bank- eller kreditkort ska kortets kod skyddas så att den inte kommer till utomståendes kännedom.

7.3 Avvärjning av skador orsakade av läckage och naturfenomen

1. Vattenledningsnätet ska skötas omsorgsfullt och skyddas mot frysning. För att förhindra att rör och ledningar fryser ska man under de kalla årstiderna se till att alla rum har en temperatur på minst + 12° C och att luftcirkulationen mellan rummen är tillräcklig. Dessutom ska man försäkra sig om en tillräcklig övervakning med beaktande av väderleksförhållandena. En luftvärmepump kan inte vara byggnadens huvudsakliga värmekälla under vinterperioden. Ledningsnätet och anslutna apparater ska tömmas på vatten om byggnaden lämnas utan ovan nämnda tillräckliga värme och övervakning under den kalla årstiden.
2. Huvudvattenkranen ska omedelbart stängas om man upptäcker eller misstänker ett läckage. När byggnaden är obebodd i mer än en vecka ska huvudavstängningsventilen stängas eller bruksvattenpumpen kopplas ur bruk.
3. En vattenkran till vilken en trädgårdsslang har kopplats ska alltid stängas efter användning.
4. Anslutningar till disk- och tvättmaskin ska uppfylla tillverkarens eller importörens samt myndigheternas bestämmelser och instruktioner. Tvättmaskinens funktion ska övervakas. Tvättmaskinen får inte lämnas på när man avlägsnar sig från bostaden. Kranen till tvättmaskinen ska alltid stängas efter användning.

5. Under tvättmaskin och kylanordning ska installeras ett underlägg om det inte finns någon golvbrunn i utrymmet eller golvets konstruktion är sådan att ett eventuellt läckage inte kan upptäckas omedelbart.
6. Regn- och smältvatten, dvs. dagvatten, ska förhindras att rinna in i byggnaden med hjälp av vattenisoleringar och avledningssystem. Sådana är t.ex. gårdsplan med lutning bort från byggnaden, täckdiken, diken och regnvattenbrunnar samt pumpstation.
7. Tomten ska anslutas till kommunalt dagvattennät, om ett sådant finns på området.
8. Diken och täckdiken på tomten ska hållas i funktionsdugligt skick. Funktionsdugligheten ska granskas en gång om året. Avloppssystemet ska hållas i funktionsdugligt skick och avloppspumparnas underhåll ska ombesörjas.
9. Egendom som är känslig för skador som orsakas av fukt och vatten ska placeras minst 10 cm ovanför golvytan i källarförrådet.
10. Underjordiska ståloljecisterner och anslutande rör till byggnader på grundvattenområden ska inspekteras med fem års mellanrum eller oftare och andra än metallcisterner med minst 10 års mellanrum eller oftare.
11. Oljecisternernas regelbundna underhåll ska ombesörjas och myndigheternas miljöskyddsbestämmelser ska följas. Inspektionen ska utföras av företag som godkänts av Säkerhetsteknikcentralen TUKES. Oljecisterner för uppvärmning som tagits ur bruk ska tömmas på olja, utrustningen ska göras säker och påfyllningsröret omedelbart tillproppas.

7.4 Skyddande av egendom

1. Egendom som transporteras ska förpackas ändamålsenligt så att egendomen klarar normala väderleks- och transportpåfrestningar. Ömtåliga föremål, t.ex. kameror, datorer och glasföremål ska i allmänna trafikmedel transporteras som handbagage.
2. När egendom överläts till utomstående för transport eller hantering ska vätskor samt smutsande och frätande ämnen packas så säkert att de inte kan orsaka skada på annat resgods vid läckage eller om de går sönder.
3. Datorer, mobiltelefoner och motsvarande elektroniska apparater som man transporterar med sig ska vara ändamålsenligt skyddade under transport så att de inte kan bli våta, skrämade eller på annat sätt tillbucklade.
4. Drycker ska hållas på avstånd från datorer, mobiltelefoner, bärbara spelare eller motsvarande elektroniska anordningar så att de inte kan skada dessa om de stjälpas.

7.5 Säkerhetsföreskrifter för byggnads- och reparationsarbeten

1. Stöldbegärligt byggnadsmaterial och förnödenheter som ska installeras i en byggnad som är under konstruktion eller föremål för renovering samt arbetsredskap som används på byggnadsplatsen ska förvaras så att ingen kan ta sig in i förvaringsutrymmet utan att skada konstruktioner eller lås eller utan att bruka våld.
2. Innan grävningsarbeten inleds ska det utredas var kablar och rör på arbetsområdet är placerade.
3. Om man i samband med byggnads- eller reparationsarbeten utför heta arbeten (se punkt 7.1.4 Heta arbeten), ska ifrågakarande föreskrifter för heta arbeten följas.
4. Uppvärmningsanordningar och lampor som används på byggarbetsplatsen ska användas i enlighet med tillverkarens bruks- och säkerhetsanvisningar och skyddsavståndet till brännbara material ska iakttas.
5. På grund av ändrade väderleksförhållanden ska man under byggnads- och reparationsarbeten sörja för att halvfärdiga konstruktioner skyddas och att tillfällig uppvärmning är tillräcklig.

8 Ansvarsförsäkring

8.1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringens syfte är att enligt dessa villkor och Allmänna avtalsvillkor och vid fall som omfattas av försäkringen

- ersätta person- och saksador som drabbar annan part vilka den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta
- klarlägga grunden och beloppet för ersättningskraven som framställts till den försäkrade
- sköta rättegången om ersättningskravet behandlas i rätten.

8.2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och personerna som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

I försäkring för oskiftat dödsbo är försäkrade

- personer som vid tidpunkten för försäkringstagarens död stadigvarande bodde i gemensamt hushåll med denne och inte har en egen försäkring.
- övriga delägare i boet vid skador som gäller ägande, innehav eller användning av fastighet eller löseegendom som försäkrats med detta försäkringsavtal.

Som den försäkrades stadigvarande boningsort anses adressen som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

8.3 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen är i kraft i hela världen men utomlands i högst 12 månader fr.o.m. att resan började.

8.4 Ersättningsbara skador och ersättningsbegränsningar

8.4.1 Ersättningsbara skador

Försäkringen ersätter person- och sakskada som den försäkrade orsakat annan part i egenskap av privatperson och som konstaterats under försäkringens giltighetstid och för vilken den försäkrade enligt gällande lag är ersättningskyldig.

8.4.1.1 Skador orsakade av barn

Försäkringen ersätter också skada som orsakats av ett försäkrat barn som vid skadetidpunkten enligt sin ålder inte kan anses ersättningskyldigt.

Skadan ersätts i samma utsträckning som om den hade orsakats av ett barn som uppnått lägsta åldern för ersättningskyldighet.

Detta stadgande gäller inte skada för vilken någon annan är ersättningskyldig eller skada som orsakats den i vars vård eller övervakning barnet var då skadan inträffade.

8.4.1.2 Skador orsakade av hund

Oberoende av den försäkrades vållande ersätter försäkringen personskada orsakad av hund som ägs av den försäkrade samt skada som hunden orsakar vid direkt kollision med motorfordon. Försäkringen ersätter dock inte skada som hundens skötare eller någon annan än den försäkrade är ersättningskyldig för och inte heller skada som orsakats hundens skötare eller person som bor i samma hushåll med skötaren.

8.4.2 Ersättningsbegränsningar

8.4.2.1 Skada som orsakats en själv eller arbetstagare

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- den försäkrade själv, annan försäkrad eller juridisk person av vilkens bestämmanderätt de försäkrade sammanlagt har över hälften

- som orsakats den försäkrades arbetstagare eller person som kan jämställas med denna till den del personen i fråga är berättigad till ersättning på basis av lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

8.4.2.2 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada där ersättningskyldigheten grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse om ersättningskyldighet inte hade förelegat utan denna förbindelse.

8.4.2.3 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada, om fel, brist eller annan grund för ersättningskyldighet var eller borde ha varit känt för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

8.4.2.4 Egendom i bruk

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som vid den skadeorsakande handlingen eller försummelsen är eller var i den försäkrades besittning, lånades eller hade lånats eller annars utnyttjades av den försäkrade.

Försäkringen omfattar dock ersättningskyldigheten som den försäkrade har för en skada som plötsligt orsakats konstruktioner eller apparater som hör till en aktie- eller hyreslägenhet som används stadigvarande som den försäkrades och dennes familjs bostad eller fritidsbostad.

Försäkringen ersätter dock inte skada

- på ytbeläggningar i den försäkrades bostad eller fritidsbostad eller i inkvarteringsrum som den försäkrade använt under resa
- på egendom som den försäkrade är underhållsansvarig för i egenskap av ägare av aktier som berättigar till besittning av lägenheten i enlighet med lagen om bostadsaktiebolag
- som uppstår på grund av att lägenheten sköts dåligt, slits eller av annan orsak som inte är plötslig
- på egnahemshus eller annan motsvarande byggnad som den försäkrade använder som bostad eller fritidsbostad.

8.4.2.5 Egendom under behandling och anförtrodd egendom

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadeorsakande gärningen eller försummelsen hade eller har

- för tillverkning, montering, installation, reparation eller behandling på annat sätt
- för förvaring
- är underställd skydds- eller skadeavvärjningskyldighet med beaktande av arten av den försäkrades verksamhet eller den skadeorsakande gärningen och dess direkta omfattning
- på annat sätt åtagit sig att sköta om.

8.4.2.6 Ägande eller besittning av fastighet eller aktielägenhet

Försäkringen ersätter inte skada som är en följd av ägande, besittning eller underhåll av fastighet eller aktielägenhet. Denna begränsning tillämpas inte på den försäkrades stadigvarande bostad och inte heller på fritidsbostad i Finland som används av den försäkrade.

Till den del skadan orsakas egendom som avses i punkterna 8.4.2.4 och 8.4.2.5 tillämpas respektive villkorspunkter.

8.4.2.7 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag.

8.4.2.8 Vatten- och luftfarkost

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- användning av fartyg med registreringsplikt, båt med registreringsplikt eller annat motordrivet vattenfordon
- att luftfarkost använts för luftfart när försäkringstagaren är ersättningskyldig på grund av att denne äger, innehar eller använder luftfarkosten eller är arbetsgivare för personer som utför, eller själv utför uppgifter i luftfarkosten.

8.4.2.9 Grundvatten samt brytnings-, pålnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- ändringar i grundvattennivån
- brytnings-, pålnings- eller sprängningsarbete som utförts med hjälp av utomstående arbetskraft eller för annan part eller marksänkning eller -förskjutning till följd av sådant arbete.

8.4.2.10 Miljöskada och skador orsakade av fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av

- förorening eller annan inverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller grundvatten
- buller, skakning, strålning, värme, lukt, ljus eller annan motsvarande störning
- rök, sot, damm, ånga, gas eller luftförorening
- fukt
- översvämning orsakad av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, som beror på den försäkrades slumpmässiga eller enstaka fel eller försummelse eller fel eller brist som plötsligt eller oväntat uppstått på byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningskyldighet för den försäkrade. Dessutom förutsätts även att skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovannämnda förutsättningar, har skett plötsligt, oväntat och snabbt, och inte baserar sig på en långsam verkan som uppstår småningom eller på fortsatt handling eller försummelse eller annars upprepade händelser.

8.4.2.11 Förvärvs- eller näringsverksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakar i annans tjänst, i sin egen yrkes-, förvärvs- eller näringsverksamhet eller i arbetspraktik eller som drabbar egendom som hänförs till den försäkrades förvärvsverksamhet eller arbetspraktik.

8.4.2.12 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade har orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år även orsakat uppsåtligt.

Ersättningen kan sänkas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum väsentligt har inverkat på skadans uppkomst eller omfattning.

8.4.2.13 Slagsmål, misshandel eller annat brott

Försäkringen ersätter inte skada som uppstått i samband med misshandel eller annat brott eller slagsmål.

8.4.2.14 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

8.5 Skadeutredning

8.5.1 Försäkringsbolagets skyldigheter

Försäkringsbolaget utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för en anmäld skada som omfattas av försäkringen och överstiger självrisken samt förhandlar med den som kräver skadeersättning.

Om försäkringsbolaget meddelat den försäkrade att försäkringsbolaget är berett att inom ramen för maximiersättningen avtala med den skadelidande om att ersätta skador som försäkringen omfattar och den försäkrade inte går med på detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att betala ytterligare ersättning. Försäkringsbolaget är inte heller skyldigt att ersätta kostnader som uppstått efter att detta meddelats den försäkrade och inte heller att göra tilläggsutredningar i ärendet.

8.5.2 Den försäkrades skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att försäkringsbolaget bereds tillfälle att uppskatta skadebeloppet samt möjligheten att bidra till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner kravet, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden uppenbart är riktiga.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i skadeutredningen (se Allmänna avtalsvillkor punkt 11.1)
- till försäkringsbolaget ge information och dokument som den försäkrade har i sin besittning och som är av betydelse för skadeutredningen
- skaffa eller uppgöra nödvändiga utredningar och undersökningar som den försäkrade till skäliga kostnader kan få fram.

Om skadan leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta försäkringsbolaget om detta. Om inte den försäkrade på förhand underrättar försäkringsbolaget om rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

8.6 Ersättningsregler

8.6.1 Skadeersättning

Försäkringen ersätter i enlighet med begränsningarna i försäkringsbrevet och specialvillkoren sådant skadestånd som den försäkrade är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet uträknas enligt skadeständsbestämmelserna och rättspraxisen.

8.6.2 Avvärningskostnader vid hotande skaderisk

Vid omedelbart hotande eller redan inträffad skada är den försäkrade skyldig att sörja för att skadan avvärjs eller begränsas (se punkt 6.2. i Allmänna avtalsvillkor). Denna skyldighet gäller endast åtgärder genom vilka ansvarsskador som omedelbart hotar en annan part avvärjs, men inte sådana åtgärder i efterhand som sträcker sig utöver detta, såvida man inte separat har överenskommit om åtgärderna med försäkringsbolaget. Försäkringen ersätter kostnaderna för dessa omedelbara åtgärder.

8.6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäliga och nödvändiga skadeutredningskostnader. Försäkringen ersätter dock inte sådana utredningskostnader som uppstått för den försäkrade vilka den försäkrade enligt villkoren är skyldig att själv betala eller om vilka inte överenskommit separat med försäkringsbolaget.

Om skadeersättningsärendet tas upp till behandling vid domstol och kravet till sin grund gäller en ersättningsbar skada, sköter försäkringsbolaget rättegången på den försäkrades vägnar och betalar nödvändiga och skäliga rättegångskostnader som hänför sig till rättegången. Om inte den försäkrade på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

Om rättegången också gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som det av försäkringen omfattade ersättningskravet står för.

Advokat- och rättegångskostnader ersätts enligt rättsnormer för rättegångskostnader på basis av rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Vid bedömningen av arvodens och kostnaders skälighet beaktas värdet på för månen som är stridig, ärendets svårighetsgrad och omfattning samt mängden och kvaliteten på utfört arbete.

8.6.4 Försäkringsbelopp

Det sammanlagda maximibeloppet för ersättningar som betalas på basis av en skada är försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet inklusive utrednings- och rättegångskostnaderna.

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

8.6.5 Självrisk

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en självrisk av skadebeloppet. Självrisken har antecknats i försäkringsbrevet.

8.6.6 Solidariskt ansvar

Om flera personer är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne haft av försäkringsfallet. Om annat inte föranleds av tidigare nämnda orsaker, betalas från försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

8.6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

9 Rättsskyddsförsäkring

9.1 Försäkringens syfte

Syftet med rättsskyddsförsäkringen är att enligt dessa villkor och Allmänna avtalsvillkor ersätta den försäkrades nödvändiga och skäliga advokatkostnader och rättegångskostnader som uppstått vid användning av juridisk hjälp i tviste- och brottmål och ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 9.4.

Försäkringen gäller den försäkrade i ärenden som hänför sig till privatlivet.

9.2 Försäkrade

Försäkrade är försäkringstagaren och personerna som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

Om försäkringstagaren dött under försäkringsperioden är försäkrade de personer som stadigvarande bodde i gemensamt hushåll med försäkringstagaren vid tidpunkten för dennes död, förutsatt att dessa personer inte har en egen försäkring.

Som den försäkrades stadigvarande boningsort anses adressen som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

9.3 Domstolar och giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i försäkringsfall som uppstått i Finland eller i de övriga nordiska länderna och som i Finland omedelbart kan anhängiggöras vid tingsrätten eller vid motsvarande nordisk domstol. Dessutom förutsätts att de faktorer som försäkringsfallet grundar sig på har uppstått inom de nordiska länderna.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. av förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, miljötillståndsverken eller högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter eller i Europeiska unionens domstol.

Reserättsskydd

Om reserättsskydd anslutits till försäkringsavtalet utvidgar det rättsskyddsförsäkringens giltighetsområde att gälla överallt i världen med beaktande av de begränsningar som anges i punkt 9.3.

Den försäkrade kan använda sig av reserättsskyddsförsäkringen i ärenden som omedelbart kan föras till behandling vid tingsrätten i Finland eller vid motsvarande domstol utomlands på försäkringens giltighetsområde.

Försäkringskyddet gäller den försäkrade i egenskap av resenär i ärenden som hänför sig till privatlivet och som inträffat under resa och ansluter sig till resan eller resandet.

Reserättsskydd gäller under resor som påbörjas från Finland och räcker högst tre (3) månader.

Reserättsskyddsförsäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Försäkringsfallet har inträffat under försäkringens giltighetstid om tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som uppstått under försäkringens giltighetstid.

Utöver begränsningarna i punkt 9.5 i försäkringsvillkoren ersätter Reserättsskydd inte kostnader i tviste- och brottmål och ansökningsärenden, som ansluter sig till handel med fastighet, lägenhet, båt, motorfordon eller djur.

I övrigt tillämpas villkoren för rättsskyddsförsäkringen.

9.4 Ersättningsbara försäkringsfall

9.4.1 Definition av försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomst av tvist. Tvisten har uppstått när ett krav som gäller grunder eller belopp bevisligen har bestridits till grunderna eller beloppet.

vid brottmål

- att målet blir anhängigt i domstol, då den försäkrade är målsägande
- väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, då allmän åklagare beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt åtalet. Åtal har väckts när målsägandens stämningensansökan har inkommit till tingsrättens kansli. Åtal har fullföljts när målsäganden skriftligt till domstol meddelat om drivande av åtal efter det att allmän åklagare har nedlagt åtalet.

9.4.2 Försäkringens giltighetstid

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen, vid tidpunkten

för försäkringsfallet, varit i kraft mindre än två år ska även upprinnelsen till tvisten, ersättningskravet eller åtalet ha inträffat under försäkringens giltighetsperiod.

Till försäkringens giltighetstid räknas höra den tid, under vilken denna försäkring ensam eller i följd tillsammans med andra upphörda rättsskyddsförsäkringar oavbrutet har varit i kraft i ett eller flera försäkringsbolag med motsvarande innehåll för den försäkrades del. Om flera rättsskyddsförsäkringar är i kraft då försäkringsfallet inträffar, räknas dock endast denna försäkring till försäkringens giltighetstid.

Utvidgningar av försäkringsskyddet gäller försäkringsfall som inträffat efter datumet skyddet ändrades förutsatt att även grunden till försäkringsfallet uppkommit när utvidgningen gäller.

9.4.3 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tvist, brotts- eller ansökningsmål; eller
- den försäkrade har flera tviste-, brotts- eller ansökningsmål som baserar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

9.5 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats den försäkrade i ärenden

1. där bestridande av krav inte kan visas
2. som gäller den försäkrades eller med denne i samma hushåll boende annan försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövning, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägarskap i kommersiellt företag eller medlemskap i dylikt företags administrativa organ eller annan verksamhet som huvud- eller bisyssla för förvärvande av inkomst
3. som hänför sig till
 - placeringsverksamhet eller
 - en enskild placering vars värde då tvisten uppstod eller när placeringen gjordes överskred 100 000 euro
4. som gäller borgen, pant eller annan förpliktelse för gäld eller förpliktelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
5. som hänför sig till lån som har beviljats för någon annans närings- eller förvärvsverksamhet
6. som hänför sig till annan fastighet, del av fastighet, byggnad, aktie- eller hyresbostad än den försäkrades stadigvarande bostad eller till fritidsbostad i Norden som den försäkrade själv utnyttjar. Kostnader som orsakas den försäkrade ersätts inte i ärenden som hänför sig till uthyrning av fastighet, byggnad eller lägenhet om den försäkrade är målsägande i rollen av hyresvärd
7. som är av ringa betydelse för den försäkrade
8. där de med denna försäkring försäkrade är motparter
9. som hänför sig till fordran eller krav som har överförts på den försäkrade, i det fall att det vid tidpunkten för tvistens uppkomst har gått mindre än två år sedan överföringen
10. där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller, då dylikt åtal anhängiggjorts, av målsäganden mot den såsom åtalad stående försäkrade riktat privaträttsligt anspråk.

Om åklagaren låtit bli att åtala den försäkrade på basis av specialstadganden för åtalet ersätts den försäkrades advokat- och rättegångskostnader inte heller i det fall att målsägande yrkar på straff för den försäkrade.
11. som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken den försäkrade dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden

12. som gäller av den försäkrade framställt privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtalseftergift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden
13. som gäller besöksförbud
14. som gäller äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat parförhållande eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av registrerat eller oregrerat parförhållande
15. som gäller försörjning av barn, underhåll, umgängesrätt eller boende. Försäkringen ersätter inte heller verkställighet som hänför sig till dessa ärenden
16. där det är fråga om att utse eller befria intressebevakare, gode män, boskiftare eller boutredningsmän
17. som gäller samäganderättsförhållande eller hävning av det
18. där de kostnader som orsakas den försäkrade ersätts från ansvarsförsäkring eller från rättsskyddsförsäkring i anslutning till motorfordons- eller båtförsäkring
19. som hänför sig till konkurs
20. som gäller utmätning, verkställighetstvister som avses i lagen om utmätning eller verkställighet i anslutning till utmätning
21. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagsreaniering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
22. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas från denna rättsskyddsförsäkring
23. som behandlas som grupptalan eller –besvär.

9.6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

9.6.1 Om den försäkrade vill använda försäkringen, ska försäkringsbolaget underrättas på förhand innan advokat- och rättegångskostnader uppstår. Efter att försäkringsbolaget underrättats får den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut från försäkringsbolaget.

9.6.2 Den försäkrade ska som sitt ombud anlita advokat eller jurist som i det land, som hör till försäkringens giltighetsområde och där rättegången är avsedd att hållas, enligt gällande rätt får verka som rättegångsombud eller -biträde. Från försäkringen betalas inte ersättning om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ombud eller anlitar någon annan än ovan nämnt ombud.

9.6.3 I fall som gått till huvudförhandling i tingsrätt och vid skiljeförfarande ska den försäkrade av motparten kräva ersättning till fullt belopp för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan motiverad orsak låter bli att framställa eller avstår från ersättningskrav för sina kostnader eller inte går med på att överklaga domstolsbeslut som gäller rättegångskostnaderna, kan ersättningen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt vägras.

Vid medlingsförfarande (domstolsmedling) i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver emellertid ersättning inte krävas för kostnader som orsakats den försäkrade av medlingsförfarandet.

9.6.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget godkänna kostnadsbelopp för skötsel av ärendet. Om den försäkrade själv betalat sina advokat- och rättegångskostnader binder det betalda beloppet inte försäkringsbolaget vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

9.7 Ersättningsregler

9.7.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör i varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättningskyldighet.

9.7.2 Självrisk

Från de ersättningsbara kostnaderna avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

9.7.3 Ersättningsbara kostnader

Försäkringen ersätter den försäkrades nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som försäkringsfallet orsakat enligt följande:

9.7.3.1 I tviste- och ansökningsmål

Kostnader för anlitande av ombud och bevisföring.

Om ärendet behandlats i domstolsmedling ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnader för eventuellt biträde till medlaren beräknat enligt de tvistande parternas huvudtal.

Om det för att en tvist ska kunna hänskjutas till prövning av domstol krävs en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att det nämnda kravet uppfyllts.

Ombudets arvoden och kostnader om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts av konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ i stället för domstol.

9.7.3.2 I brottmål

Försäkrad som målsägande

Rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisföring till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades annat privaträttsligt yrkande till följd av brott än rättegångskostnader.

Försäkrad som svarande

Rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisföring, om det är fråga om åtal som målsäganden väckt mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat om åtal eftergift eller nedlagt åtalet.

9.7.3.3 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen kräver besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnader för sökande av ändring endast i det fall att besvärstillståndet beviljats.

Kostnaderna orsakade av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänt klagomålet, upphävt domen eller återställt försutten fatalietid.

9.7.3.4 Gemensamt intresse

Om det i ärendet är fråga om i väsentlig grad annat än den försäkrades privata intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

9.7.4 Ersättningsbelopp och beräkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts av försäkringen bestäms enligt rättsnormerna för rättegångskostnader som stipuleras i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol inte, på grund av parternas medgivande, i sitt utslag har uttalat sig om advokat- och rättegångskostnader, eller om ärendet avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beak-

tande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas värdet på den förmån som gjorts stridig, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Som ersättningsbara kostnader räknas högst det belopp som domstolen ålagt den försäkrades motpart att betala förutsatt att domstolen på grunder som framgår av sitt beslut inte uttryckligen ansett att den försäkrade delvis eller helt måste stå för sina kostnader som sin egen skada. Beloppet för ersättningsbara kostnader är dock högst det kostnadskrav som den försäkrade framställt till motparten.

Om värdet på den förmån som gjorts stridig kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen inom ramen för försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet högst två gånger den omtvistade förmånens belopp eller om tvisten gäller en återkommande betalning beaktas vid bedömningen av beloppet högst tio gånger det omtvistade engångsbetalningsbeloppet. Vid bedömningen av förmånsbeloppet beaktas inte krav som gäller ränte- eller advokat- och rättegångskostnader.

9.7.5 Kostnader som inte ersätts

Försäkringen ersätter inte

- motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader då,
 - den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsmannen eller hans underlydande och behandlingen av den försäkrades ärenden har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse
 - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut som till tvistens centrala delar är positivt för den försäkrade
- kostnader orsakade av verkställande av dom eller beslut
- den försäkrades förlorade tid, eget arbete, förtjänst- eller inkomstbortfall, rese- eller uppehållskostnader och inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller den försäkrades eget handlande som gett upphov till extra eller onödiga kostnader
- kostnader orsakade av införfärfande av utlåtande från juridisk sakkunnig
- kostnader orsakade av polisanmälan, begäran om undersökning eller förundersökning av brott
- kostnader för faktorer eller bevis som lämnas obeaktade av domstol på grund av att de framlagts för sent
- kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom att utebli från domstolsförhandling, genom att underlåta att följa domstolens bestämmelser eller framföra ett påstående som de varit medvetna om eller borde ha varit medvetna om vara obefogat eller på annat sätt genom uppsåtlig förhållning eller underlåtenhet orsakat
- kostnader för rättegång eller sökande av ändring som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten gett orsak därtill eller på annat sätt uppsåtligt eller genom underlåtenhet orsakat en onödig rättegång
- skiljemans och medlares arvoden och kostnader
- arvoden och kostnader för intressebevakare, god man, skiftesman eller boutredningsman
- kostnader för begäran av offentlig rättshjälp.

9.7.6 Övriga regler i samband med ersättning

1. Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning nåtts. Om särskilda motskäl inte föreligger utbetalar försäkringsbolaget ersättningar även per rättsinstans. Dessutom kan försäkringsbolaget enligt egen bedömning göra ett undantag och utbetala förhandsersättning om rättegångsförhandlingarna fördröjs avsevärt.
2. Som minskning av försäkringsbolagets ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida ersättningen kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.

3. Om motparten dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning som är obetald då ersättning betalas ur försäkringen, är den försäkrade skyldig att överlåta sin rätt till kostnadsersättning till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget betalat.

Om den försäkrade själv betalat en del av kostnaderna på grund av att de överstiger maximiersättningen som anges i punkt 9.7.1, fördelas den av motparten erhållna kostnadsersättningen mellan försäkringsbolaget och den försäkrade i förhållande till de kostnadsandelarna som betalats.

4. Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller denne annars har fått räkna den till godo, ska den försäkrade returnera kostnadsersättningen med ränta till försäkringsgivaren upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

Hund- och kattförsäkringar

1	Inledning	38
2	Försäkrat djur och försäkringsbelopp	38
3	Försäkringens giltighet	38
3.1	Försäkringens begynnande	38
3.2	Försäkringens giltighetsområde	38
4	Faktorer som kräver särskild uppmärksamhet	39
4.1	Olycksfall	39
4.2	Dolda och medfödda fel	39
4.3	Veterinärhandlingar	39
5	Begränsningar	39
5.1	Allmänna begränsningar	39
5.2	Tillväxtstörningar samt sjukdomar och skador i rörelseorgan	39
5.3	Hund- eller kattspecifik begränsning	39
6	Livförsäkring för hund och Livförsäkring för katt	39
6.1	Ersättningsbara försäkringsfall	39
6.2	Ersättningsbegränsningar	39
7	Bruksegenskapsskydd för hund	39
7.1	Ersättning vid förlust av bruksegenskap	39
7.2	Utbetalning av delersättning	39
7.3	Delersättningsbegränsningar	40
8	Veterinärvårdsförsäkring för hund och Veterinärvårdsförsäkring för katt	40
8.1	Ersättningsbara försäkringsfall	40
8.2	Veterinärkostnader	40
8.3	Självrisk och maximiersättning för veterinärkostnader	40
8.4	Ersättningsbegränsningar	40
9	Ansvarsförsäkring för hund	40
9.1	Ersättningsbara försäkringsfall	40
9.2	Begränsningar	41
9.3	Ersättningsbestämmelser för ansvarsförsäkring	41
10	Ansökan om ersättning och nödvändiga utlåtanden	41
11	Säkerhetsföreskrifter	42

1 Inledning

Hundförsäkringen kan inkludera följande försäkringar:

- Livförsäkring för hund
- Bruksegenskapsskydd för hund
- Veterinärvårdsförsäkring för hund
- Ansvarsförsäkring för hund

Kattförsäkringen kan inkludera följande försäkringar:

- Livförsäkring för katt
- Veterinärvårdsförsäkring för katt

Livförsäkring kan inte tecknas för oregistrerad katt.

2 Försäkrat djur och försäkringsbelopp

Försäkrat är den hund eller katt som antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet motsvarar högst hundens eller kattens marknadsvärde som fastställs på basis av inköpspris och prestationer. Vid inköpstidpunkten kan försäkringsbeloppet för hunden eller katten vara högst inköpspriset. Om försäkringstagaren är mervärdesskatteskyldig i hund- eller kattverksamhet försäkras hunden eller katten till ett försäkringsbelopp utan mervärdesskatt.

Under försäkringens giltighetstid kan försäkringsbeloppet höjas och försäkringsskyddet utvidgas fram till det att hunden eller katten fyller 7 år. Höjt försäkringsbelopp eller utvidgat försäkringsskydd gäller dock inte vid sådana sjukdomar, sjukliga förändringar eller olycksfall som börjat eller inträffat innan försäkringsbeloppet höjdes eller försäkringsskyddet utvidgades.

Utgående från gällande försäkringsbelopp minskar försäkringsbeloppet årligen med 15 % från och med ingången av den försäkringsperiod under vilken hunden eller katten fyller 7 år. Försäkringsbeloppet minskar dock inte till under 300 euro.

3 Försäkringens giltighet

3.1 Försäkringens begynnande

Försäkringens begynnelse datum anges i försäkringsbrevet.

3.1.1 Hundförsäkringens giltighetstid

Livförsäkring för hund upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hunden fyller 10 år.

Livförsäkring för hund upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hunden fyller 8 år ifall hunden är en landseer, leonberger, newfoundlandshund, lång- eller korthärig sanktbernhardshund, berner sennenhund, bullmastiff, mastiff, napolintansk mastiff, engelsk bulldogg, irländsk varghund, skotsk hjorthund eller grand danois.

Bruksegenskapsskydd som beviljas som tilläggsskydd till livförsäkring för hund upphör senast vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hunden fyller 8 år.

Veterinärvårdsförsäkring för hund och ansvarsförsäkring för hund kan hållas i kraft under hundens hela livstid.

3.1.2 Kattförsäkringens giltighetstid

Livförsäkring för katt upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken katten fyller 12 år.

Veterinärvårdsförsäkring för katt kan hållas i kraft under kattens hela livstid.

3.2 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringarna gäller i de nordiska länderna.

I andra EU-länder och Schweiz gäller försäkringarna i högst ett år räknat från det datum hunden eller katten lämnade Finland.

Ansvarsförsäkring för hund gäller endast i Finland.

4 Faktorer som kräver särskild uppmärksamhet

4.1 Olycksfall

Med olycksfall avses en plötslig händelse som orsakas av en utomstående faktor och ger upphov till en skada som lämnar ett synligt lokalt symptom.

4.2 Dolda och medfödda fel

Med dolda och/eller medfödda fel avses fel som hunden eller katten haft redan innan försäkringens trätt i kraft oberoende av när felet eller felen upptäckts. Försäkringarna ersätter inte dolda och/eller medfödda fel.

4.3 Veterinärhandlingar

Veterinärutlåtanden eller veterinärverifikat ska omfatta hundens eller kattens identifikationsuppgifter, anamnes, information om utförda undersökningar och given vård samt diagnos över sjukdomen eller skadan.

Språket i alla veterinärutlåtanden och -fakturor ska vara finska, svenska eller engelska.

5 Begränsningar

5.1 Allmänna begränsningar

Försäkringarna ersätter inte

- om sjukdom eller sjuklig förändring börjat eller olycksfall inträffat innan försäkringens trätt i kraft oberoende av när sjukdomen eller felet upptäckts
- medfödda och dolda fel
- benfraktur eller fissur som har tecken på tidigare försvagning
- ögon-, öron- och hudsjukdomar hos hundar av rasen shar pei
- hundens eller kattens värde och inte heller undersöknings- eller vårdkostnader till följd av beteenderubbningar eller lynnesfel
- kostnader som orsakats av avlivning eller kremering av hund eller katt, förstörande av lik, undersökning eller obduktion av det döda djuret
- komplikationer orsakade av sådana sjukdomar, olycksfall eller ingrepp som försäkringens inte täcker
- kostnader för fakturering och veterinärutlåtanden
- mervärdesskatt för försäkringstagare som är mervärdesskattepliktig i hund- eller kattverksamhet.

5.2 Tillväxtstörningar samt sjukdomar och skador i rörelseorgan

Försäkringens ersätter hundens eller kattens värde eller veterinärvårdskostnader på grund av tillväxtstörning eller sjukdom, skada eller förändring i led, ledband eller ledbandskonstruktion endast om

- katten är registrerad
- hunden är registrerad i Finska Kennelklubben (FIN-, FI-, EJ- eller ER-register) eller någon annan nordisk kennelklubb och
- hunden eller katten försäkrats i vårt bolag innan den fyllt 4 månader och försäkringens har fortsatt utan avbrott i vårt bolag.

5.3 Hund- eller kattspecifik begränsning

Om en begränsning angående ett visst symptom, fynd, fel eller en viss skada eller sjukdom har antecknats i försäk-

ringsbrevet på basis av hälsoutredning, veterinärutlåtande eller annat dokument, ersätter försäkringens inte kostnader eller eventuella påföljder som orsakas av faktorn i fråga.

6 Livförsäkring för hund och Livförsäkring för katt

6.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringens ersätter hela försäkringsbeloppet utan självrisk när hunden eller katten under försäkringens giltighetstid har

- dött
- insjuknat så svårt att den enligt veterinärmedicinsk erfarenhet oundvikligen måste avlivas trots tillbörlig vård
- skadats så svårt i ett olycksfall att den trots tillbörlig vård enligt veterinärmedicinsk erfarenhet oundvikligen måste avlivas direkt i samband med olycksfallet

eller då hunden försvunnit i Finland under försäkringens giltighetstid (se villkorspunkt 10.4).

Ett villkor för ersättning är att hunden eller katten insjuknat eller fått så svåra skador att den inte längre kan hållas vid liv trots kontinuerlig vård.

6.2 Ersättningsbegränsningar

Förutom försäkringsfallen som nämns i de allmänna begränsningarna (villkorspunkt 5) ersätter livförsäkringens för hund eller katt inte förlust av bruksegenskap eller avlivning på grund av förlust av bruksegenskap.

Livförsäkring för katt ersätter inte heller stulen eller försvunnen katt.

Begränsningarna gäller även då hunden eller katten måste avlivas av djurskyddsskäl.

7 Bruksegenskapsskydd för hund

Bruksegenskapsskydd för hund kan beviljas som tilläggs-skydd till livförsäkring för hundar som används i/för jakt, val-lande, agility, lydnadsprov, banlöpning, terränglöpning, avel eller som tjänste- eller räddningshund.

7.1 Ersättning vid förlust av bruksegenskap

Som ersättning för förlust av bruksegenskap utbetalas 60 % av försäkringsbeloppet i gällande livförsäkring (s.k. delersättning) om hunden på grund av sjukdom eller olycksfall och trots tillbörlig veterinärvård blir bestående helt oduglig för sitt användningsändamål under försäkringens giltighetstid.

Hundens obrukbarhet fastställs utgående från veterinärutlåtande.

Försäkringsbolaget har rätt att hänvisa hunden till undersökning hos en veterinär som försäkringsbolaget valt.

Förlust av bruksegenskap hos hund som används till avel ersätts om hunden trots tillbörlig veterinärvård på grund av sjukdom eller olycksfall bestående förlorar sin avelsegenskap under försäkringens giltighetstid.

Bruksegenskapsskydd för hund upphör

- när Livförsäkringens för hunden upphör
- i samband med att delersättning utbetalats eller
- senast vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hunden fyller 8 år.

7.2 Utbetalning av delersättning

Utbetalning av delersättning kräver att hunden har dokumenterade meriter över sitt användningsändamål senast från föregående år, t.ex. prov- eller tävlingsresultat eller att avelshunden har minst en valpkull.

Ersättning på basis av tilläggs-skyddet utbetalas endast en gång även om hunden skulle ha flera bruksegenskaper.

Utbetalning av ersättning minskar försäkringsbeloppet i Livförsäkring för hund med det belopp som motsvarar delersättningen.

När kunden mottagit ersättningen förbinder sig kunden till att hunden inte längre används i aktiviteten i fråga. Försäkringsbolaget har rätt att meddela förbindelsen till hundorganisationer.

7.3 Delersättningsbegränsningar

Delersättning betalas inte om förlust av bruksegenskap beror på

- tillväxtstörning eller sjukdom, skada eller förändring i led, ledband eller ledkonstruktion
- upprepat kejsarsnitt
- matthet till följd av födslovärk
- tandfraktur, tandsjukdom eller bettfel
- utseendefel, navelbräck, kroksvans, kryptorkism
- avelshygieniska skäl hos avelshund
- sjukdom eller förändring som beror på förträngning i lufstrupen, mjukgommen, näsborrar eller svalget.

Se även allmänna begränsningar i villkorspunkt 5.

Begränsningarna gäller även då hunden måste avlivas av djurskyddsskäl.

8 Veterinärvårdsförsäkring för hund och Veterinärvårdsförsäkring för katt

8.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen ersätter skäliga och motiverade veterinärkostnader för undersökning och vård av sjukdom och olycksfall samt komplikationer i anknytning till dräktighet och förlossning. Veterinärkostnader ersätts om sjukdomen börjat eller olycksfallet inträffat samt kostnaderna uppstått under försäkringens giltighetstid.

Försäkringsbolaget har rätt att hänvisa hunden eller katten till vård hos en veterinär som försäkringsbolaget valt.

8.2 Veterinärkostnader

Som veterinärkostnader ersätts veterinärmedicinskt motiverad undersökning och vård utförd av veterinär samt i samband med vården använda mediciner och förbandsmaterial. Dessutom ersätts mediciner och förbandsmaterial som ordineras till omedelbar fortsatt vård i samband med undersökning av veterinär. Vård- och undersökningskostnaderna måste specificeras tydligt. Också veterinärens resekostnader i Finland som antecknats i veterinärens arvodeskvitto ersätts.

Kostnader för vård som getts och undersökningar som utförts utomlands ersätts högst enligt prisnivån i Finland.

8.2.1 Undersökning och vård av mun och tänder

Försäkringen ersätter endast tandfrakturer som orsakats av olycksfall.

Försäkringen ersätter inte

- tandsjukdomar och sjukdomar i stödjevävnad för tänder
- tandnekros
- tandköttsoverskott
- tandköttinflammation
- utdragning av mjölk tänder eller andra fel i mjölk tänder
- emaljskador, plack och tandsten samt komplikationer i anknytning till dessa
- bettfel
- tandlöshet, proteser och implantat.

8.2.2 Kejsarsnitt

Kejsarsnitt ersätts en gång på veterinärmedicinska grunder.

8.2.3 Kastrering och sterilisering

Kastrering och sterilisering ersätts endast i samband med följande sjukdomar:

- inflammation i livmoder eller vagina
- tumör i livmoder, vagina eller äggstockar
- juvertumör
- prostatasjukdom
- testikelinflammation eller -tumör
- diabetes
- epilepsi.

8.3 Självrisk och maximiersättning för veterinärkostnader

Självrisken och den försäkringsperiodspecifika maximiersättningen finns antecknade i försäkringsbrevet.

8.4 Ersättningsbegränsningar

Veterinärvårdsförsäkringen ersätter inte

- kostnader för förebyggande vård
- vitaminer, mineralämnen, näringstillskott, naturprodukter eller specialdieter även om de används medicinenligt
- fysikalisk behandling, fysioterapi eller annan rehabilitering eller massage
- köp eller hyrning av vårdutrustning och material
- dolda och medfödda fel
- kostnader för undersökning, vård och operation av lufstrupen, mjukgommen, förträngning i näsborrar eller svalget eller komplikationer av ovan nämnda
- kostnader orsakade av undersökning och vård av demodex hos hund
- kostnader orsakade av undersökning och vård av extra ögonfransar hos hund
- kostnader orsakade av undersökning och vård av kryptorkism, navelbräck eller kroksvans
- stamcells-, IRAP- och PRP-behandlingar
- alternativ vård och övrig undersökning eller vård som baserar sig på preparat som inte finns i läkemedelsregistret
- undersökningar och vård som hänför sig till dräktighet och avelsförmåga
- komplikationer orsakade av sådana sjukdomar, olycksfall eller ingrepp som försäkringen inte täcker
- undersökning eller vård som inte är veterinärmedicinskt motiverad
- rese- och transportkostnader.

9 Ansvarsförsäkring för hund

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda hundens ägare, skötare och innehavare, var och en i respektive egenkap.

Ansvarsförsäkringen gäller i Finland.

Ansvarsförsäkringen kan hållas i kraft under hundens hela livstid.

9.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen ersätter person- eller saskkada som den försäkrade hunden direkt orsakat annan part och som konstateras under försäkringens giltighetstid. Ersättning kan utbetalas även om den försäkrade enligt gällande lag inte är skyldig att ersätta skadan.

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall.

9.2 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- ägaren, skötaren, innehavaren, tillfälliga innehavaren eller den för vars fördel hunden används
- person eller vårdinrättning som vårdar hunden eller personens eller vårdinrättningens egendom
- när hundar tillsammans släppts lösa och de skadar varandra
- vid betäckning
- av hundens lynnesfel
- när hunden används i förvärvsverksamhet
- den försäkrade eller annan försäkrad som bor i samma hushåll med den försäkrade eller juridisk person av vilkens bestämmanderätt de försäkrade sammanlagt har över hälften
- av att hunden lämnats utan övervakning i rum, förråd eller förvaringsutrymmen, motorfordon, släpvagn, båt eller annat motsvarande transportmedel
- egendom som när skadan inträffar är eller var i den försäkrades eller i samma hushåll stadigvarande boende persons besittning eller lånad av denne eller på annat sätt utnyttjats, förvarats, behandlats eller skötts av denne
- egendom som när skadan inträffat utnyttjats eller utnyttjades av den försäkrade eller hunden
- av att den försäkrade eller skadelidande handlat uppsåtligt eller med grov oaktsamhet
- av smittsamma sjukdomar hos hund
- glas- eller solglasögon, television, ljudåtergivningsanordning, mobiltelefon, dator inklusive program och kringutrustning, underhållnings- eller annan hemelektronik samt optisk utrustning. Försäkringarna ersätter inte heller indirekt skada orsakad av fel i objekten ovan.
- av hund på del eller apparatur, konstruktioner, ytor eller fast möblemang i lokal, byggnad eller fastighet.

9.3 Ersättningsbestämmelser för ansvarsförsäkring

9.3.1 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet i ansvarsförsäkring är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Detta belopp utgör den högsta gränsen för försäkringsbolagets ersättningskyldighet i varje ersättningsbart försäkringsfall.

9.3.2 Skadestånd

Försäkringen ersätter den försäkrades andel av skadebeloppet. Ersättningsbeloppet beräknas enligt skadeståndsbestämmelserna och rättspraxisen.

Om skadan orsakas av flera djur, ersätter försäkringen endast den försäkrade hundens andel av skadebeloppet. Ersättning utbetalas efter huvudtal om den försäkrade inte påvisar annat.

9.3.3 Självrisk

På varje försäkringsfall tillämpas en i försäkringsbrevet antecknad självrisk som avdras från skadebeloppet.

9.3.4 Skadeutredning

Den försäkrade ska bereda försäkringsbolaget tillfälle att bedöma skadebeloppet samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden är uppenbart riktiga.

Om försäkringsbolaget meddelat den försäkrade att bolaget är berett att inom ramen för försäkringsbeloppet avtala med den skadelidande om att ersätta skadan och den försäkrade inte går med på detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader som uppstått häfter och inte heller att vidare utreda ärendet.

9.3.5 Rättegång

Om ett försäkringsfall leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta försäkringsbolaget om rättegången.

Försäkringsbolaget sköter rättegång som gäller ersättningsfråga i försäkringsfall och betalar de därtill hörande rättegångskostnaderna högst upp till försäkringsbeloppet.

Försäkringsbolaget kan vägra att ersätta rättegångskostnader om den försäkrade underlåtit att på förhand underrätta försäkringsbolaget om rättegången.

9.3.6 Solidariskt ansvar

Om flera parter är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den andel av skadan som motsvarar vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne eventuellt haft av försäkringsfallet. Om annat inte föranleds av tidigare nämnda orsaker, utbetalar försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

9.3.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt. Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av skatt som ingår i kostnaderna som ska ersättas, avdras från ersättningen beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

10 Ansökan om ersättning och nödvändiga utlåtanden

Försäkringen ersätter endast ersättningsbara försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Tidpunkten då försäkringsfallet inträffat fastställs på basis av veterinärmedicinska grunder.

Om hunden eller katten vårdas i Finland, ersätter försäkringen undersökningar och vård utförd av en veterinär som antecknats i veterinärregistret som Evira upprätthåller.

10.1 Hundens eller kattens död

Vid ansökan om ersättning för hundens eller kattens död ska försäkringsbolaget tillställas för ansökan av ersättning ett veterinärutlåtande om dödsorsaken eller nödvändigheten av avlivning och/eller sjukdomens eller skadans art.

Oklar eller plötslig död

Om hunden eller katten dör plötsligt eller hittas död krävs ett veterinärutlåtande eller en annan tillförlitlig utredning om dödsorsaken. Innan hundens eller kattens lik förstörs ska försäkringsbolaget kontaktas för att klarlägga om ytterligare utredningar eller obduktion behövs för att utreda ersättningsbarheten.

Om orsaken till en under två år gammal hund eller katts död eller avlivning inte är entydigt klar ska hunden eller katten alltid obduceras.

Om försäkringsbolaget begärt obduktion ersätts kostnaderna för obduktionen.

10.2 Förlust av hundens bruksegenskap

När ersättning ansöks på grund av förlust av hundens bruksegenskap ska försäkringsbolaget tillställas för ansökan av ersättning ett veterinärutlåtande om sjukdomens eller skadans art och dess inverkan på hundens förmåga till jakt, valande, tjänster, agility, lydnadsprov, banlöpning, terränglöpning, avel eller räddning.

10.3 Veterinärkostnader

Vid ansökan om ersättning för veterinärkostnader ska till försäkringsbolaget tillställas för ansökan av ersättning ett veterinärutlåtande eller verifikat som visar hundens eller

kattens identifikationsuppgifter, anamnes, utförda undersökningar och given vård samt diagnos över sjukdomen eller skadan.

Vårdkostnader, ingrepp och recept ska specificeras klart och tydligt.

Språket i alla veterinärutlåtanden och -fakturor ska vara finska, svenska eller engelska.

10.4 Försvunnen hund

Om hunden försvinner ska försäkringstagaren omedelbart göra en anmälan om försvinnandet. Ersättning utbetalas utgående från en tillförlitlig utredning om en försvunnen hund inte återfåtts inom en månad.

Om ägaren får tillbaka en försvunnen hund, ska ägaren omedelbart återbetala till försäkringsbolaget den ersättning som försäkringsbolaget utbetalat.

10.5 Grund för ersättning

Ersättning som utbetalas vid hundens eller kattens död beräknas enligt det värde hunden eller katten hade inbringat vid försäljning omedelbart före försäkringsfallet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

Skada ersätts inte om ersättning betalas från statsmedel med stöd av lagen om djursjukdomar eller av annan orsak.

11 Säkerhetsföreskrifter

11.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrifterna är säkerhetsåtgärdsanvisningar med vilka man försöker förhindra att skador uppstår samt begränsa omfattningen på eventuella skador.

Försäkringstagaren, den försäkrade och person likställd med den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller som i övrigt skriftligen utfärdats.

Om säkerhetsföreskrifterna inte iakttas och försummelser konstateras ha inverkat på uppkomsten, beloppet eller omfattningen av skadan, kan försäkringserättningen sänkas eller helt förvägras i enlighet med punkt 6 i Allmänna avtalsvillkor.

Även lagstiftningen om smittsamma djursjukdomar och djurskyddslagen samt andra myndighetsbestämmelser ska iakttas.

11.2 Behandling av hund eller katt

Djuret ska behandlas väl och inte orsakas onödigt lidande. Den ska hållas på en tillräckligt stor, skyddad, ljus och ren plats.

Djuret får inte lämnas i fordon eller annat utrymme där den utsätts för hetta.

Djuret får inte lämnas utan nödvändig vård, näring, vatten och vila och den får heller inte överansträngas.

En god djurvård omfattar tillbörlig vaccinering i enlighet med Livsmedelssäkerhetsverket Eviras vaccineringsrekommendationer.

11.3 Skyldighet att kontakta veterinär

Om hunden eller katten skadas, insjuknar eller utan att uppvisa direkta sjukdomssymptom blir flegmatisk eller magrar, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart låta djuret vårdas av en veterinär. Om hunden eller katten insjuknat eller fått en skada ska den vårdas utan avbrott tills den är frisk.

Veterinärens ordinationer och anvisningar ska följas.

Häsförsäkring

1	Inledning	43
2	Försäkrad häst och försäkringsbelopp	43
3	Försäkringens giltighet	43
3.1	Försäkringens giltighetstid	43
3.2	Försäkringens giltighetsområde	43
4	Faktorer som kräver särskild uppmärksamhet	43
4.1	Olycksfall	43
4.2	Dolda och medfödda fel	44
4.3	Veterinärhandlingar	44
5	Begränsningar	44
5.1	Allmänna begränsningar	44
5.2	Hästspecifik begränsning	44
6	Livförsäkring för häst	44
6.1	Ersättningsbara försäkringsfall	44
6.2	Ersättningsbegränsningar	44
7	Reducerad veterinärvårdsförsäkring för häst	44
7.1	Ersättningsbara försäkringsfall	44
7.2	Veterinärkostnader	44
7.3	Självrisk och maximiersättning för veterinärkostnader	45
7.4	Ersättningsbegränsningar	45
8	Omfattande veterinärvårdsförsäkring för häst	45
8.1	Ersättningsbara försäkringsfall	45
8.2	Veterinärkostnader	45
8.3	Självrisk och maximiersättning för veterinärkostnader	45
8.4	Ersättningsbegränsningar	45
9	Foster- och fölförsäkring	45
9.1	Försäkringens giltighet	45
9.2	Maximiersättning vid förlust av foster eller föl	45
9.3	Ersättningsbara försäkringsfall	45
9.4	Veterinärkostnader	46
10	Ansvarsförsäkring för häst	46
10.1	Ersättningsbara försäkringsfall	46
10.2	Begränsningar	46
10.3	Ersättningsbestämmelser för ansvarsförsäkring	46
11	Ansökan om ersättning och nödvändiga utlåtanden	46
12	Säkerhetsföreskrifter	47

1 Inledning

Häsförsäkringen kan inkludera följande försäkringar:

- Livförsäkring för häst
- Reducerad veterinärvårdsförsäkring för häst
- Omfattande veterinärvårdsförsäkring för häst
- Foster- och fölförsäkring
- Ansvarsförsäkring för häst.

2 Försäkrad häst och försäkringsbelopp

Försäkrad är den häst som antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsbeloppet ska motsvara högst hästens marknadsvärde som fastställs på basis av inköpspriset, avels- och tävlingsresultat eller andra prestationer. Vid inköpstidpunkten kan hästens försäkringsbelopp vara högst inköpspriset. Om försäkringstagaren är mervärdesskatteskyldig i hästverksamhet försäkras hästen till ett försäkringsbelopp utan mervärdesskatt.

Under försäkringens giltighetstid kan försäkringsbeloppet höjas och försäkringsskyddet utvidgas fram till det att hästen fyller 16 år. Försäkringsbeloppet kan höjas på basis av tävlingsresultat eller andra prestationer. Hästens värde kan även ändra till följd av nedsatt prestationsnivå, då hästen slutar tävla eller om hästen skadas eller insjuknar. Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om det efter att försäkringen börjat sker väsentliga ändringar i faktorer som påverkar hästens värde.

Höjt försäkringsbelopp eller utvidgat försäkringsskydd gäller dock inte vid sådana sjukdomar, sjukliga förändringar eller olycksfall som börjat eller inträffat innan försäkringsbeloppet höjdes eller försäkringsskyddet utvidgades.

Utgående från gällande försäkringsbelopp minskar försäkringsbeloppet årligen med 15 % från och med ingången av den försäkringsperiod under vilken hästen fyller 16 år. Försäkringsbeloppet minskar dock inte till under 500 euro.

3 Försäkringens giltighet

3.1 Försäkringens giltighetstid

Försäkringens begynnelse datum anges i försäkringsbrevet.

Livförsäkring för häst upphör vid utgången av den försäkringsperiod under vilken hästen fyller 24 år.

Omfattande veterinärvårdsförsäkring för häst och Reducerad veterinärvårdsförsäkring för häst samt Ansvarsförsäkring för häst kan hållas i kraft under hästens hela livstid.

Foster- och fölförsäkringen är tidsbestämd.

3.2 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringarna gäller i de nordiska länderna.

Försäkringarna gäller i andra EU-länder och Schweiz i högst ett år räknat från det datum hästen lämnade Finland.

Ansvarsförsäkringen för häst gäller endast i Finland.

4 Faktorer som kräver särskild uppmärksamhet

4.1 Olycksfall

Med olycksfall avses en plötslig händelse som orsakas av en utomstående faktor och ger upphov till en skada som lämnar ett med ögonen iakttagbart lokalt symptom.

4.2 Dolda och medfödda fel

Med dolda och/eller medfödda fel avses fel som hästen haft redan före försäkringen trätt i kraft oberoende av när felet eller feLEN upptäckts. Försäkringarna ersätter inte dolda eller medfödda fel.

4.3 Veterinärhandlingar

Veterinärutlåtanden eller veterinärverifikat ska omfatta hästens identifikationsuppgifter, anamnes, information om utförda undersökningar och given vård samt diagnos över sjukdomen eller skadan.

Språket i alla veterinärutlåtanden och -fakturor ska vara finska, svenska eller engelska.

5 Begränsningar

5.1 Allmänna begränsningar

Försäkringarna ersätter inte

- om sjukdom eller sjuklig förändring börjat eller olycksfall inträffat innan försäkringen trätt i kraft oberoende av när sjukdomen eller felet upptäckts
- hästens värde och inte heller undersöknings- eller vårdkostnader till följd av beteenderubbningar, lynnesfel eller ovana
- kostnader som orsakats av avlivning eller kremering av häst, förstörande av djurkroppen, undersökning eller obduktion av död häst
- komplikationer orsakade av sådana sjukdomar, olycksfall eller ingrepp som försäkringen inte täcker
- fysikalisk behandling, fysioterapi eller annan rehabilitering eller massage
- magnetröntgen, datortomografi och skintigrafi, test på löpmatta eller videoendoskopi
- akupunktur-, laser-, shockwave-, manipulationsbehandling eller kiropraktisk behandling
- stamcells-, IRAP- och PRP-behandlingar
- alternativ vård och övrig undersökning eller vård som baserar sig på preparat som inte finns i läkemedelsregistret
- undersökning eller vård som inte är veterinärmedicinskt motiverad
- förebyggande vård
- vård och undersökning för upprätthållande av bruks- eller tävlingsförmåga
- vitaminer, mineralämnen, näringstillskott, naturprodukter eller specialdieter även om de används medicinenligt
- vårdutrustning och -material
- undersökning och vård av brunststörning eller annan könshormonsstörning
- kastring eller operation av kryptorkism eller komplikationer orsakade av dessa
- vård av tänder eller diastema
- sjukbeslag
- kostnader för transport av häst, skötarens resekostnader, inkomstförlust
- kostnader för fakturering och veterinärutlåtanden
- mervärdesskatt för försäkringstagare som är mervärdesskattepliktig i hästverksamhet.

5.2 Hästspecifik begränsning

Om en begränsning angående ett visst symptom, fynd, fel eller en viss skada eller sjukdom har antecknats i försäkringsbrevet på basis av hälsoutredning, veterinärutlåtande eller annat dokument, ersätter försäkringen inte kostnader eller eventuella påföljder som orsakas av faktorn i fråga.

6 Livförsäkring för häst

6.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen ersätter hela försäkringsbeloppet utan självrisk när hästen under försäkringens giltighetstid har

- dött
- insjuknat så svårt att den enligt veterinärmedicinsk erfarenhet oundvikligen måste avlivas trots tillbörlig vård
- skadats så svårt i ett olycksfall att den trots tillbörlig vård enligt veterinärmedicinsk erfarenhet måste avlivas direkt i samband med olycksfallet
- försvunnit i Finland (se villkorspunkt 11.3).

Ersättning kräver att hästen insjuknat eller skadat sig så svårt att den inte längre kan hållas vid liv trots kontinuerlig vård.

6.2 Ersättningsbegränsningar

Förutom försäkringsfallen som nämns i de allmänna begränsningarna (villkorspunkt 5) ersätter Livförsäkringen för häst inte död eller avlivning när orsaken är

- sjukdom eller skada i stöd- och rörelseorganen som orsakar hälta eller annan rörelsestörning
- sjukdom eller skada i sena, led, ledband eller annat ligament
- benfraktur eller fissur som har tecken på tidigare försvagning, sjukdom i benvävnad, artrosförändringar eller utmattningsfraktur
- tillväxtstörning, medfött eller dolt fel
- fördröjd eller kronisk luftvägssjukdom
- minskad prestationsförmåga eller minskat bruksvärde.

Begränsningarna gäller även då hästen måste avlivas av djurskyddsskäl.

7 Reducerad veterinärvårdsförsäkring för häst

7.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen ersätter skäliga och motiverade veterinärkostnader för undersökning och vård endast i samband med följande skador:

- sårskada orsakad av olycksfall
- benfraktur eller fissur orsakad av olycksfall, dock inte sådan med tecken på tidigare försvagning, sjukdom i benvävnad, artrosförändringar eller utmattningsfraktur
- foderstrupsförstopning
- akut vård av kolik, dock inte annan långvarig sjukdom som ligger bakom kolik
- kolikoperation.

Veterinärkostnader ersätts om sjukdomen börjat eller olycksfallet inträffat samt kostnaderna uppstått under försäkringens giltighetstid.

Försäkringsbolaget har rätt att hänvisa hästen till vård hos en veterinär som försäkringsbolaget valt.

7.2 Veterinärkostnader

Som veterinärkostnader ersätts veterinärmedicinskt motiverad undersökning och vård utförd av veterinär samt i samband med vården använda mediciner och förbandsmaterial. Dessutom ersätts mediciner och förbandsmaterial som i samband med undersökning ordinerats av veterinär för att användas till omedelbar fortsatt vård.

Ersättning för vårddagar på klinik utbetalas endast för de vårddagar hästens allmänna tillstånd enligt veterinärmedicinsk erfarenhet absolut kräver vård på klinik och vården täcks av försäkringen.

Vård- och undersökningskostnaderna ska specificeras tydligt. Också veterinärens resekostnader i Finland som antecknats i veterinärens arvodeskvitto ersätts.

Kostnader för vård som getts och undersökningar som utförts utomlands ersätts högst enligt prisnivån i Finland.

7.3 Självrisk och maximiersättning för veterinärkostnader

Självrisk och den försäkringsperiodspecifika maximiersättningen finns antecknade i försäkringsbrevet.

7.4 Ersättningsbegränsningar

Försäkringen ersätter veterinärkostnader endast på basis av sjukdomar och skador angivna i villkorspunkt 7.1.

Reducerad veterinärvårdsförsäkring för häst ersätter inte

- kostnader för undersökning och vård av magsår eller sandansamling eller annan långvarig sjukdom som ligger bakom kolik
- tillväxtstörning, osteokondros och andra lösa benbitar i leder eller områden för ledbandsfästen
- medfödda eller dolda fel
- infektion eller förgiftning som orsakas av djurstick eller djurbett.

Se även allmänna begränsningar i villkorspunkt 5.

8 Omfattande veterinärvårdsförsäkring för häst

8.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen ersätter skäligen och motiverade veterinärkostnader för undersökning och vård av sjukdom eller olycksfall. Veterinärkostnader ersätts om sjukdomen börjat eller olycksfallet inträffat samt kostnaderna uppstått under försäkringens giltighetstid.

Försäkringsbolaget har rätt att hänvisa hästen till vård hos en veterinär som försäkringsbolaget valt.

8.2 Veterinärkostnader

Som veterinärkostnader ersätts veterinärmedicinskt motiverad undersökning och vård utförd av veterinär samt i samband med vården använda mediciner och förbandsmaterial. Dessutom ersätts mediciner och förbandsmaterial som i samband med undersökning ordinerats av veterinär för att användas till omedelbar fortsatt vård.

Ersättning för vårddagar på klinik utbetalas endast för de vårddagar hästens allmänna tillstånd enligt veterinärmedicinsk erfarenhet absolut kräver vård på klinik och vården täcks av försäkringen.

Vård- och undersökningskostnaderna ska specificeras tydligt. Också veterinärens resekostnader i Finland som antecknats i veterinärens arvodeskvitto ersätts.

Kostnader för vård som getts och undersökningar som utförts utomlands ersätts högst enligt prisnivån i Finland.

8.2.1 Luftvägssjukdomar

Ersättning utbetalas endast för undersökning och vård av akut infektionsrelaterad luftvägsinflammation.

8.2.2 Magsår

Ersättning utbetalas för kostnader orsakade av undersökning (diagnostik) av magsår, ulkussjukdom samt magkatarr och tolvfingertarmkatarr. Försäkringen ersätter inte vård av dessa sjukdomar och medicin ordinerad eller ämnad för vård av dessa sjukdomar.

8.2.3 Tandsjukdomar och -olycksfall

Kostnader för av veterinär utförd undersökning och vård av tänder ersätts endast i följande fall:

- tand som spruckit eller gått av till följd av olycksfall
- rotspetsabscess.

8.3 Självrisk och maximiersättning för veterinärkostnader

Självrisk och den försäkringsperiodspecifika maximiersättningen finns antecknade i försäkringsbrevet.

8.4 Ersättningsbegränsningar

Förutom försäkringsfallen som nämns i de allmänna begränsningarna (villkorspunkt 5) ersätter Omfattande veterinärvårdsförsäkring för häst inte

- utdragen eller kronisk luftvägssjukdom
- lungblödning
- undersökning eller vård i syfte att få stoet dräktigt
- tillväxtstörningar, medfödda eller dolda fel
- osteokondros och andra lösa benbitar i leder eller områden för ledbandsfästen
- sjukdom eller skada i sena, led, ledband eller annat ligament
- sjukdom, skada eller belastningsskada i stöd- och rörelseorgan som orsakar hälta eller annan rörelsestörning
- benfraktur eller fissur som har tecken på tidigare försvagning, sjukdom i benvävnad, artrosförändringar eller utmattningsfraktur
- vård av magsår, ulkussjukdom samt magkatarr och tolvfingertarmkatarr och medicin ordinerad eller ämnad för vård av dessa sjukdomar.

9 Foster- och fölförsäkring

9.1 Försäkringens giltighet

Försäkringen kan tidigast tecknas efter 6 månader och senast efter 9 månader från och med den senaste betäckningen.

Foster- och fölförsäkringen upphör senast när fölet uppnår 30 dagars ålder eller tidigare om en egen hästförsäkring tecknas för fölet.

9.2 Maximiersättning vid förlust av foster eller föl

Maximiersättningen vid förlust av foster eller föl är den sammanlagda reserverings-, betäcknings-, inseminations- och dräktighetsavgiften samt eventuella kostnader för överlåtelse och transport av sperma, dock högst 3 000 euro. Försäkringsbeloppet finns antecknat i försäkringsbrevet.

9.3 Ersättningsbara försäkringsfall

Under försäkringens giltighetstid ersätter foster- och fölförsäkringen i försäkringsbrevet angivet försäkringsbelopp utan självrisk i följande fall:

- förlust av foster genom bevisad fosterdöd, kastning, förlösningshinder eller stoets död
- fölet föds dött eller dör inom 30 dygn efter födseln
- fölet avlivs inom 30 dagar efter födseln då det insjuknat eller skadats så svårt i ett olycksfall att det enligt veterinärmedicinsk erfarenhet oundvikligen måste avlivas trots tillbörlig vård
- fölet avlivs inom 30 dagar efter födseln på grund av medfött fel eller tillväxtstörning då det trots tillbörlig vård enligt veterinärmedicinsk erfarenhet oundvikligen måste avlivas

Försäkringsbolaget har rätt att hänvisa hästen till vård hos en veterinär som försäkringsbolaget valt.

9.4 Veterinärkostnader

Foster- och fölförsäkringen ersätter veterinärkostnader för fölet i enlighet med villkoren för Omfattande veterinärvårdsförsäkring för häst (villkorspunkt 8) under fölets 30 första levnadsdagar eller fram till att en egen hästförsäkring tecknats för fölet. På försäkringen tillämpas även begränsningarna i villkorspunkt 5.

Under försäkringens giltighetstid ersätter foster- och fölförsäkringen veterinärkostnader för fölet högst upp till det belopp som anges i försäkringsbrevet.

Självrisk finns antecknad i försäkringsbrevet.

10 Ansvarförsäkring för häst

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda hästens ägare, skötare och innehavare, var och en i respektive egenskap.

Ansvarförsäkringen gäller i Finland.

Ansvarförsäkringen kan hållas i kraft under hästens hela livstid.

10.1 Ersättningsbara försäkringsfall

Försäkringen ersätter person- eller sakskada som den försäkrade hästen direkt orsakat annan part och som konstateras under försäkringens giltighetstid. Ersättning kan utbetalas även om den försäkrade enligt gällande lag inte är skyldig att ersätta skadan. Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall.

10.2 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- ägare, skötare, kusk, ryttare, tillfällig innehavare, innehavare eller den för vars fördel hästen används
- person eller vårdinrättning som vårdar hästen eller personens eller vårdinrättningens egendom
- stallägare, stallföretag, arbetstagare i stall eller deras egendom
- när hästarna tillsammans släppts lösa och de skadar varandra
- vid betäckning
- när hästen används i förvävsverksamhet
- den försäkrade eller annan försäkrad som bor i samma hushåll med den försäkrade eller juridisk person av vilkens bestämmanderätt de försäkrade sammanlagt har över hälften
- egendom som när skadan inträffar är eller var i den försäkrades eller i samma hushåll stadigvarande boende persons besittning eller lånad av denne eller på annat sätt utnyttjats, förvarats, behandlats eller skötts av denne
- egendom som när skadan inträffar utnyttjats eller utnyttjades av den försäkrade eller hästen
- av att den försäkrade eller skadelidande handlat uppsåtligt eller med grov oaktsamhet. Om den skadelidande har med sitt eget agerande bidragit till uppkomsten av skadan kan ersättningen minskas. Om den försäkrades alkohol- eller narkotikabruk har haft en inverkan på försäkringsfallet kan ersättningen minskas.
- av smittsamma sjukdomar hos häst.

Försäkringen ersätter inte heller förlust av bruksegenskap hos annan häst som orsakats av en skada.

10.3 Ersättningsbestämmelser för ansvarförsäkring

10.3.1 Försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppet i ansvarförsäkring är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Detta belopp utgör den översta gränsen för försäkringsbolagets ersättningskyldighet i varje ersättningsbart försäkringsfall.

10.3.2 Skadestånd

Försäkringen ersätter den försäkrades andel av skadebeloppet. Ersättningsbeloppet beräknas enligt skadeståndsbestämmelserna och rättspraxisen.

Om skadan orsakas av flera djur, ersätter försäkringen endast den försäkrade hästens andel av skadebeloppet. Ersättning utbetalas efter huvudtal om den försäkrade inte påvisar annat.

10.3.3 Självrisk

På varje försäkringsfall tillämpas en i försäkringsbrevet antecknad självrisk som avdras från skadebeloppet.

10.3.4 Skadeutredning

Den försäkrade ska bereda försäkringsbolaget tillfälle att bedöma skadebeloppet samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden är uppenbart riktiga. Om försäkringsbolaget meddelat den försäkrade att bolaget är berett att inom ramen för försäkringsbeloppet avtala med den skadelidande om att ersätta skadan och den försäkrade inte går med på detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader som uppstått häfter och inte heller att vidare utreda ärendet.

10.3.5 Rättegång

Om ett försäkringsfall leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta försäkringsbolaget om rättegången.

Försäkringsbolaget sköter rättegång som gäller ersättningsfråga i försäkringsfall och betalar de därtill hörande rättegångskostnaderna högst upp till försäkringsbeloppet.

Försäkringsbolaget kan vägra att ersätta rättegångskostnader om den försäkrade underlåtit att på förhand underrätta försäkringsbolaget om rättegången.

10.3.6 Solidariskt ansvar

Om flera parter är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den andel av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne eventuellt haft av försäkringsfallet. Om annat inte föranleds av tidigare nämnda orsaker, utbetalar försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

10.3.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt. Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av skatt som ingår i kostnaderna som ska ersättas, avdras från ersättningen beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

11 Ansökan om ersättning och nödvändiga utlåtanden

Försäkringen ersätter endast ersättningsbara försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Tidpunkten då försäkringsfallet inträffat bedöms på basis av veterinärmedicinska grunder. Om hästen vårdas i Finland, ersätter försäkringen undersökningar och vård utförd av en veterinär som antecknats i veterinärregistret som Evira upprätthåller.

11.1 Hästens död

Vid ansökan om ersättning för hästens död ska försäkringsbolaget tillställas för ansökan av ersättning ett veterinärlåtande om dödsorsaken eller nödvändigheten av avlivning och/eller sjukdomens eller skadans art, samt eventuellt kvitto som slakteriet utfärdat för redovisning.

Oklar eller plötslig död

Om hästen dör plötsligt eller hittas död krävs ett veterinärutlåtande om dödsorsaken eller en annan tillförlitlig utredning. Innan hästkadavret förstörs ska försäkringsbolaget kontaktas för att klarlägga om ytterligare utredningar eller obduktion behövs för att utreda ersättningsbarheten.

Om försäkringsbolaget begärt obduktion ersätts kostnaderna för obduktionen.

Försäkringsbolaget ersätter inte kostnader för transport av hästkadavret.

11.2 Veterinärkostnader

Vid ansökan om ersättning för veterinärkostnader ska försäkringsbolaget tillställas för ansökan av ersättning veterinärutlåtande eller -verifikat som visar hästens identifikationsuppgifter, anamnes, utförda undersökningar och given vård samt diagnos över sjukdomen eller skadan.

Vårdkostnader, ingrepp och recept ska specificeras klart och tydligt.

Språket i alla veterinärutlåtanden och -fakturer ska vara finska, svenska eller engelska.

11.3 Försvunnen häst

Om hästen försvinner ska försäkringstagaren omedelbart göra en anmälan om försvinnandet. Ersättning utbetalas utgående från en tillförlitlig utredning om en försvunnen häst inte återfåts inom en månad.

Om ägaren får tillbaka en försvunnen häst, ska ägaren omedelbart återbetala till försäkringsbolaget den ersättning som försäkringsbolaget utbetalat.

11.4 Grund för ersättning

Ersättning för död häst beräknas utgående från det värde hästen hade inbringat vid försäljning omedelbart före skadefallet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

Om hästen slaktats, avdras priset för köttet från ersättningen.

Skada ersätts inte om ersättning betalas från statsmedel med stöd av lagen om djursjukdomar eller av annan orsak.

12 Säkerhetsföreskrifter

12.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifterna

Säkerhetsföreskrifterna är säkerhetsåtgärdsanvisningar med vilka man försöker förhindra att skador uppstår samt begränsa omfattningen på eventuella skador.

Försäkringstagaren, den försäkrade och person likställd med den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som anges i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller som i övrigt skriftligen utfärdats.

Om säkerhetsföreskrifterna inte iakttas och försummelser konstateras ha inverkat på uppkomsten, beloppet eller omfattningen av skadan, kan försäkringsersättningen sänkas eller helt förvägras i enlighet med punkt 6 i Allmänna avtalsvillkor.

Även lagstiftningen om smittsamma djursjukdomar och djurskyddslagen samt andra myndighetsbestämmelser ska iakttas.

12.2 Behandling av hästen

Hästen ska behandlas väl och inte orsakas onödigt lidande. Den ska hållas på en tillräckligt stor, skyddad, ljus och ren plats.

Hästen får inte lämnas utan nödvändig vård, näring, vatten och vila och den får heller inte överansträngas.

12.3 Skyldighet att kontakta veterinär

Om hästen skadas, insjuknar eller utan att uppvisa direkta sjukdomssymptom blir flegmatisk eller magrar, är försäkringstagaren skyldig att omedelbart låta hästen vårdas av en veterinär.

Om hästen insjuknar eller skadas ska den vårdas utan avbrott tills den är frisk.

Veterinärens ordinationer och anvisningar ska följas.

Båtförsäkring

1	Allmän beskrivning	48
1.1	Båtförsäkringens syfte	48
1.2	Båtförsäkringens innehåll och omfattning	48
1.3	Bonusens inverkan på försäkringspremien	49
2	Försäkringens giltighet	49
2.1	Försäkringens giltighetstid	49
2.2	Försäkringens giltighetsområde	49
3	Föremål för försäkringen	49
3.1	Båt i privat bruk	49
3.2	Egendom i anslutning till båttrafik om vars försäkring skall avtalas skilt	49
3.3	Egendom som inte är föremål för försäkringen	49
3.4	Försäkringsbelopp	49
4	Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	49
4.1	Båtförsäkringens omfattning	49
4.2	Försäkringsfall som ersätts	50
4.3	Begränsningar i anslutning till försäkringsfallen (gäller alla skyddsnivåerna och det utvidgade båtskyddet, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering)	50
5	Ersättningsbestämmelser	51
5.1	Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna	51
5.2	Beloppet av ersättningskyldigheten	51
5.3	Ersättningsomfattning	51
5.4	Betalning av ersättning	52
5.5	Åtgärder då försäkringsfall inträffat	52
5.6	Mervärdesskatt	53
Tilläggsförsäkringar		53
6	Utvidgat båtskydd	53
6.1	Syftet med försäkringen	53
6.2	Självrisk	53
7	Skydd för maskinbräckage	53
7.1	Syftet med försäkringen	53
7.2	Föremål för försäkringen och giltighetstid	53
7.3	Ersättningsbestämmelser	53
7.4	Självrisk	53
8	Skydd för mast och rigg	53
8.1	Syftet med försäkringen	53
8.2	Föremål för försäkringen och giltighetstid	53
8.3	Ersättningsbestämmelser	54
8.4	Självrisk	54
9	Skydd för finansiering	54
9.1	Syftet med försäkringen	54
9.2	Försäkringens giltighetstid	54
9.3	Självrisk	54
9.4	Ersättningsbelopp	54
10	Säkerhetsföreskrifter	54
10.1	Säkerhetsföreskrifternas betydelse	54
10.2	Brandsäkerhet	54
10.3	Skydd mot stöldskador	55
10.4	Trygg förvaring av båt	55
10.5	Beaktande av sjövärdigheten	55
10.6	Landtransport av båten	55
Båtansvarsförsäkring		55
1	Allmän beskrivning	55
2	Försäkrade	55
3	Försäkringens giltighet	55
3.1	Försäkringens giltighetstid	55
3.2	Försäkringens giltighetsområde	55
4	Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	55
4.1	Försäkringsfall som ersätts	55
4.2	Begränsningar	55
5	Utredning av skada	56
5.1	Försäkringstagarens skyldigheter	56
5.2	Försäkringsbolagets skyldigheter	56
6	Ersättningsbestämmelser	56
6.1	Skadestånd	56
6.2	Avvärjningskostnader för hotande skaderisk	56
6.3	Utrednings- och rättegångskostnader	57
6.4	Försäkringsbelopp	57
6.5	Självrisk	57
6.6	Instruktioner vid inträffad ansvarsskada	57
6.7	Mervärdesskatt	57
Båträttsskyddsförsäkring		57
1	Allmän beskrivning	57
2	Försäkrade	57
3	Domstolar och försäkringens giltighetsområde	57
4	Försäkringsfall som ersätts	57
4.1	Definitions på försäkringsfall	57
4.2	Ett försäkringsfall	58
5	Begränsningar i anslutning till försäkringsfall	58
6	Åtgärder vid inträffat försäkringsfall	58
7	Ersättningsbestämmelser	58
7.1	Försäkringsbeloppet	58
7.2	Självrisk	58
7.3	Kostnader som ersätts	58
7.4	Ersättningsbelopp och dess uträkning	59
7.5	Kostnader som försäkringen inte ersätter	59
7.6	Övriga ersättningsbestämmelser	59
1	Allmän beskrivning	
1.1	Båtförsäkringens syfte	
	Syftet med försäkringen är att ersätta direkt sakskada som orsakats av försäkringsfall som nämns i dessa villkor samt övriga kostnader som särskilt nämns i villkoren.	
1.2	Båtförsäkringens innehåll och omfattning	
	Innehållet i försäkringsavtalet bestäms i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren. Avtalsparter, försäkringsobjekt, försäkringskyddets omfattning, försäkringsbelopp och maximersättningar, självrisker samt uppgifter om försäkringspremier har antecknats i försäkringsbrevet.	
	Båtförsäkringen innehåller en av försäkringskombinationerna nedan som antecknas i försäkringsbrevet:	
	Lyx Båtförsäkring omfattar brand-, explosions- och blixtnedslags-, stöld-, skadegörelse-, storm-, förvarings-, transport-, kollisions- samt grundstötnings- och bottenkännings-skador. I Lyx båtförsäkringen ingår även utvidgat båtskydd samt båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring.	
	I försäkringen kan som tilläggskydd inkluderas maskinbräckage, mastskydd och riggskydd samt finansieringsskydd. Tilläggskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.	
	Omfattande Båtförsäkring omfattar brand-, explosions-, blixtnedslags-, stöld-, skadegörelse-, storm-, förvarings-, transport-, kollisions- samt grundstötnings- och bottenkännings-skador.	
	I försäkringen kan som tilläggskydd inkluderas finansieringsskydd samt båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring. Tilläggskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.	
	Reducerad Båtförsäkring omfattar brand-, explosions-, blixtnedslags-, stöld- och skadegörelseskador.	

I försäkringen kan som tilläggsskydd inkluderas båtansvars- och båträttsskyddsförsäkring. Tilläggsskydden som anslutits till försäkringen har antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringsavtalet kan innehålla avvikelser från försäkringskombinationerna ovan. Det exakta innehållet i försäkringen syns i försäkringsbrevet. En förutsättning för försäkringsavtalets giltighet är att båtförsäkringen som utgör grunddelen är i kraft. Tilläggsskydden i försäkringen upphör utan uppsägning då båtförsäkringen upphör.

1.3 Bonusens inverkan på försäkringspremien

Lyx och Omfattande Båtförsäkring kan antingen väljas med eller utan bonus.

I försäkringen ingår bonusrätt om man har kommit överens om den och gjort anteckning i beräkningen som ansluter sig till försäkringsbrevet. På basis av bonusrätten sänks försäkringspremien med 10 procentenheter efter en skadefri försäkringsperiod. Bonus är som högst 60 %.

Om skador ersätts från försäkringen, sjunker bonusen per varje skada som ersätts med 20 procentenheter i början av följande försäkringsperiod. Ersättning som betalats på basis av en skada som orsakats av brand, stöld, skadegörelse, explosion eller blixtnedslag sänker inte bonusen.

Bonusrätten gäller inte tilläggsskydden och inte heller båtansvars- och båträttsskyddsförsäkringen.

2 Försäkringens giltighet

2.1 Försäkringens giltighetstid

Bestämmelser om inträdande av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet finns i punkt 3 i Allmänna avtalsvillkor.

Båtförsäkringen gäller dock inte under den tid då

- man deltar i hastighetstävling för motorbåtar
- båten används vid försäkring
- båten beslagtogs av myndighet
- båten är uthyrd
- båten används i förvärvssyfte.

Försäkringen kan även tecknas för en hyrd båt eller en båt som används i förvärvssyfte om man särskilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet.

2.2 Försäkringens giltighetsområde

Båtförsäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks vattendrag och territorialvatten, samt vid förvaring och transport av båten i ovan nämnda länder
- på Östersjön med vikar, med undantag av Rysslands territorialvatten
- i Saima och Kiel kanal, Kattegatt och Skagerrak
- för båt under byggnad då båten är på land på byggnadsplatsen.

Giltighetsområdet kan genom ett skilt avtal utökas. Om utökat giltighetsområde ska då antecknas i försäkringsbrevet.

Försäkringen för en hyrd båt eller en båt som används i förvärvssyfte gäller endast i Finlands vattendrag och territorialvatten.

3 Föremål för försäkringen

3.1 Båt i privat bruk

Föremål för försäkringen är den båt i privat bruk som nämns i försäkringsbrevet. Med båt avses en helhet till vilken förutom skrovet kan höra huvudmotor, rigg, segel samt utrustning som hör till båten och fastmonterade elektroniska

anordningar som behövs för att färdas till sjöss. Lösa elektroniska och optiska apparater som används för att färdas till sjöss är föremål för försäkringen upp till sammanlagt högst 2 000 euro när de är kopplade i sina monteringsställningar i båten. Verktyg som enbart används i båten samt reservdelar till motor, rigg och segel är föremål för försäkringen upp till sammanlagt högst 1 000 euro.

Båtbockar, presenningar och en oregistrerad förvaringstrailer är föremål för försäkringen upp till sammanlagt högst 1 000 euro.

Byggnadsmaterial som är avsedda för båt under konstruktion och som förvaras i låst utrymme är föremål för försäkringen upp till sammanlagt högst 2 000 euro.

Utombordsmotor till en utombordare är föremål för försäkringen endast om man skilt kommit överens därom och en anteckning har gjorts i försäkringsbrevet.

3.2 Egendom i anslutning till båttrafik om vars försäkring skall avtalas skilt

Följande föremål är föremål för försäkringen endast om man skilt kommit överens därom och skild anteckning med försäkringsbelopp gjorts i försäkringsbrevet:

- hjälpmotor
- jolle inklusive motor. Med jolle avses hjälpbåt som är högst 4 meter lång och vars effekt är högst 10 hk.
- räddningsflotte.

3.3 Egendom som inte är föremål för försäkringen

Föremål för försäkringen är inte

- motorbåtar och utrustning som endast är avsedda för tävlingsbruk
- anordningar som är eller har installerats i strid med säkerhetsföreskrifter eller myndigheternas bestämmelser
- specialmålningar
- båtens registrerade transportanordningar
- bojutrustning
- bränslen och smörjmedel
- fiske- eller dykarutrustning/redskap
- accessoarer förutom regndräkter och flytöveraller
- hyrda eller lånade föremål, om man inte skilt kommit överens därom och anteckning gjorts i försäkringsbrevet
- kärl och bestick, livsmedel och drycker
- föremål av ädelmetall eller konstföremål
- pengar, andra betalningsmedel eller värdepapper
- ljud- och bildinspelningar
- mobiltelefoner.

3.4 Försäkringsbelopp

Föremålet för försäkringen skall försäkras till dess gängse värde. Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör inget bevis på objektets gängse värde. Med gängse värde avses det kontantpris som allmänt skulle kunna fås för båten eller för dess del om den var till salu på ett ändamålsenligt sätt. Vid bestämning av gängse värde beaktas det försäkrade objektets individuella skick, utrustning, ibruktagningstid, årsmodell, användningssätt, antalet brukstimmar och andra faktorer som inverkar på kontantförsäljningspriset.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Båtförsäkringens omfattning

4.1.1 Lyx Båtförsäkring

Lyx Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 – 4.2.9 och 4.3. Därtill ersätts skador för tilläggsskyd-

den som valts till försäkringen och antecknats i försäkringsbrevet enligt punkterna 6–9 i villkoren.

4.1.2 Omfattande Båtförsäkring

Omfattande Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 – 4.2.9 och 4.3. Därtill ersätts skador för tilläggsskydden som valts till försäkringen och antecknats i försäkringsbrevet enligt punkterna 6–9 i villkoren.

4.1.3 Reducerad Båtförsäkring

Reducerad Båtförsäkring ersätter försäkringsfall enligt punkterna 4.2.1 – 4.2.5 och 4.3.

4.2 Försäkringsfall som ersätts

4.2.1 Brand

Försäkringen ersätter skada som föremålet för försäkringen orsakas av eld som kommit lös.

4.2.2 Explosion

Försäkringen ersätter skada som orsakats föremålet för försäkringen av explosion.

4.2.3 Blixtnedslag

Försäkringen ersätter skada som orsakats den egendom som är föremål för försäkringen till följd av direkt blixtnedslag, som mekaniskt splittrar egendomen.

4.2.4 Stöld

Försäkringen ersätter skada som orsakats det försäkrade objektet av

- stöld eller försök till det
- olovligt bruk eller försök till det
- inbrott, med vilket avses inbrott till en låst båt eller ett utrymme i den.

Förutsättning för ersättning av en förlorad båt eller motor är dessutom att den förlorade båten inte har hittats inom 30 dagar eller motorn inom 14 dagar från datumet av brottanmälan som gjorts till polisen samt skadeanmälan som gjorts till försäkringsbolaget.

4.2.5 Skadegörelse

Försäkringen ersätter skada som orsakats av uppsåtlig skadegörelse när tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.

4.2.6 Storm

Försäkringen ersätter skada som orsakats av storm eller oväder när väderförhållandena har haft ett orsakssamband med skadan. Med storm avses väderförhållanden där vindens medelhastighet (10 min) har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade och där tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant.

4.2.7 Sammanstötning

Försäkringen ersätter skada som orsakats av att båten stött samman med ett fast eller flytande föremål.

4.2.8 Grundstötning eller bottenkänning

Försäkringen ersätter skada som orsakats av grundstötning eller bottenkänning när båten varit i rörelse.

4.2.9 Förvaring och transport

Då båten som är objekt för försäkringen sjösätts, lyfts upp ur vattnet eller förvaras på land, förflyttas eller transporteras på land, ersätts som förvarings- och transportskador som objektet för försäkringen orsakats

- av storm, då det finns orsakssamband mellan väderförhållandena och skadan. Med storm avses väderförhållanden där medelvindhastigheten (10 min) har överskridit 15 meter per sekund mätt på den meteorologiska station som ligger närmast platsen för det inträffade och där tidpunkten för händelsen kan fastställas noggrant
- sammanstötningar som sker i samband med att båten sjösätts, lyfts upp ur vattnet och förvaras
- sammanstötningar som riktas mot båten eller transportfordonet under transport.

4.3 Begränsningar i anslutning till försäkringsfallen (gäller alla skyddsnivåerna och det utvidgade båtskyddet, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering)

4.3.1 Stöld av olåst egendom

Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av stöld av båten, motorn eller utrustning eller försök till det, om föremålet för försäkringen inte har varit låst, i ett låst utrymme eller fastmonterad på ett sådant sätt att den inte kan lösgöras utan verktyg eller utan att det lämnar spår av inbrott.

4.3.2 Motorhaveri

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats motorn eller dess tilläggsanordning på grund av ett tekniskt fel eller av felaktigt bränsle eller skada som orsakats av fel i kyl- eller smörjsystemet eller av explosion i motorn eller avgasröret eller på grund av tilltäppt vattenintag eller avloppsrör.

4.3.3 Kortslutning eller överhettning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats elektrisk utrustning, motor eller dess del genom kortslutning eller överhettning.

4.3.4 Skada som orsakats av konstruktionsfel

Försäkringen ersätter inte skada som båten, dess del eller utrustning orsakats av konstruktions-, tillverknings-, installations- eller materialfel.

4.3.5 Skador av snö, is eller frysning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av snö, is eller frysning eller av regn.

4.3.6 Båt som kantrat eller sjunkit

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att båten kantrat eller sjunkit till följd av andra orsaker än de som nämns i punkterna 4.2.1 – 4.2.9. Försäkringen ersätter inte skador som orsakas av tjälbildning eller att marken rasat.

4.3.7 Skada som uppkommit småningom

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats till följd av sedvanlig användning, slitage, skrapning, repning, frätning, rost, röta, eller annat fenomen som uppkommer småningom.

4.3.8 Skador som orsakats av krig eller atomskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4.3.9 Ersättning från annan ersättningskälla

Försäkringen ersätter inte skador som ersätts på basis av garanti, förbindelse eller annan försäkring eller med offentliga medel eller på basis av någon speciallag såsom trafikförsäkringslagen, produktansvarslagen eller elsäkerhetslagen.

4.3.10 Skada på vattenjetaggregat

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av att ett främmande föremål såsom t.ex. sten eller sand hamnat i vattenjetaggregatet.

5 Ersättningsbestämmelser

5.1 Betydelsen av vissa termer som används i ersättningsbestämmelserna

Försäkringsbelopp

Med försäkringsbelopp avses det penningbelopp som antecknats i försäkringsbrevet för den båt eller dess del, som är föremål för försäkringen, såsom skrov, motor, rigg, segel eller utrustning eller särskilt nämnda föremål.

Gängse värde

Med gängse värde avses det kontantpris som allmänt skulle kunna fås för båten eller dess del omedelbart före skadan om den var till salu på ett ändamålsenligt sätt. Vid bestämning av gängse värde beaktas det försäkrade objektets individuella skick, utrustning, tid för ibruktagande, årsmodell, användningssätt och antalet brukstimmar samt andra faktorer som inverkar på kontantförsäljningspriset. Med gängse värde avses inte affärernas utförsäljningspris, begärt pris och inte heller gottgörelse för bytesbåt, utan ett sådant pris som flera personer i verkligheten skulle ha varit beredda att betala för båten. Denna definition gäller även tilläggsanordningar. Försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet är inte bevis för förmögenhetens gängse värde.

5.2 Beloppet av ersättningskyldigheten

5.2.1 Övre gräns för ersättningskyldigheten

Övre gräns för försäkringsbolagets ersättningskyldighet är gängse värde för båten eller del därav eller det värde som fastställts på basis av åldersavdragstabell i punkt 5.2.2, dock högst det försäkringsbelopp som antecknats för egendomen i försäkringsbrevet eller det maximiersättningsbelopp som nämns i villkoren.

Övre gräns för ersättningskyldighet vid stöld- och skadegörelseskadorna är sammanlagt högst 1 000 euro för lös utrustning som lämnats i båten under vinterförvaring.

5.2.2 Avdrag som beror på ålder

Om nedan nämnt föremål som är föremål för försäkringen har köpts som nytt och skadan har orsakats inom 12 månader efter inköpstidpunkten utgör, avvikande från bestämmelserna i punkt 5.2.1, kontantförsäljningspriset för ett nytt motsvarande föremål grunden för ersättningen.

Om nedan nämnt föremål inte har köpts som nytt och/eller skadan har orsakats senare än inom 12 månader efter inköpstidpunkten, görs följande avdrag, på basis av egendomens ålder, från värdet av ett nytt motsvarande föremål. Med tabellens första år (1 år) avses tillverkningsår, som upphör när kalenderåret byts oberoende av under vilken tid på året föremålet har tagits i bruk.

Föremål	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	Avdrag/år under de följande åren
Kompleta backslag och drev, kompletta ankarspel, bogpropeller och liknande maskinell utrustning samt kompletta enheter hörande därtill såsom växelhuss, trimcylindrar osv.	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Delar till motor, drev och annan maskinell utrustning som utsätts för slitage, såsom lager och kuggjul	0 %	0 %	0 %	10 %	20 %	5 %
Mast och rigg av vanligt material (inte kolfiber)	0 %	0 %	0 %	5 %	10 %	5 %
Mast och rigg av kolfiber	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Segel av vanligt material (t.ex. dacron)	0 %	0 %	10 %	20 %	30 %	5 %
Kevlarsegel	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Elektroniska instrument med tillbehör	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	5 %
Akkumulator	0 %	10 %	30 %	40 %	50 %	10 %
Gummibåt och dess pontoner	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %
Kyl-/uppvärmningsanordningar	0 %	10 %	20 %	30 %	50 %	5 %
Tyger, stoppningar, säten	0 %	0 %	0 %	0 %	5 %	5 %
Kapell	0 %	10 %	20 %	30 %	40 %	10 %

Åldersavdrag är max 60 %

5.3 Ersättnings omfattning

5.3.1 Direkt sakskada

Försäkringen ersätter direkt sakskada som försäkringsfallet orsakat det försäkrade föremålet.

5.3.2 Övriga kostnader

Förutom direkt sakskada ersätts avvikande från bestämmelsen om ersättningsens övre gräns i punkt 5.2.1 även om försäkringsbeloppet därmed skulle överskridas:

5.3.2.1 Kostnader för undanskaffande av vrak

Försäkringen ersätter kostnader som godkänts av försäkringsbolaget för att undanska vrak, då försäkringstagaren enligt lag är skyldig att undanska vraket.

5.3.2.2 Kostnader för avbruten resa

Försäkringen ersätter på grund av avbruten resa skäliga och nödvändiga kostnader för hemresa och logi för de ombordvarande personerna upp till sammanlagt högst 1 000 euro, då reparationskostnaderna är större än självriskan för

den ersättningsbara skadan som drabbat båten, då skadan inträffat på över 50 kilometers avstånd från den finska hemmahamnen och båtskadans reparationskostnader överstiger självrisk.

5.3.3 Begränsningar

Försäkringen ersätter inte

- värdeminskning eller ändrings- och förbättringsarbete som gjorts i samband med reparation
- värdeminskning som eventuellt orsakas av nyansskillnad mellan den nya och gamla ytan
- tilläggskostnader som orsakas av svårigheter att få reservdelar, utrustning eller material eller av att tillverkningen av dessa upphört
- tilläggskostnader som beror på att föremålet för försäkringen transporteras eller repareras till ett förhöjt pris
- kostnader som beror på att båten till följd av skadan inte har kunnat användas.

5.3.4 Underförsäkring

Egendom eller ett intresse är underförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Försäkringsbolaget är skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller ett underförsäkrat intresse ersätta endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

5.3.5 Överförsäkring

Egendom eller ett intresse är överförsäkrat, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dess representant skall ersättningen betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsätligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

5.3.6 Självrisk

Försäkringstagaren har vid varje försäkringsfall en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

Försäkringstagaren har dock ingen självrisk,

- om egendom har stulits eller utsatts för skadegörelse när båten befunnit sig på en båtklubbs inhägnade område och en vakt varit på plats
- om den försäkrade utombordsmotorn har stulits från en båt som var låst med ett av försäkringsbolaget godkänt lås för utombordsmotor.

Tilläggsjälvrisker

- För skador som inträffat under kappsegling som registrerats av Finlands seglarförbund eller under någon annan ordnad kappsegling avdras en tilläggsjälvrisk som är 25 % av det med grundsjälvrisk minskade skadebeloppet.
- Om båten har beviljats besiktningrabatt men båten inte har besiktats före slutet av juni avdras en tilläggsjälvrisk som är 10 % av det med grundsjälvrisk minskade skadebeloppet.

Ordningföljden för avdrag av självrisk och andra avdrag

Självriskerna och övriga avdrag som anges i dessa villkor eller de gemensamma avtalsvillkoren avdras från skadebeloppet i följande ordning:

1. eventuellt skattebelopp
2. avdrag på grund av egendomens ålder (åldersavdrag)
3. självrisk
4. eventuell självrisk/tilläggsjälvrisk som räknas i procent
5. eventuell minskning av ersättning (t.ex. på grund av försummelse av säkerhetsföreskrifter eller underförsäkring).

5.4 Betalning av ersättning

5.4.1 Former för betalning av ersättning

Försäkringsbolaget är skyldigt att som ersättning betala det belopp som behövs för att återställa båtens typ, klass och sjöduglighet samt dessutom har försäkringsbolaget rätt att fastställa reparationssättet. Försäkringsbolaget uppfyller sin ersättningskyldighet i förstahand genom att betala reparationskostnaderna eller ett penningbelopp som motsvarar dessa. Försäkringsbolaget har rätt att bestämma verkstad eller anskaffningsställe, och för detta ska den försäkrade ta kontakt med försäkringsbolaget på förhand. Om reparation inte är ekonomiskt ändamålsenligt, kan försäkringsbolaget i stället skaffa ett likvärdigt föremål, inlösa den skadade egendomen eller betala ersättningen i pengar.

Om reparationskostnaderna överstiger 50 % av föremålets gängse värde, har försäkringsbolaget rätt att inlösa objektet till gängse värde eller betala engångsersättning, vars belopp är skillnaden mellan det skadade föremålets gängse värde omedelbart före och efter skadan.

Med inlösning avses att det skadade föremålet överläts i försäkringsbolagets ägo.

Som reparationskostnader av skada anses

- egentliga reparationskostnader
- transportkostnader till närmaste reparationsverkstad/skyddshamn, dockningskostnader under reparationstiden, riggningskostnader, kostnaderna för transport av båtbock och kostnaderna för returtransport. Transport-, dockning- och motsvarande kostnader ersätts högst till ett belopp av 5 % av båtens försäkringsbelopp.

5.4.2 Ersättning av tillfällig reparation av båten

Tillfällig reparation av båten ersätts endast då reparationen gjorts för att rädda båten från ett sådant nödläge som på basis av båtförsäkringen skall ersättas eller för att flytta den till en verkstad som man kommit överens om med försäkringsbolaget.

5.5 Åtgärder då försäkringsfall inträffat

(se även Allmänna avtalsvillkor, punkt 11.1)

5.5.1 Anmälan om skada till försäkringsgivaren

Skada skall utan dröjsmål anmälas till försäkringsbolaget och skadeanmälan göras.

Försäkringsbolaget skall reserveras möjlighet att värdera skadan. Att försäkringsbolaget granskar och värderar skadan innebär inte att skadan skall ersättas från försäkringen.

Den som ansöker om ersättning skall överlämna sådana handlingar och uppgifter till försäkringsbolaget som behövs för att utreda försäkringsbolagets ansvar. Ett brott skall utan dröjsmål anmälas till polismyndigheten på orten för händelsen.

När man ansöker om ersättning för en stöld- eller skadegörelseskada skall det förutom en skadeanmälan överlämnas en kopia av brottsanmälan till försäkringsbolaget.

Det skadade föremålet får inte förstöras utan särskild orsak.

5.5.2 Om förlorad egendom fås tillbaka

Om förlorad egendom återfås efter att ersättning betalats, skall försäkringstagaren utan dröjsmål överlåta den till försäkringsbolaget eller återbetala ersättningen till den delen.

5.6 Mervärdesskatt

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

Tilläggsförsäkringar

Följande tilläggsförsäkringar kan beroende på försäkringskombinationen inkluderas i båtförsäkringen, om man kommit överens om dem när försäkringsavtalet tecknades och de har antecknats i försäkringsbrevet.

6 Utvidgat båtskydd

6.1 Syftet med försäkringen

Syftet med det utvidgade båtskyddet är att ersätta även andra skador än de som nämns i punkterna 4.2.1–4.2.9 i villkoren och som orsakats föremålet för försäkringen till sjöss genom en plötslig och oförutsedd yttre händelse.

Föremål för försäkringen i det utvidgade båtskyddet är den båt som nämns i försäkringsbrevet. Föremål för försäkringen är inte båtens mast och rigg.

Försäkringen omfattas av begränsningarna i punkt 4.3 gällande de försäkringsfall som ersätts.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

6.2 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk är den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet för båtförsäkringens grunddel.

7 Skydd för maskinbräckage

7.1 Syftet med försäkringen

Skydd för maskinbräckage ersätter plötslig och oförutsedd bräckageskada som orsakas motorn genom internt fel. Med motor avses i dessa villkor huvudmotorn, dess kraftöverföring och propellern.

Skydd för maskinbräckage kan inte tecknas i anslutning till en båtförsäkring som tecknats för kortare tid än ett år.

Försäkringen beviljas endast en serietillverkad båt som är utrustad med en motor som ursprungligen är avsedd för båten. Försäkringen beviljas inte för båtar som används i förvärvssyfte.

7.2 Föremål för försäkringen och giltighetstid

Föremål för försäkringen är en motor som är högst 10 år gammal. Försäkringen kan tecknas för nya motorer samt begagnade motorer som är högst 5 år gamla. Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod då motorns åldersgräns på 10 år uppnås. Motorns ålder fastställs utifrån tillverkningsåret, som framgår av typ- eller serienumret.

7.3 Ersättningsbestämmelser

Skador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Försäkringsbolaget har rätt att utse repara-

tionsverkstad eller inköpsställe. Som reparationskostnader ersätts skäligen och nödvändiga kostnader för att i en reparationsverkstad som försäkringsbolaget godkänt återställa den skadade egendomen i det skick den var före skadan. Om motorn repareras med nya delar ersätts dessa enligt tabellen med åldersavdrag i båtförsäkringen (5.2.2). Om reparationen kan utföras med likvärdiga begagnade delar görs inget åldersavdrag. Som reparationskostnader betalas högst det gängse värde som egendomen haft före skadan.

Förutom skadans reparationskostnader ersätts transportkostnaderna till en av försäkringsbolaget utsedd reparationsverkstad, docknings- och sjösättningskostnaderna under reparationstiden, kostnaderna för transport av båtbock och kostnaderna för returtransport. Dessa kostnader ersätts högst till ett belopp som utgör 5 % av båtens försäkringsbelopp.

Försäkringstagaren beställer reparationsarbetet. Försäkringsbolaget ersätter med beaktande av gränserna för sin ersättningskyldighet reparationskostnaderna, från vilka avdras försäkringstagarens självrisk och eventuella ålders- och andra avdrag.

Skyddet för maskinbräckage ersätter inte en skada som

- leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande
- orsakats av slitage, rost, korrosion, röta eller bristande underhåll
- orsakats av felaktigt bränsle
- orsakats av snö, is eller frost eller av regn
- orsakats av igensatt kylvattenintag eller igensatta filter
- orsakats av att det försäkrade föremålet använts på ett sätt som strider mot tillverkarens anvisningar.

Tillverkarens anvisningar om service och användning av motorn skall följas. Service på motorn skall utföras av en av motortillverkaren auktoriserad verkstad. När en skada inträffar skall försäkringstagaren tillställa försäkringsbolaget en tillförlitlig utredning (t.ex. en servicebok) om att servicen är utförd.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

7.4 Självrisk

I skyddet för maskinbräckage har försäkringstagaren en självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

8 Skydd för mast och rigg

8.1 Syftet med försäkringen

Skyddet för mast och rigg ersätter en plötslig och oförutsedd bräckageskada på mast, rigg och bom. Försäkringen ersätter även skador på segel- och mastutrustning till följd av en ersättningsbar mast- och riggskada.

Skyddet för mast och rigg ersätter inte skada som

- orsakats av att båten seglas med större segelyta än vad den är konstruerad för eller vad som rekommenderas av tillverkaren
- orsakats av slitage på löpande linor eller
- leverantör eller annan ansvarar för enligt lag, garanti eller liknande åtagande.

Försäkringen omfattas av begränsningarna i punkt 4.3 gällande de försäkringsfall som ersätts.

8.2 Föremål för försäkringen och giltighetstid

Skydd för mast och rigg kan beviljas för en segelbåt (kölbåt) med ett gängse värde på minst 50 000 euro. Skydd för mast och rigg kan inte beviljas för en segeljolle och inte heller för en segelbåt med kolfiber- eller trämast.

Försäkringen gäller för högst 20 år gamla båtar. Försäkringen upphör i slutet av den försäkringsperiod då båtens åldersgräns på 20 år uppnås. Försäkringen beviljas endast båtar som är under 15 år gamla. Båtens ålder fastställs utifrån tillverkningsnumret. Försäkringen gäller inte när båten är uthyrd. Skydd för mast och rigg kan inte tecknas i anslutning till en båtförsäkring som tecknats för kortare tid än ett år.

Skydd för mast och rigg täcker

- mast; med mast avses en mastprofil i aluminium, spridare och till masten hörande beslag,
- rigg; med rigg avses de vanter och stag som stöder masten,
- bom; med bom avses en bomprofil i aluminium och därtill hörande beslag,
- segel som är hissade när en skada inträffar och som skadas till följd av en ersättningsbar mast- eller riggskada,
- löpande linor; med löpande linor avses fall- och trimlinor i anslutning till masten,
- i masten fastmonterad navigations- och elektronisk utrustning då utrustningen skadas till följd av en ersättningsbar mast- eller riggskada.

8.3 Ersättningsbestämmelser

Skador ersätts i första hand genom att reparationskostnaderna betalas. Försäkringsbolaget har rätt att utse reparationsverkstad eller inköpsställe.

Som reparationskostnader ersätts skäliga och nödvändiga kostnader för att i en reparationsverkstad som försäkringsbolaget godkänt återställa den skadade egendomen i det skick den var före skadan. Om nya delar används vid reparationen ersätts dessa i enlighet med tabellen för åldersavdrag (5.2.2). Om reparationen kan utföras med likvärdiga begagnade delar görs inget åldersavdrag. Som reparationskostnader betalas högst det gängse värde som egendomen haft före skadan.

Förutom skadans reparationskostnader ersätts transportkostnaderna till en av försäkringsbolaget utsedd reparationsverkstad, docknings- och sjösättningskostnaderna under reparationstiden, riggningskostnaderna, kostnaderna för transport av båtbock och kostnaderna för returtransport. Dessa kostnader ersätts högst till ett belopp som utgör 5 % av båtens försäkringsbelopp.

Försäkringstagaren beställer reparationsarbetet. Försäkringsbolaget ersätter med beaktande av gränserna för sin ersättningskyldighet reparationskostnaderna, från vilka avdras försäkringstagarens självrisk och eventuella ålders- och andra avdrag.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

8.4 Självrisk

Självrisk är 15 % av skadebeloppet, dock minst 1 000 euro. När en skada inträffar under en seglingstävling är självrisk 25 % av skadebeloppet för den ersättningsbara skadan, dock minst 1 500 euro.

9 Skydd för finansiering

9.1 Syftet med försäkringen

Skydd för finansiering ersätter, till fordringsägarna i avbetalnings- eller finansieringsavtal eller hyresgivarna i leasingavtal, skada som orsakats försäkrad båt till den del skadan inte ersätts på basis av en försäkring som försäkringstagaren tecknat för båten på grund av att

- båten eller del av den inte varit låst eller befunnit sig i ett låst förvaringsutrymme vid tidpunkten för stölden

- det är fråga om en skada som uppkommit till följd av en ersättningsbar sakskada och som orsakats båtens motor och dess tilläggsutrustning, kraftöverföringsanordningar eller kylsystem på grund av bristfällig olje- eller kylvätskecirkulation, eller att
- skadan orsakats av last eller djur i båten.

En förutsättning för betalning av ersättning är att det är fråga om ett försäkringsfall som är ersättningsbart på basis av denna båtförsäkring.

Ersättning betalas inte om den som var berättigad till ersättning på basis av denna försäkring kände till eller borde ha känt till en omständighet som på basis av sakförsäkringen skulle leda till att ersättning förvägras.

9.2 Försäkringens giltighetstid

Skyddet för finansiering gäller högst lika länge som båtförsäkringen och upphör alltid när avbetalningsposterna är betalade eller det lån som beviljats mot en båtinteckning betalats i sin helhet eller leasingavtalet upphört.

9.3 Självrisk

Försäkringstagarens självrisk är den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet för båtförsäkringens grunddel.

9.4 Ersättningens belopp

Övre gräns för ersättning som till fordringsägare i avbetalningsavtal eller finansieringsavtal betalas från skydd för finansiering ersättning är beloppet av inte förfallna avbetalningar, dock högst skadans belopp. Ersättning utbetalas inte för försummade avbetalningar på fordringarna.

Den till vars godo försäkringen gäller är skyldig att tillstålla försäkringsbolaget en kalkyl över sin fordran som gäller den skadade båten eller dess del.

I övrigt tillämpas villkoren för båtförsäkring.

10 Säkerhetsföreskrifter

10.1 Säkerhetsföreskrifternas betydelse

Syftet med säkerhetsföreskrifterna är att avvärja hotande faror och begränsa uppkomsten av skador. Säkerhetsföreskrifterna tillämpas på båtförsäkringen och inom tilläggsförsäkringarna på det utvidgade båtskyddet, skyddet för maskinbräcke, skyddet för mast och rigg samt skyddet för finansiering.

Om den försäkrade har underlåtit att iakttä säkerhetsföreskrifterna uppsåtligen eller av oaktsamhet som inte kan anses vara ringa, kan ersättningen nedsättas eller förvägras (se även Allmänna avtalsvillkor, punkt 6.1).

10.2 Brandsäkerhet

- Motor-, bränsle-, elektriska- och andra anordningar samt anordningar som går på flytgas ska installeras och användas i enlighet med tillverkarens anvisningar.
- Anordningar som går på flytgas ska granskas årligen.
- Under vinterförvaringen ska gasflaskor och reservbränsle avlägsnas från båten; även batterikablarna ska lösgöras.
- I båtmotorn skall användas bränsleblandning och smörjolja som rekommenderas av motortillverkaren.
- I båten får bränsle endast förvaras i kärl som tillverkat för detta ändamål. Lösa bränslekärl får inte påfyllas i båten.
- I båtar som skall registreras skall det finnas minst en handbrandsläckare.
- Det ska finnas gas- och brandvarnare i en båt som man övernattar i.
- Elinstallationer (220V) och reparationer av elanordningar får bara utföras av installationsfirmor som har godkänts för sådana arbeten.

- Lösa värmeanordningar som används i båten ska minst vara avsedda att användas i bil och de får bara användas under uppsikt.
- Det är förbjudet att röka och göra upp eld i båtens förvaringsutrymme eller i båtutrymmena, där det finns lättantändliga ämnen eller material.
- Hetarbeten får inte utföras i båtens förvaringsutrymme.

10.3 Skydd mot stölskador

- En båt som är under 6 meter lång skall låsas vid ett fast objekt när den är i vattnet eller på land om den inte annars finns i ett låst förvaringsutrymme.
- Utombordsmotorer vars effekt är 20 hk (13,6 kw) och lägre skall låsas fast i båtens akterspegel med ett säkerhetslås som lämpar sig för ändamålet.
- Då båten förvaras på transportmedel i olåst förvaringsutrymme ska det på transportmedlet finnas ett lås som hindrar användning och båten ska vara fastlåst vid transportmedlet.
- Nycklarna till båten och dess förvaringsutrymme får inte lämnas i båten eller i närheten av dess förvaringsplats eller på en plats där utomstående kan gissa att de finns.

10.4 Trygg förvaring av båt

- Då båten förvaras på land ska den vara placerad så att den inte skadas av höjt vattenstånd eller isens rörelser.
- Båten ska vara under tillräcklig uppsikt och säkert förhöjd, då den inte används.
- Regnvatten som samlas i en båt som inte används ska tömmas på vatten och man ska tillräckligt ofta övervaka att den automatiska länspumpen fungerar.
- Tjockleken och draghållfastheten på båtens förtöjningstrossar ska vara i rätt förhållande med avseende på båtens storlek.
- Under vinterförvaringen ska båtens stöd och förvaringsutrymme samt presenningar hålla för vinterns påfrestningar.
- Man ska tillräckligt ofta övervaka båtens, förvaringsutrymmets och presenningarnas skick och avlägsna snö och is som samlats på dem.
- Båtens förvaringsvaggas ska vara planerade och avsedda för båttypen ifråga samt tillräcklig i förhållande till båtens storlek och tyngd.
- Båtens förvaringsvaggas samt trailerrullarnas och körlullarnas ändamålsenlighet och funktionsdugliga skick ska ombesörjas, så att de inte skadar båten.

10.5 Beaktande av sjövärdigheten

- Båten skall vid användning vara i sjödugligt skick samt vara tillräckligt utrustad och bemannad med beaktande av båtens typ, storlek och det område där båten färdas samt förväntade väderförhållanden. Båten skall i fråga om konstruktion och utrustning uppfylla bestämmelserna i sjötrafiklagen och -förrordningen och föraren skall ha den behörighet att framföra båten som förutsätts i nämnda bestämmelser.
- Båten får inte framföras av en person som saknar nödvändiga förutsättningar på grund av alkohol, rusmedel, trötthet eller annan faktor som försvagar iakttagelseförmågan.
- Utombordsmotorer vars effekt är 20 hk (13,6 kW) och större skall monteras i båtens akterspegel med genomgående bultar. Motorer som har lägre effekt skall omsorgsfullt fästas i akterspegeln med de fästen som finns i anslutning till motorn.

10.6 Landtransport av båten

- Vid transport av båten på ett annat transportmedel ska man följa gällande regler och myndigheternas bestämmelser.
- Trailerns egenskaper ska passa för transport och förvaring av ifrågavarande båt.

- Transportmedlets tekniska skick ska kontrolleras innan transporten inleds och spännremmarna och förtöjningsrepen ska till sin omfattning vara tillräckliga för transport av objektet.
- Under transporten ska kapellet och annan utrustning antingen avlägsnas ur båten eller fästas så att de inte skadas eller skadar båten.

Båtansvarsförsäkring

1 Allmän beskrivning

Försäkringsbolaget förbinder sig att i enlighet med dessa villkor och Allmänna avtalsvillkor

- ersätta skador som nämns i punkt 4.1 och andra kostnader som nämns skilt i villkoren
- sköta utredningen av skadeersättningens grunder och belopp
- underhandla med den som kräver ersättning och
- sköta eller ersätta rättegången, om ersättningsfrågan tas upp till behandling i domstol.

2 Försäkrade

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båtens ägare, innehavare och person som framför båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

3 Försäkringens giltighet

3.1 Försäkringens giltighetstid

Bestämmelser om inträdande av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet finns i punkt 3 i Allmänna avtalsvillkor.

Båtansvarsförsäkringen gäller dock inte under den tid, då

- man deltar i hastighetstävling för motorbåtar
- båten används vid forsränning
- båten beslagtogs av myndighet
- båten är uthyrd
- båten används i förvärvssyfte.

3.2 Försäkringens giltighetsområde

Ansvarsförsäkringen gäller

- i Finlands, Sveriges, Norges och Danmarks vattendrag och territorialvatten, samt vid förvaring och transport av båten i ovannämnda länder
- på Östersjön med vikar, med undtag av Rysslands territorialvatten
- i Saima och Kiel kanal, Kattegatt och Skagerrak
- för båt under byggnad då båten är på land på byggnadsplatsen.

Giltighetsområdet kan utökas genom ett skilt avtal. Om utökad giltighetsområde ska då antecknas i försäkringsbrevet.

4 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

4.1 Försäkringsfall som ersätts

Försäkringen ersätter person- och sakskada som orsakas någon annan inom försäkringens giltighetsområde och för vilken den försäkrade enligt i Finland gällande rätt har ersättningsansvar och som konstateras under försäkringsperioden.

4.2 Begränsningar

4.2.1 Skada som orsakas av en själv

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- den försäkrade själv eller annan försäkrad

- person som bor i samma hushåll som den försäkrade
- person i den försäkrades tjänst eller härmed jämförbar till den del denne är berättigad att få ersättning från lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

4.2.2 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade vid tidpunkten för den skadevållande handlingen eller försummelsen hade i sin besittning, hade till låns eller annars utnyttjade.

4.2.3 Egendom under behandling eller skötsel

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadevållande handlingen eller försummelsen hade eller hade

- tillverkat, monterat, reparerat eller på annat sätt behandlat
- förvarat
- skyldighet att dra försorg om och skydda mot skador med beaktande av karaktären hos försäkringstagarens verksamhet eller den ifrågavarande arbetsprestationens art och omedelbara verkningsområde
- på annat sätt tagits hand om av försäkringstagaren.

4.2.4 Kontraktsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningsansvaret grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse, ifall ersättningsansvar inte skulle existera utan nämnda förbindelse.

4.2.5 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade uppsåtligt orsakat. Försäkringen ersätter dock skada som en försäkrad person under 12 år uppsåtligt orsakat.

Ersättningen kan nedsättas eller helt förvägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel, så att denna omständighet har inverkat på försäkringsfallet. (Se även Allmänna avtalsvillkor, punkt 7.)

4.2.6 Känd skaderisk

Försäkringen ersätter inte skada om felet, bristen eller annan grund för ersättningsansvaret var eller borde ha varit känd för försäkringstagaren då försäkringen trädde i kraft.

4.2.7 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

4.2.8 Skada som orsakats vattenskidåkare

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats vattenskidåkare som dragits av den båt som är föremål för försäkringen.

4.2.9 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som beror på trafik som avses i trafikförsäkringslagen oberoende av var trafikskadan har inträffat.

5 Utredning av skada

5.1 Försäkringstagarens skyldigheter

Den försäkrade skall sträva efter att försäkringsbolaget ges tillfälle att värdera skadans storlek samt möjlighet att medverka till en uppgörelse i godo.

Försäkringstagaren är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan

- lägga fram alla uppgifter och dokument åt försäkringsbolaget som han har i sin besittning och som är av betydelse vid utredningen av skadan
- skaffa fram eller utarbeta alla nödvändiga utredningar och undersökningar, som försäkringstagaren till skäligen kostnad har tillgång till.

Om skadan leder till rättegång skall den försäkrade meddela försäkringsbolaget om detta utan dröjsmål. Om inte den försäkrade på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, har försäkringsbolaget ingen skyldighet att ersätta kostnader eller utgifter som rättegången föranlett.

5.2 Försäkringsbolagets skyldigheter

Försäkringsbolaget utreder huruvida den försäkrade är skadeståndsskyldig för den anmälda skadan som omfattas av försäkringen och underhandlar med den som kräver ersättning.

Om den försäkrade ersätter skadan, träffar en överenskommelse om den eller godkänner krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunderna uppenbart är riktiga.

Om försäkringsbolaget har meddelat den försäkrade att han är beredd att inom gränserna för försäkringsbeloppet ingå en överenskommelse med den skadelidande beträffande ersättning för skador som omfattas av denna försäkring, och den försäkrade inte samtycker härtill, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta ett större skadestånd, ersätta kostnader som uppstått efter denna tidpunkt eller göra ytterligare utredningar i ärendet.

6 Ersättningsbestämmelser

Inom ramen för de försäkringsbelopp och självrisker som antecknats i försäkringsbrevet ersätts de kostnader som nämns i punkterna 6.1 – 6.3.

6.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter det skadestånd som försäkringstagaren är skyldig att betala. Skadeståndsbeloppet räknas i enlighet med bestämmelser och rättspraxis för skadestånd.

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätts endast den del av skadan som motsvarar försäkringstagarens andel av skulden och den fördel han eventuellt fått till följd av den händelse som orsakat skadan. Om ingen annan grund finns betalas ersättningen enligt huvudtal.

6.2 Avvärjningskostnader för hotande skaderisk

Om ett försäkringsfall är omedelbart hotande eller har inträffat, är den försäkrade skyldig att se till att skadan avvärjs eller begränsas (se Allmänna avtalsvillkor, punkt 6.2). Denna skyldighet gäller endast de åtgärder med vilka en omedelbar risk för ansvarsskada mot någon annan kan avvärjas, men inga längre gående efteråtgärder för skador, om man inte skilt kommer överens med försäkringsbolaget om åtgärder. Kostnader orsakade för dessa nödvändiga åtgärder ersätts från försäkringen.

Om den försäkrade orsakar miljöskada på den egna egendomen såsom egen mark, skall utöver det som ovan nämns följande efterföljas:

Skada som orsakas egen mark, eget vatten eller annan egendom som är ens egen ersätts inte.

Avvärjningskostnader ersätts endast i sådana situationer, där omedelbar fara hotar någon annans egendom, t.ex. då ämnen som förstör miljön förs från den egna marken till annan plats via grundvattnet eller jordmänen.

Åtgärder som ersätts från försäkringen är endast de nödvändiga åtgärder genom vilka man kunnat avlägsna ett omedelbart hot mot annans egendom.

När miljöskada inträffat kan man vara tvungen att göra mer omfattande åtgärder än att avvärja omedelbart hot för att slutföra den situation som uppstått. Sådana åtgärder kan t.ex. vara att transportera bort förorenade jordmassor, neutralisera eller förstöra problemavfall som uppstått. Kostnader som uppstått till följd av dessa ersätts inte från ansvarsförsäkringen som avvärjningskostnader ens då det är frågan om åtgärder till följd av myndigheternas tvingande bestämmelser.

6.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga kostnader till följd av utredningen av skadan, dock inte sådana utredningskostnader som förorsakas försäkringstagaren och som denne enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller som man inte skilt kommit överens med försäkringsbolaget om.

Om skadestandsfrågan behandlas i domstol och kravet till sina grunder uppenbart gäller en från försäkringen ersättningsbar skada, betalar försäkringsbolaget rättegångskostnader som föranleds av rättegången.

Om rättegången även gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som hänför sig till det ersättningskrav som omfattas av försäkringen.

Försäkringen ersätter advokat- och rättegångskostnader i enlighet med rättegångsbalken och de rättsnormer som gäller rättegångskostnader i lagen om rättegång i brottmål. Då rimligheten för arvode och kostnader bestäms, tas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utträttade arbetets mängd och kvalitet i beaktande. Vid skiljeförfarande ersätter försäkringskyddet inte skiljemannens arvode.

En förutsättning för ersättning av rättegångskostnader är att

- rättegången gäller ett försäkringsfall som är ersättningsbart enligt försäkringsvillkoren
- skadeanmälan har gjorts till försäkringsbolaget innan rättegången inletts
- försäkringsbolaget har haft rätt att utse den advokat, som representerar den försäkrade.

6.4 Försäkringsbelopp

6.4.1 Ersättningens maximibelopp

Det högsta sammanlagda belopp som betalas i ersättning för en och samma skada, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, är det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet. Avvärjningskostnader ersätts i enlighet med punkt 6.2 i Allmänna avtalsvillkor.

6.4.2 Serieskada

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet betraktas som en skada, oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstaterats under olika försäkringsperioder anses de hänföra sig till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

6.5 Självrisk

Försäkringstagaren står vid varje skada för den i försäkringsbrevet antecknade självrisken, som dras av från det sammanlagda beloppet av skadeståndet, avvärjningskostnaderna samt utrednings- och rättegångskostnaderna som räknats ut enligt villkoren.

6.6 Instruktioner vid inträffad ansvarsskada

Då en miljöskada (se punkt 4.2.5) hotar eller har inträffat, skall försäkringstagaren omedelbart meddela försäkringsbolaget om skadan för att förvissa sig om vilka av skadans avvärjningsåtgärder som hör till ansvarsförsäkringens ersättningsområde (se punkt 6.2).

6.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadans belopp beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättningen betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen eller omsättningsskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingår i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

I ansvarsförsäkringen betalas inte den andel som motsvarar skatten, då denna kan dras av i den försäkrades eller i den skadelidandes beskattning eller då försäkringsersättningen bör anses vara sådan inkomst som erhålls i stället för mervärdesskattebelagd inkomst för näringsverksamhet.

Båträttsskyddsförsäkring

1 Allmän beskrivning

Syftet med försäkringen är att ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokat- och rättegångskostnader som orsakats av anlitan av juristhjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i anslutning till ägande, framförande och innehav av den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båten i försäkringsfall som avses i punkt 4.

2 Försäkrade

Försäkrade är den i försäkringsbrevet nämnda i privat bruk varande båtens ägare, innehavare och person som använder båten med ägarens eller innehavarens tillstånd, var och en i denna egenskap.

3 Domstolar och försäkringens giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i ärenden som omedelbart kan anhängiggöras i Finland vid tingsrätt eller i motsvarande utländsk domstol inom det i punkt 2.2 nämnda giltighetsområdet, samt i deras besvärsinstanser eller vid skiljeförfarande.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som enbart kan behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. länsstyrelsen, förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, arbetsdomstolen, marknadsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen.

Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna eller i de Europeiska gemenskapernas domstol eller gemenskapernas förstainstansrätt.

4 Försäkringsfall som ersätts

4.1 Definitioner på försäkringsfall

Försäkringsfall som ersätts från försäkringen är

i tvistemål och ansökningsärende

- uppkomsten av tvist. En tvist har uppkommit, då ett till grunderna eller beloppet individualiserat krav har bestridits med avseende på grunden eller beloppet.

i brottmål

- av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk som bestrids till grunderna eller beloppet

- då åtal väcks, då den allmänna åklagaren driver åtal mot den försäkrade med anledning av användning av den försäkrade båten i sjötrafik
- då åtal väcks och vid fortsatt åtal mot den försäkrade på målsägandens initiativ, då den allmänna åklagaren beslutat att inte väcka åtal eller lagt ner åtalet.

Åtal har väckts då målsägandes stämningsansökan anlänt till tingsrättens kansli. Det är fråga om fortsatt åtal då målsäganden, efter det att den allmänna åklagaren lagt ner åtalet, skriftligen anmält till domstolen att han driver åtalet.

Det åtal eller krav som har bestridits som försäkringsfallet avser, ska grunda sig på händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning som inträffat under försäkringens giltighetstid.

4.2 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett försäkringsfall, då

- två eller flera som försäkrats med denna försäkring står på samma sida i tviste- och brottmål eller ansökningsärenden
- den försäkrade har flera tviste- eller brottmål samt ansökningsärenden, vilka grundar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

5 Begränsningar i anslutning till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som förorsakats den försäkrade i ärenden,

1. där bestridande av krav inte kan påvisas
2. där det är fråga om annat än ärende som gäller ägande, innehav eller framförande av båt som är i privat bruk
3. där det är fråga om trafikillstånd som krävs för idkande av tillståndspliktig person- eller godstrafik eller idkande av olovlig trafik
4. där ärendets egentliga intresse utan krav på rättegångskostnader, är under femhundra (500) euro eller som annars är av ringa betydelse för den försäkrade
5. där de med denna försäkring försäkrade är motparter. Försäkringen ersätter dock försäkringstagarens kostnader samt båtförarens försvarskostnader då åtalet gäller båtens användning i sjötrafik.
6. där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller fylleri i sjötrafik eller överlätlelse av farkost till berusad
7. där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller grovt äventyrande av trafiksäkerheten
8. där åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade gäller uppsåtlig gärning eller grov ovarsamhet
9. som gäller framförande av båt utan rätt
10. som gäller skadestånds- eller annat yrkande mot den försäkrade som med stöd av ovan i punkterna 5–8 avsedda handlingar har rests mot den försäkrade
11. som gäller av den försäkrade framfört privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan handling, för vilken han dömts till straff eller för vilken han inte åtalats eller dömts till straff med stöd av specialstadganden. Om anspråket dock grundar sig på handling, för vilken den försäkrade dömts till straff för äventyrande av trafiksäkerheten eller för andra förseelser som stadgas i sjötrafiklagen, ersätts de kostnader som föranleds av framställandet av skadeståndskravet.
12. som gäller konkurs
13. som gäller utsökning, verkställighetstvist som avses i utsökningslagen eller verkställighet i anslutning till utsökning
14. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen

15. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis skall ersättas från denna rättskydds-försäkring
16. som behandlas som grupptalan eller -klagomål.

6 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

6.1 Om den försäkrade önskar använda sig av försäkringen skall därom på förhand skriftligen anmälas till försäkringsbolaget. Bolaget ger härvid den försäkrade ett skriftligt ersättningsbeslut.

6.2 Den försäkrade skall som sitt ombud anlita advokat eller annan jurist. Om den försäkrade som sitt ombud anlitar någon annan än en person som avlagt juris kandidatexamen eller motsvarande utländsk examen eller om den försäkrade inte överhuvudtaget anlitar något ombud betalas ingen ersättning från försäkringen.

6.3 Den försäkrade skall i ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt kräva full ersättning av motparten för advokat- och rättegångskostnader. Om inte den försäkrade framställer kostnadskravet eller obefogat avstår från det, kan ersättningen från försäkringen nedsättas eller förvägras i enlighet med lagen om försäkringsavtal.

6.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget medge beloppet av kostnaderna för ärendets skötsel.

Den ersättning som den försäkrade eventuellt betalat sitt ombud som ersättning för ombudets arvoden och kostnader binder inte försäkringsbolaget vid bedömningen av rättegångskostnadernas skälighet.

7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Försäkringsbeloppet

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör vid varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättningskyldighet.

Maximibeloppet för försäkringsbolagets ersättningskyldighet för kostnader som orsakats före huvudförhandling i tingsrätten påbörjats, samt för kostnader i ärende som avgjorts utan rättegång, är dock 50 % av det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet.

7.2 Självrisk

Den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet avdras från de kostnader som ersätts.

7.3 Kostnader som ersätts

Nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader som orsakats den försäkrade av försäkringsfallet ersätts från försäkringen enligt följande:

7.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

De kostnader som orsakats den försäkrade av anlåtande av ombud och bevisning, om det är fråga om tvist som behandlats eller som omedelbart kunde ha gjorts till föremål för behandling av de i punkt 3 nämnda domstolarna.

Om förutsättning för hänskjutning av tvist till prövning av domstol är någon rättshandling eller beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att nämnda förutsättning är uppfylld.

Ombudets arvoden och kostnader, om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts i konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ, i stället för domstolsförfarande.

7.3.2 Ärende som är föremål för skiljeförfarande eller förlikning

De rättegångskostnader som orsakats av den försäkrade av anlitande av ombud och för bevis i tvist som avses i punkt 7.3.1. Skiljemannens eller förlikningsmannens arvoden och kostnader ersätts dock inte.

7.3.3 I brottmål

När den försäkrade är som målsägande, rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisföring till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades annat privat-rättsligt yr-kande till följd av brott än rättegångskostnader.

När den försäkrade är som svarande, rättegångskostnader för anlitande av ombud och bevisföring.

7.3.4 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om sökande av ändring hos högsta domstolen förutsätter besvärstillstånd, ersätter försäkringen kostnaderna för sökande av ändring endast i det fall att tillstånd beviljats.

Kostnader orsakade av användning av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen har godkänt klagan, återbrytande av dom eller återställt försutten fatalietid.

7.3.5 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades eget intresse, eller den försäkrade i ärendet har att bevaka gemensamt intresse med andra än personer som är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

7.4 Ersättningens belopp och dess uträkning

De advokat- och rättegångskostnader som ersätts från försäkringen bestäms enligt rättsnormerna gällande rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol, på grund av parternas medgivande, inte i sitt utslag har uttalat sig om advokat- eller rättegångskostnader, eller om ärendet har avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden i allmänhet utdömda eller erlagda kostnader.

För anlitande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Vid bestämmandet av arvodets och kostnadernas skälighet beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

7.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

- motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala.
Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade dömts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna rättegångskostnader, då
 - den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsman eller hans underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse eller
 - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistnämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut, som till ärendets centrala delar är positivt för den försäkrade
 - detta har skilt kommits överens om och antecknats i försäkringsbrevet.
- kostnader orsakas av verkställande av dom eller beslut

- den försäkrades tidsspillan, eget arbete, förlorad inkomst eller förtjänst, rese- eller uppehållskostnader, inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller till följd av förfarande från den försäkrades sida som ökar kostnaderna eller orsakar onödiga kostnader
- kostnader som orsakas av införskaffande av juridiskt sakkunnigutlåtande
- kostnader som orsakas av uppgörande av brottsanmälan eller anhållan om polisutredning och av förundersökning i brottmål
- kostnader för sådana omständigheter eller bevis som domstolen inte beaktar på grund av att de framförts för sent
- kostnader som den försäkrade eller hans ombud orsakat genom att utebli från domstolen, genom att inte iaktta order givna av domstolen eller genom att framlägga en invändning, som de har vetat eller borde ha vetat vara obefogad, eller som de annars genom att förlänga rättegången uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakat
- kostnader för rättegång som den försäkrade eller hans ombud inlett utan att motparten givit anledning därtill, eller i övrigt uppsåtligen eller av oaktsamhet har orsakat en onödig rättegång
- skiljemans och förlikningsmans arvoden och kostnader
- kostnader som orsakas av sökande av offentlig rätts-hjälp.

7.6 Övriga ersättningsbestämmelser

7.6.1 Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter det att domstolens utslag vunnit laga kraft eller förlikning har ingåtts.

Den slutliga ersättningen betalas efter att den försäkrade på försäkringsbolagets begäran har visat att han betalat sin självriskandel av kostnaderna och den andel som eventuellt överskrider försäkringsbeloppet till ombudet på samma bankkonto, till vilken den ersättning som betalas från försäkringen, skall betalas.

Om den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har rätt att dra av den skatt som ingår i advokatfakturan, betalar försäkringsbolaget ersättning till den försäkrade för advokat- och rättegångskostnader mot den faktura som betalats av den försäkrade.

7.6.2 Den kostnadsersättning, som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade skall räknas som en reduktion av försäkringsbolagets ersättningskyldighet, om denna ersättning har kunnat indrivras av den betalningskyldige.

7.6.3 Om motparten har dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning, som vid betalning av ersättning från försäkringen är obetald, är den försäkrade skyldig att överföra sin rätt till kostnadsersättning på försäkringsbolaget upp till det belopp som denna betalt från försäkringen.

7.6.4 Om den försäkrade själv har varit tvungen att betala en del av kostnaderna på grund av att kostnaderna överstiger det i punkt 7.1 nämnda maximiersättningsbeloppet, är den försäkrade skyldig att till försäkringsbolaget överföra den del av motpartens kostnadsersättning som överskrider den andel som den försäkrade själv betalat.

7.6.5 Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller han annars har fått räkna den till godo, skall den försäkrade returnera till försäkringsbolaget kostnadsersättningen med ränta upp till det ersättningsbelopp som betalats från försäkringen.

Skogsförsäkring

Inledning	60
1 Försäkrad egendom	60
2 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem	60
2.1 Skador orsakade av brand	60
2.2 Skador orsakade av storm	61
2.3 Skador orsakade av snö	61
2.4 Skador orsakade av insekter	61
2.5 Skador orsakade av översvämning	61
2.6 Skador orsakade av svampsjukdomar	61
2.7 Skador orsakade av djur	61
2.8 Skador orsakade av skadegörelse och stöld	61
3 Begränsande villkor som gäller alla försäkringsfall och skyddsnivåer i Skogsförsäkring	62
4 Säkerhetsföreskrifter	62
4.1 Hantering av öppen eld	62
4.2 Avlägsnande av virke från skogen för att avvärja insektskadorna	62
4.3 Förvaring av plantor	62
5 Ersättning av skador	62
5.1 Bedömning av skadans belopp	62
5.2 Ansökan om ersättning	62
5.3 Övriga regler i samband med ersättning	63
6 Indexvillkor	63
Ansvarsförsäkring för skogsbruk	63
1 Försäkringens syfte	63
2 Försäkrade	63
3 Försäkrad verksamhet	63
4 Försäkringens giltighetsområde	63
5 Ersättningsbara skador och ersättningsbegränsningar	63
6 Skadutredning	65
7 Ersättningsbestämmelser	65
Rättsskyddsförsäkring för skogsbruk	65
1 Försäkringens syfte	65
2 Försäkrade	66
3 Försäkrad verksamhet	66
4 Domstolar och giltighetsområde	66
5 Ersättningsbara försäkringsfall	66
6 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall	66
7 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall	67
8 Ersättningsbestämmelser	67

Inledning

Dessa villkor innehåller villkoren som tillämpas på skogsförsäkringar. I försäkringsbrevet har uppräknats försäkrade skogar, de försäkringskydd som valts för dem samt eventuella ansvars- och rättsskyddsförsäkringar som tecknats som skydd för skogsbruksverksamheten.

1 Försäkrad egendom

Försäkringsobjekt är skogen som anges i försäkringsbrevet. Skogen omfattar trädbeståndet och plantbeståndet på den skogsbruksmark som hör till den skogsfastighet som anges i försäkringsbrevet. Försäkringsobjekt är även virke som försäkringstagaren äger som har avverkats på den försäkrade fastigheten och som befinner sig på avverkningsplatsen eller på upplagsplats i skogen eller invid en väg, dock inte sågat, hyvlat eller på annat sätt vidareförädlad virke. Försäkrade är av försäkringstagaren ägda avverkningsrester som efter avverkningsresterna uppsamlats eller ska uppsamlas på den försäkrade skogsfastigheten för användning till bioenergi, för vilken har ingåtts ett skriftligt avtal om försäljning samt av försäkringstagaren ägda tillfälligt lagrade plantor som är avsedda för skogsförnyring på skogsfastigheten. Avverkningsresterna är försäkrade så länge som de är i skogsägarens ägo.

Om skogen som är försäkringsobjekt även omfattar ett särskilt träd- eller plantbestånd, såsom masurbjörks- eller julgransodling, vars skogsekonomiska värde väsentligt överstiger det normala och som man i en skadesituation vill behandla på ett sätt som avviker från det normala, ska objektet i fråga försäkras med en separat försäkring som skiljer sig från de normala skogsförsäkringarna.

Med **trädbestånd** avses trädbestånd med en genomsnittlig diameter på över 8 cm i brösthöjd eller med en medelhöjd på över 7 meter i barrträdsbestånd och över 9 meter i björkträdsbestånd.

Med **plantbestånd** avses trädbestånd med en genomsnittlig diameter på under 8 cm i brösthöjd eller med en medelhöjd på under 7 meter i barrträdsbestånd och under 9 meter i björkträdsbestånd.

Med **avverkningsrester avsedda för bioenergi** avses här avverkningsrester och stubbar som enligt avtal ska säljas till utomstående köpare och som ska förvandlas till skogsflis.

Med **skogsfastighet** avses en självständig fastighet som har införts i fastighetsregistret och som har ett namn och registernummer. En skogsbruksenhet som är mindre än en skogsfastighet kan inte utgöra försäkringsobjekt.

2 Försäkringsfall som ersätts och begränsningar i anslutning till dem

För det försäkrade objektet kan väljas omfattande, bas eller reducerat försäkringskydd. Skyddsnivån kan väljas skilt för varje objekt. Skyddsnivån påverkar försäkringskyddets omfattning och försäkringspremien. Skyddsnivån antecknas i försäkringsbrevet och skador som inträffar under försäkringens giltighetstid ersätts i enlighet med skyddsnivån. Begränsningarna som anges i punkt 3 gäller alla skyddsnivåer.

Omfattande Skogsförsäkring ersätter skador som orsakats av händelserna som anges i punkterna 2.1–2.8.

Bas Skogsförsäkring ersätter skador som orsakats av händelserna som anges i punkterna 2.1–2.3.

Reducerad Skogsförsäkring ersätter skador som orsakats av händelserna som anges i punkten 2.1.

2.1 Skador orsakade av brand

Försäkringens ersätter skador på träd- och plantbestånd, avverkat virke, sättplantor samt avverkningsrester som uppsamlats för bioenergi, som orsakats av eld som kommit lös

och åtgärder för släckning av den. Mängden trädbestånd eller virke som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst halv hektar.

Skador på avverkningsrester avsedda för bioenergi ersätts när den mängd förstörda avverkningsrester som samlats eller skulle ha samlats upp omfattar ett avverkningsområde på minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter dessutom merkostnader som har orsakats av försäkringstagarens egna åtgärder för att avvärja och begränsa en skogsbrand. Sådana merkostnader är till exempel kostnader för påfyllning av handbrandsläckare samt nödvändiga och skäliga kostnader för efterbevakning från och med det att räddningsledaren har påfört skogsägaren ansvaret för efterbevakningen.

Försäkringen ersätter inte kostnader för släckning av en skogsbrand eller kostnader för eftersläckning och röjning. Skador som släckningsarbeten orsakat på annan egendom än försäkringsobjekten i den försäkrade skogen ersätts inte.

2.2 Skador orsakade av storm

Försäkringen ersätter stormskador som orsakats träd- och plantbestånd, avverkat virke och sättplantor. Mängden trädbestånd eller virke som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst halv hektar.

Vid stormskada på trädbestånd är ersättningen högst den i försäkringsbrevet antecknade maximiersättningen per fast kubikmeter skadat trädbestånd ökat med eventuellt förväntningsvärde.

Försäkringen ersätter inte stormskador på avverkningsrester.

2.3 Skador orsakade av snö

Försäkringen ersätter snöskador på träd- och plantbestånd. Mängden trädbestånd som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Snöskador på virke, sättplantor och avverkningsrester ersätts inte.

2.4 Skador orsakade av insekter

Försäkringen ersätter insektskador på träd- och plantbestånd. Skador på träd- och plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter inte skador som har orsakats av tallvedsnematod eller andra nematoder.

Insektskador på virke, sättplantor och avverkningsrester ersätts inte.

2.5 Skador orsakade av översvämning

Försäkringen ersätter skador på träd- och plantbestånd samt sättplantor till följd av översvämning i vattendrag och

av ismassor som transporterats av vatten samt av fördämning som byggts av bäver.

Skador på träd- och plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst 0,5 hektar.

Översvämningsskador på virke och avverkningsrester ersätts inte.

Översvämning i vattendrag är en exceptionell och oförutsedd, plötslig höjning av vattennivån i älv, å, flod, sjö eller bäck till följd av exceptionellt regn, fördämning som bildats av is eller issörja eller snösmältning. Med översvämning i vattendrag avses inte ett återkommande och normalt naturfenomen såsom våröversvämningar som regelbundet återkommer i området varje år eller med högst fem års intervaller.

2.6 Skador orsakade av svampsjukdomar

Försäkringen ersätter skador på träd- och plantbestånd som svampsjukdomar orsakat.

Skador på träd- och plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter inte svampskador på trädbestånd eller plantbestånd som orsakats av en svampsjukdom som åstadkommer träröta, såsom rotticka. Ersättning utbetalas inte för svampsjukdomar som beror på yttre skador på träd eller plantor i samband med skogsvårdsarbeten eller drivning.

Svampskador på virke, sättplantor och avverkningsrester ersätts inte.

2.7 Skador orsakade av djur

Försäkringen ersätter skador som rådjur, hardjur, gnagare och fåglar har orsakat träd- och plantbestånd, avverkat virke och sättplantor.

Mängden trädbestånd eller virke som har skadats ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som förstörs skulle kunna användas till att plantera minst 0,5 hektar.

Försäkringen ersätter inte skador som har orsakats av tallvedsnematod eller andra nematoder.

Försäkringen ersätter inte skador orsakade av andra hjortdjur än rådjur. Skador orsakade av rådjur på ett och samma plantbestånd ersätts högst två gånger.

Översvämningar till följd av bäverfördämningar samt gnagarskador som bäver har orsakat trädbestånd, virke eller plantbestånd betraktas som ett och samma försäkringsfall, för vilket avdras en självrisk från ersättningen. För att skadorna ska kunna betraktas som ett försäkringsfall ska skadorna ha inträffat på ett och samma enhetliga område.

Försäkringen ersätter inte skador på avverkningsrester.

2.8 Skador orsakade av skadegörelse och stöld

Försäkringen ersätter skador på träd- och plantbestånd, avverkat virke, sättplantor samt avverkningsrester som uppsamlats för bioenergi som orsakats av skadegörelse och stöld. Mängden trädbestånd eller virke som har skadats eller stulits ska uppgå till minst 15 kubikmeter fast mått per försäkringsfall.

Skador på plantbestånd ersätts om skogsodling är nödvändig för att avhjälpa underproduktion till följd av skadorna och det enhetliga området som beskogas är minst 0,5 hektar.

Skador på sättplantor ersätts när den mängd plantor som skadas eller stjäls skulle kunna användas till att plantera minst halv hektar.

Skador på avverkningsrester avsedda för bioenergi ersätts när den mängd skadade eller stulna avverkningsrester som samlats eller skulle ha samlats upp omfattar ett avverkningsområde på minst 0,5 hektar.

En skada ska polisanmälas.

3 Begränsande villkor som gäller alla försäkringsfall och skyddsnivåer i Skogsförsäkring

Skogsförsäkringen ersätter inte

- skada som har inträffat eller börjat innan försäkringen trädde i kraft
- skada till den del den kan ersättas med allmänna medel
- kostnader för skogsodling till följd av skada
- skador till följd av förorening av luft, jordmån eller vatten
- skador orsakade av torka, frost, tjäle eller näringsbrist
- förändringar i marknadspriserna till följd av konjunkturen (fastställande av trädbeståndets värde, se 5.1 Bedömning av skadans belopp) och övriga förmögenhetsskador
- kostnader för röjning, städning eller landskapsarkitektur efter bärgning av skogshärjat trädbestånd
- skada orsakad av krig, uppror, revolution, strejk eller annan liknande orsak eller av atomskada.

4 Säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren är skyldig att följa de säkerhetsföreskrifter för avvärjande av skador som anges i försäkringsvillkoren. Om en skada har orsakats eller fått större omfattning på grund av att en säkerhetsföreskrift inte har följts, kan ersättningsbeloppet sänkas eller ersättningen vägras i sin helhet.

4.1 Hantering av öppen eld

Öppen eld får inte göras upp om förhållandena på grund av torka eller någon annan orsak är sådana att risken för skogsbrand är uppenbar. Vid varning för skogsbrand är det absolut förbjudet att göra upp öppen eld. Öppen eld ska övervakas konstant och släckas ytterst noggrant.

4.2 Avlägsnande av virke från skogen för att avvärja insektskadorna

Försäkringstagaren är skyldig att se till att barrträdsvirke med bark transporteras bort från skogen eller från upplagsplatsen invid en väg inom den tidsfrist som stiftas i lagen om bekämpning av skogsskador (1087/2013) eller att man annars ser till att skogsskadeinsekter inte i väsentlig mån kan sprida sig från det lagrade virket.

Om det finns betydligt med barrträd i skogen som skadats av storm, snö, brand eller annan förödelse är försäkringstagaren skyldig att se till att de skadade träden avlägsnas från skogen före utgången av den tidsfrist som stadgas i lagen eller att man annars ser till att skogsskadeinsekter inte kan sprida sig från de skadade träden.

4.3 Förvaring av plantor

Plantor som är avsedda för plantering får inte förvaras länge som oplanterade. Plantorna ska före planteringen lagras i ett låst utrymme eller under ständig uppsikt. Plantor kan i anslutning till planteringen även förvaras på planteringsområdet dock inte på en synlig plats vid sidan av en allmän väg eller annars på en plats där risken för stöld eller skadegörelse är uppenbar.

5 Ersättning av skador

5.1 Bedömning av skadans belopp

Försäkringen ersätter förlust av skogsekonomiskt värde till följd av skador på träd- och plantbestånd och virke i skogen samt till följd av skador på avverkningsrester och sättplantor.

Undantag i grunderna för beräkning och ersättning av skada anges separat i samband med varje försäkringsfall i villkorpunkt 2.

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas inte indirekt förlust till följd av skadan eller förlust av andra förmåner som ansluter sig till egendomen.

5.1.1 Skador på trädbestånd

Skador på trädbestånd ersätts på basis av förlusten i avverkningsvärdet. Med trädbeståndets avverkningsvärde avses det rotpris som trädbeståndet inbringar då det säljs som gängse virkesslag.

Vid beräkningen av förlusten i avverkningsvärdet beaktas om trädbeståndet har förstörts eller blivit oanvändbart, om virkessortimentet har förskjutits eller om drivningskostnaderna har ökat på grund av skadan. Storleken på en skada fastställs genom uträkning av avverkningsvärdet före och efter skadan.

I fråga om unga trädbestånd ersätts dessutom förväntningsvärdeskada till följd av förtida avverkning, om trädbeståndet blir underproduktivt till följd av en skada. Underproduktivitet bedöms enligt Tapio Oy:s gällande skogsvårdsrekommendationer.

5.1.2 Skador på plantbestånd

Skador på plantbestånd ersätts på basis av förlust av kostnadsvärde. Med kostnadsvärdet för plantbestånd avses kostnader för plantering och odling av plantbestånd. Ersättning kan betalas på basis av de förverkligade förnyingskostnaderna för plantbeståndet eller alternativt kan man använda Tapios Oy:s tabeller enligt summa-värde metoden för att bedöma värdet.

5.1.3 Skador på virke

Skador på virke ersätts på basis av förlust av försäljningspriset. Med virkesförsäljningspris avses rotpriset på virket om det skadade virket har sålts genom rotköp och anskaffningsvärdet om det skadade virket har sålts genom leveransköp. Storleken på skadan fastställs genom uträkning av virkesförsäljningspriset före och efter skadan.

5.1.4 Skador på avverkningsrester

Skador på avverkningsrester ersätts på basis av nedgången i gängse värde. Storleken på skadan fastställs genom uträkning av gängse värdet för avverkningsresterna före och efter skadan.

5.1.5 Skador på sättplantor

Skador på sättplantor ersätts på basis av plantornas återanskaffningsvärde. Storleken på skadan fastställs genom uträkning av återanskaffningspriset på de förstörda plantorna omedelbart före och efter skadan.

5.2 Ansökan om ersättning

Försäkringsbolaget ska bereda tillfälle att inspektera skadorna innan ett skadeområde börjar röjas, skadade träd börjar drivas eller innan andra åtgärder börjar vidtas som kan försvåra fastställandet av skadorna.

Skada ska anmälas till försäkringsbolaget så snabbt som möjligt efter det att skogsägaren har fått kännedom om skadan, även om skadans slutliga omfattning ännu inte är klarlagd.

Om försäkringstagaren kan få finansiering för en skada från allmänna medel med stöd av någon lag eller förordning ska till skadeanmälan eller uppskattningen bifogas en kopia av finansieringsansökan eller beslutet.

Till skadeanmälan eller -uppskattningen ska bifogas en karta över skadeområdet samt så exakta uppgifter som möjligt om trädbeståndet i skadeområdet. Om fastigheten har en gällande skogsplan ska en kopia av uppgifterna om figurerna i skadeområdet bifogas till skadeanmälan.

5.3 Övriga regler i samband med ersättning

5.3.1 Skadad egendom

Efter en skada kvarstår återstående skadad och oskadad egendom i försäkringstagarens ägo. Försäkringsbolaget har rätt att till det uppskattade värdet lösa in träd och virke som har skadats.

5.3.2 Inteckningshavares rätt till skadeersättning

Om en fastighetsinteckning, som ställts som säkerhet för skuld, fastställts i skadad egendom, betalas ersättningen i första hand till inteckningshavaren. Ersättningen kan dock i stället för inteckningshavaren betalas till den försäkrade om inteckningshavaren har gett sitt samtycke till detta eller om den försäkrade har rätt till ersättning med stöd av bestämmelserna i jordabalken (Jordabalk 17 kapitel 8 §).

5.3.3 Rätt till skadeersättning som tillkommer innehavare av avverkningsrätt

Om försäkringstagaren inte vid skadetidpunkten har avverkningsrätt till det skadade trädbeståndet, har i första hand innehavaren av avverkningsrätten rätt till skadeersättningen. Om innehavaren av avverkningsrätten ger sitt samtycke kan ersättningen betalas till försäkringstagaren.

5.3.4 Självrisk

Försäkringstagaren har i varje skada en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet. Ersättningen utgörs av skadebeloppet minskat med självrisken.

5.3.5 Beskattningens inverkan på skadebeloppet

Vid beräkningen av skadebeloppet beaktas stadganden om beskattningen, såsom mervärdesskatten och förskottsinnehållningen.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att dra av den skatt som ingår i skadans reparationskostnader eller den skadade egendomens återanskaffningskostnader, betalas ersättningen minskad med beloppet för den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

Ersättning betalas med avdrag för mervärdesskatt även då den försäkrade enligt mervärdesskattelagen har varit berättigad att dra av den skatt som ingått i anskaffningspriset för den förstörda eller förlorade egendomen.

6 Indexvillkor

Premien för skogsförsäkringen är bunden till det skogsförsäkringspremieindex som beräknats av Naturresursinstitutet.

Basindex är indexet under kalenderåret som föregick året då försäkringsavtalet trädde i kraft. Justeringsindex är indexet under kalenderåret som föregick justeringsåret. Justeringstidpunkt är datumet då försäkringsperioden börjar.

Den justerade premien för försäkringsperioden är lika många procent av den ursprungliga premien i försäkringsavtalet som justeringsindexet är av basindexet.

Ansvarsförsäkring för skogsbruk

1 Försäkringens syfte

Ansvarsförsäkringens syfte är att i enlighet med dessa villkor och de Allmänna avtalsvillkor och vid fall som omfattas av försäkringen

- ersätta person- och saksador som orsakats annan part vilka den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta
- klarlägga grunden och beloppet för ersättningskraven som framställts till den försäkrade
- sköta rättegången om ersättningskravet behandlas i rätten.

2 Försäkrade

Som den försäkrades stadigvarande boningsort anses adressen som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

2.1 Privatperson som försäkringstagare

Försäkrade är försäkringstagaren och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

Försäkrad är också innehavare av besittningsrätt även om denna inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren.

2.2 Odelat dödsbo som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för odelat dödsbo är delägare i boet och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.3 Beskattningssammanslutning som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för beskattningssammanslutning är delägare och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.4 Övriga försäkrade

Försäkrade är även i ärenden som hänför sig till arbete som den försäkrade i egenskap av skogsbrukare bjudit ut eller låtit utföra

- arbetstagare som anställts för att sköta skogsbruket
- sådana oavlönade eller tillfälliga arbetare vilka vållat skador som den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta.

3 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för de försäkrade i ärenden som hänför sig till skog de försäkrade äger samt för innehavare av avverkningsrätt i ärenden som hänför sig till drivning och försäljning av virke.

4 Försäkringens giltighetsområde

Försäkringen gäller i Finland.

5 Ersättningsbara skador och ersättningsbegränsningar

5.1 Ersättningsbara skador

Försäkringen ersätter person- och sakskada som orsakats annan part i egenskap av skogsbrukare då skadan konstateras under försäkringens giltighetstid och den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta skadan.

Försäkringen ersätter skada som orsakas av ett försäkrat barn som vid skadetidpunkten inte kan anses ersättningskyldigt på grund av sin ålder.

Skadan ersätts i den utsträckning som om den hade orsakats av ett barn som uppnått lägsta åldern för ersättningskyldighet.

Denna bestämmelse gäller inte skada för vilken någon annan är ersättningskyldig eller skada som orsakas den som skötte barnet då skadan inträffade.

5.2 Ersättningsbegränsningar

5.2.1 Skada som orsakats åt en själv eller arbetstagare

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats

- den försäkrade själv, annan försäkrad eller juridisk person av vars bestämmande inflytande de försäkrade har sammanlagt över hälften
- som orsakats den försäkrades arbetstagare eller person som kan jämföras med denne till den del personen i fråga är berättigad till ersättning på basis av lagstadgad olycksfalls- eller trafikförsäkring.

5.2.2 Avtalsansvar

Försäkringen ersätter inte skada till den del ersättningskyldigheten grundar sig på avtal, garanti eller annan förbindelse om ersättningskyldighet inte uppstått utan ifrågavarande förbindelse.

5.2.3 Känd risk

Försäkringen ersätter inte skada om felet, bristen eller annan grund för ersättningskyldighet var eller borde ha varit känt för den försäkrade då försäkringen trädde i kraft.

5.2.4 Egendom i användning

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som vid den skadeorsakande gärningen eller försummelsen är eller var i den försäkrades besittning, lånad till den försäkrade eller annars utnyttjades av den försäkrade.

5.2.5 Egendom under behandling och anförtrodd egendom

Försäkringen ersätter inte skada på egendom som den försäkrade eller någon annan för dennes räkning vid tidpunkten för den skadeorsakande gärningen eller försummelsen hade eller har

- för tillverkning, montering, installation, reparation eller behandling på annat sätt
- för förvaring
- som underställd skydds- eller skadeavvärjningskyldighet med beaktande av arten av den försäkrades verksamhet eller den skadeorsakande gärningen och dess direkta omfattning
- för att sköta om på annat sätt.

5.2.6 Trafikskada

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av att motorfordon eller motordriven anordning används i trafik som avses i trafikförsäkringslagen eller motsvarande utländsk lag.

5.2.7 Fartyg och luftfartyg

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- användning av fartyg med registreringsplikt, båt med registreringsplikt eller annan motordriven farkost
- användning av luftfartyg för luftfart när den försäkrade är ersättningskyldig i egenskap av ägare, innehavare, användare av luftfartyget eller person som utför uppdrag i luftfartyget eller arbetsgivare för dessa.

5.2.8 Grundvatten samt brytnings-, pålnings- och sprängningsarbeten

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- ändringar i grundvattennivån
- brytnings-, pålnings- eller sprängningsarbete som utförts med hjälp av utomstående arbetskraft eller för annan part eller märksänkning eller -förskjutning till följd av sådant arbete.

5.2.9 Miljöskada och skador orsakade av fukt och översvämning

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av

- förorening eller annan inverkan på jordmån, byggnad, vattentäkt, sjö eller annat vattenområde eller grundvatten
- buller, skakning, strålning, värme, lukt, ljus eller annan motsvarande störning
- rök, sot, damm, ånga, gas eller luftförorening
- fukt
- översvämning orsakad av regn- eller smältvatten.

Försäkringen ersätter dock plötslig skada, som beror på den försäkrades slumpmässiga eller enstaka fel eller försumelse eller fel eller brist som plötsligt eller oväntat uppstått i byggnad, anläggning eller anordning av orsak som medför ersättningskyldighet för den försäkrade. Dessutom krävs att även skadans uppkomst, till följd av orsak som uppfyller ovan nämnda villkor, har skett plötsligt, oväntat och snabbt, och inte baserar sig på en långsam verkan som uppstår småningom eller på fortsatt gärning eller försumelse eller annars upprepade händelser.

5.2.10 Myndighetskostnader som hänför sig till miljöskador

Försäkringen ersätter inte myndighetskostnader som grundar sig på lagen om ersättning för miljöskador.

5.2.11 Såld eller överlåten vara

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas

- överlåten produkt eller vara när orsaken till skadan är egenskap i produkten, fel eller brist i produkten eller fel eller brist i information om eller instruktioner för produkten
- såld produkt eller vara som inte ännu överlåtit.

5.2.12 Felaktigt arbetsresultat

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats av korrigering av felaktigt eller bristfälligt arbetsresultat eller utföring av arbete enligt det ursprungliga uppdraget. Detta gäller även om någon annan än den försäkrade utför arbetet.

5.2.13 Annan verksamhet

Försäkringen ersätter inte skada som orsakas av annan verksamhet eller produktion än den som har uppgetts vid ansökan om försäkring och antecknats i försäkringsbrevet.

5.2.14 Förmögenhetsskada

Försäkringen ersätter inte sådan ekonomisk skada som inte hänför sig till person- eller sakskada.

5.2.15 Särskild ersättningsgrund

Försäkringen ersätter inte skada som ersätts på basis av lagstadgad olycksfallsförsäkring, läkemedelsskadeförsäkring eller med stöd av patientskadelagen (585/1986).

5.2.16 Uppsåt eller grov oaktsamhet

Försäkringen ersätter inte skada som den försäkrade orsakat uppsåtligt. Försäkringen ersätter dock en skada som en försäkrad person under 12 år orsakat även då det sker med uppsåt.

Ersättningen kan minskas eller helt vägras, om den försäkrade orsakat skadan

- genom grov oaktsamhet
- under påverkan av alkohol eller rusmedel och detta faktum väsentligt har inverkat på skadans uppkomst eller omfattning.

5.2.17 Böter

Försäkringen ersätter inte böter eller annan liknande påföljd.

5.2.18 Produktansvar

Försäkringen ersätter inte skada som orsakats av fel eller bristfällighet i en produkt som överlåtits till annan eller fel eller brister i information som getts när en produkt överlåtits.

5.2.19 Annan ansvarsförsäkring

Försäkringen ersätter inte skada till den del den ersätts med stöd av en annan ansvarsförsäkring som omfattar den försäkrade.

5.2.20 Brott mot lagar och förordningar

Försäkringen ersätter inte skada orsakad av åtgärder som står i strid med lagar, förordningar eller bestämmelser eller direktiv från myndigheter om vilka den försäkrade haft kännedom eller borde ha haft kännedom.

6 Skadeutredning

6.1 Försäkringsbolagets skyldigheter

Försäkringsbolaget utreder om den försäkrade är skadeståndsskyldig för en anmäld skada som omfattas av försäkringen och överstiger självriskens samt förhandlar med den som kräver ersättning.

Om försäkringsbolaget meddelat den försäkrade att försäkringsbolaget är berett att inom ramen för maximiersättningen avtala med den skadelidande om att ersätta skador som försäkringen omfattar och den försäkrade inte går med på detta, är försäkringsbolaget inte skyldigt att betala ytterligare ersättning. Försäkringsbolaget är inte heller skyldigt att ersätta kostnader som uppstått i ärendet efter att den försäkrade fått meddelandet och inte heller att göra tilläggsutredningar i ärendet.

6.2 Den försäkrades skyldigheter

Den försäkrade ska sträva efter att bereda försäkringsbolaget tillfälle att uppskatta skadebeloppet samt möjligheten att bidra till en uppgörelse i godo. Om den försäkrade ersätter skadan, avtalar därom eller godkänner ett krav, binder detta inte försäkringsbolaget, om inte ersättningsbeloppet och -grunden uppenbart är riktiga.

Den försäkrade är skyldig att

- på egen bekostnad delta i utredningen av skadan (se Allmänna avtalsvillkor punkt 11.1)
- till försäkringsbolaget ge information och dokument som den försäkrade har i sin besittning och som är av betydelse för utredningen av skadan
- skaffa eller uppgöra nödvändiga utredningar och undersökningar som den försäkrade till skäligen kostnader kan få fram.

Om skadan leder till rättegång, ska den försäkrade omedelbart underrätta försäkringsbolaget om detta. Om den försäkrade inte på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

7 Ersättningsbestämmelser

7.1 Skadestånd

Försäkringen ersätter i enlighet med begränsningarna i försäkringsbrevet och specialvillkoren sådant skadestånd som den försäkrade är skyldig att betala. Skadeståndet beräknas enligt skadeståndsbestämmelserna och rättspraxisen.

7.2 Kostnader för avvärjning av skaderisk

Vid omedelbar risk för skada eller redan inträffad skada är den försäkrade skyldig att sörja för att skadan avvärjs eller begränsas (se punkt 6.2 i Allmänna avtalsvillkor). Denna skyldighet gäller endast åtgärder med vilka risk för omedelbar ansvarsskada på annan part avvärjs, men inte sådana

åtgärder i efterhand som sträcker sig utöver detta, såvida man inte separat har avtalat om åtgärderna med försäkringsbolaget. Försäkringen ersätter kostnader för dessa omedelbara åtgärder.

7.3 Utrednings- och rättegångskostnader

Försäkringen ersätter skäligen och nödvändiga skadeutredningskostnader. Försäkringen ersätter dock inte sådana utredningskostnader som uppstått för den försäkrade vilka den försäkrade enligt försäkringsvillkoren är skyldig att själv betala eller om vilka inte avtalats separat med försäkringsbolaget.

Om skadeståndsärendet tas upp till behandling vid domstol och kravet till sin grund gäller en ersättningsbar skada, sköter försäkringsbolaget rättegången på den försäkrades vägnar och betalar nödvändiga och skäligen rättegångskostnader som hänför sig till rättegången. Om den försäkrade inte på förhand underrättar försäkringsbolaget om en rättegång, är försäkringsbolaget inte skyldigt att ersätta kostnader eller utgifter som uppstått på grund av rättegången.

Om rättegången också gäller andra ärenden, ersätter försäkringen endast den andel av kostnaderna som det av försäkringen omfattade ersättningskravet står för.

Advokat- och rättegångskostnader ersätts enligt rättsnormer för rättegångskostnader på basis av rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Vid bedömning av arvods och kostnadernas skälighet beaktas värdet på förmånen som är stridig, ärendets svårighetsgrad och omfattning samt mängden och kvaliteten på utfört arbete.

7.4 Försäkringsbelopp

Det försäkringsbelopp som antecknats i försäkringsbrevet utgör det högsta sammanlagda beloppet, inklusive utrednings- och rättegångskostnader, som betalas i ersättning för en och samma skada.

Skador som orsakats av samma händelse eller omständighet anses som ett försäkringsfall oberoende av om skadorna konstaterats under en eller flera försäkringsperioder. Om sådana skador konstateras under olika försäkringsperioder anses de höra till den försäkringsperiod under vilken den första skadan konstaterades.

7.5 Självrisk

Den försäkrade har i varje försäkringsfall en i försäkringsbrevet antecknad självrisk av skadebeloppet.

7.6 Solidariskt ansvar

Om flera är skyldiga att solidariskt ersätta samma skada, ersätter försäkringen endast den del av skadan som svarar mot vad som kan läggas den försäkrade till last och den fördel denne haft av försäkringsfallet. Om annat inte föränsleds av tidigare nämnda orsaker, betalas från försäkringen ersättning högst efter huvudtal i förhållande till den totala skadan.

7.7 Mervärdesskatt

Vid beräkning av skadebeloppet beaktas bestämmelserna om mervärdesskatt.

Rättsskyddsförsäkring för skogsbruk

1 Försäkringens syfte

Syftet med rättsskyddsförsäkringen är att enligt dessa villkor och de Allmänna avtalsvillkor ersätta den försäkrades nödvändiga och skäligen advokatkostnader och rättegångskostnader som uppstått vid användning av juridisk hjälp i tviste- och brottmål samt ansökningsärenden i försäkringsfall som avses i punkt 5.

2 Försäkrade

Som den försäkrades stadigvarande boningsort anses adressen som antecknats i befolkningsregistermyndighetens register.

2.1 Privatperson som försäkringstagare

Försäkrade är försäkringstagaren och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med försäkringstagaren.

Försäkrad är också innehavare av besittningsrätt även om denna inte bor i samma hushåll med försäkringstagaren.

2.2 Oskiftat dödsbo som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för odelat dödsbo är delägare i boet och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.3 Beskattningsammanslutning som försäkringstagare

Försäkrade i försäkring för beskattningsammanslutning är delägare och personer som stadigvarande bor i gemensamt hushåll med delägarna om de inte har egen försäkring.

2.4 Övriga försäkrade

Försäkrade är även i ärenden som hänför sig till arbete som den försäkrade i egenskap av skogsbrukare bjudit ut eller låtit utföra

- arbetstagare som anställts för att sköta skogsbruket
- sådana oavlönade eller tillfälliga arbetare vilka vållat skador som den försäkrade enligt gällande lag är skyldig att ersätta.

3 Försäkrad verksamhet

Försäkringen gäller för de försäkrade i ärenden som hänför sig till skog de försäkrade äger samt för innehavare av avverkningsrätt i ärenden som hänför sig till drivning och försäljning av virke.

4 Domstolar och giltighetsområde

Den försäkrade kan använda sig av försäkringen i försäkringsfall som inträffat i Finland vilka omedelbart kan anhängiggöras vid tingsrätt i Finland.

Försäkringen ersätter inte kostnader i ärenden som behandlas av administrativa myndigheter eller specialdomstolar, t.ex. av förvaltningsdomstolen, försäkringsdomstolen, miljötillståndsverken eller högsta förvaltningsdomstolen. Försäkringen ersätter inte heller kostnader i ärenden som behandlas av Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter eller i Europeiska unionens domstol.

5 Ersättningsbara försäkringsfall

5.1 Definition av försäkringsfall

Med ersättningsbart försäkringsfall avses i tvistemål och ansökningsmål att tvist uppstått. Tvisten har uppstått när ett krav som gäller grunder eller belopp bevisligen har bestridds till grunderna eller beloppet.

Med försäkringsfall som ersätts av försäkringen avses vid brottmål

- att målet blir anhängigt i domstol, då den försäkrade är målsägande
- väckande eller fullföljande av åtal mot den försäkrade, då allmän åklagare beslutat att inte väcka åtal eller nedlagt åtalet. Åtal har väckts när målsägandens stämningansökan har inkommit till tingsrättens kansli. Åtal har fullföljts när målsäganden skriftligt till domstolen meddelat att denne driver åtalet efter att allmän åklagare har lagt ner åtalet.

5.2 Försäkringens giltighetstid

Försäkringen ersätter försäkringsfall som inträffat under försäkringens giltighetstid. Om försäkringen vid tidpunkten då försäkringsfallet inträffade varit i kraft mindre än två år, ska de faktorer som tvisten, kravet eller åtalet grundar sig på ha inträffat under försäkringens giltighetstid.

Till försäkringens giltighetstid räknas höra den tid, under vilken denna försäkring ensam eller i följd tillsammans med andra upphörda rättsskyddsförsäkringar med motsvarande innehåll oavbrutet har varit i kraft för den försäkrade i ett eller flera försäkringsbolag. Om flera rättsskyddsförsäkringar är i kraft då försäkringsfallet inträffar, räknas dock endast denna försäkring till försäkringens giltighetstid.

Utvidgningar av försäkringsskyddet gäller försäkringsfall som inträffat efter datumet skyddet ändrades förutsatt att även grunden till försäkringsfallet uppkommit när utvidgningen är giltig.

5.3 Ett försäkringsfall

Det är fråga om ett och samma försäkringsfall då

- två eller flera med denna försäkring försäkrade står på samma sida i tviste- eller brottmål- eller ansöknings- ärende; eller
- den försäkrade har flera tviste- eller brottmål och ansökningsärenden som baserar sig på samma händelse, omständighet, rättshandling eller rättskränkning.

6 Begränsningar som hänför sig till försäkringsfall

Försäkringen ersätter inte kostnader som orsakats den försäkrade i ärenden

1. där bestridande av krav inte kan påvisas
2. som hänför sig till annat än den försäkrades eller annan med den försäkrade i samma hushåll boende försäkrads nuvarande, tidigare, kommande eller planerade arbete, yrkesutövande, tjänst, befattning, närings- eller förvärvsverksamhet, delägande i kommersiellt bolag eller medlemskap i styrelseorgan för ett sådant bolag eller annat inkomstförvärv från huvud- eller biverksamhet i anknytning till skogsbruk försäkrad med denna försäkring
3. som hänför sig till
 - placeringsverksamhet eller
 - en enskild placering vars värde då tvisten uppstod eller när placeringen gjordes överskred 100 000 euro
4. som gäller borgen, pant eller annan förbindelse för gäld eller förbindelse som ingåtts för en annans närings- eller förvärvsverksamhet
5. som hänför sig till lån som har beviljats för någon annans närings- eller förvärvsverksamhet
6. som hänför sig till annan fastighet, del av fastighet, byggnad, aktie- eller hyresbostad än den försäkrades stadigvarande bostad eller till fritidsbostad i Norden som den försäkrade själv utnyttjar. Kostnader som orsakas den försäkrade ersätts inte i ärenden som hänför sig till uthyrning av fastighet, byggnad eller lägenhet där den försäkrade är part i rollen av hyresvärd. Begränsningen i denna punkt tillämpas inte då ärendet gäller skog som är försäkrad med denna försäkring.
7. som är av ringa betydelse för den försäkrade
8. där de med denna försäkring försäkrade är motparter. Försäkringen ersätter dock den försäkrades kostnader när motparten är försäkrad som avses i 2.4.
9. som hänför sig till fordran eller krav som har överförs på den försäkrade, i det fall att det vid tidpunkten för tvistens uppkomst har gått mindre än två år sedan överföringen

10. där det är fråga om åtal som allmän åklagare driver mot den försäkrade eller privaträttsligt anspråk som målsäganden, då dylikt åtal anhängiggjorts, riktat mot den försäkrade som står som åtaland
Om åklagaren låtit bli att åtala den försäkrade på basis av specialstadganden för åtalet ersätts den försäkrades advokat- och rättegångskostnader inte heller i det fall att målsäganden yrkar på straff för den försäkrade.
11. som gäller mot den försäkrade riktat privaträttsligt anspråk, som grundar sig på en sådan gärning, för vilken den försäkrade har dömts till straff eller beviljats åtal-seftergift eller inte dömts till straff med stöd av specialstadganden som gäller detta
12. som gäller av den försäkrade framställt privaträttsligt anspråk, som grundar sig på sådan gärning, för vilken denne dömts till straff eller beviljats åtal-seftergift eller icke dömts till straff med stöd av specialstadganden
13. som gäller besöksförbud
14. som gäller äktenskapsskillnad, upplösning av registrerat parförhållande eller förmögenhetstvister eller andra krav som hänför sig till äktenskapsskillnad, avslutande av samliv, avslutande av samliv i äktenskapsliknande former, upplösning eller avslutande av registrerat eller oregistrerat parförhållande
15. som hänför sig till försörjning, underhåll, umgängesrätt eller boende som gäller barn. Försäkringen ersätter inte heller verkställighet som hänför sig till dessa ärenden.
16. där det är fråga om att utse eller befria intressebevakare, gode män, boskiftare eller boutredningsmän
17. som gäller samäganderättsförhållande eller hävning av det
18. där de kostnader som orsakas den försäkrade ersätts av ansvarsförsäkring eller av rättsskyddsförsäkring i anslutning till motorfordons- eller båtförsäkring
19. som hänför sig till konkurs
20. som gäller utmätning, verkställighetstvister som avses i lagen om utmätning eller verkställighet i anslutning till utmätning
21. där det är fråga om förfarande enligt lagarna om företagsreaniering eller skuldsanering för privatpersoner eller frivillig skuldsanering för lantbruksidkare enligt landsbygdsnäringslagen
22. där det är fråga om huruvida kostnader som orsakats av ett försäkringsfall som anmälts av den försäkrade antingen helt eller delvis ska ersättas av denna rättsskyddsförsäkring
23. som behandlas som grupptalan eller -besvär.

7 Åtgärder vid inträffat försäkringsfall

7.1 Om den försäkrade vill använda försäkringen, ska han anmäla därom till försäkringsbolaget på förhand innan advokat- och rättegångskostnader uppstår. När anmälan gjorts får den försäkrade ett ersättningsbeslut från försäkringsbolaget.

7.2 Den försäkrade ska som sitt ombud anlita advokat eller jurist som i det land, som hör till försäkringens giltighetsområde och där rättegången är avsedd att hållas, enligt gällande rätt får verka som rättegångsombud eller -biträde. Från försäkringen betalas inte ersättning om den försäkrade överhuvudtaget inte anlitar ombud eller anlitar någon annan än ovan nämnt ombud.

7.3 I ärenden som gått till huvudförhandling i tingsrätt och vid skiljeförfarande ska den försäkrade av motparten kräva ersättning till fullt belopp för sina advokat- och rättegångskostnader. Om den försäkrade utan grundand anledning låter bli att framställa eller avstår från ersättningskrav för sina kostnader eller inte går med på att överklaga domstolsbeslut som gäller rättegångskostnaderna, kan ersättningen enligt lagen om försäkringsavtal nedsättas eller helt vägras.

Vid medlingsförfarande (domstolsmedling) i enlighet med lagen om medling i tvistemål i allmänna domstolar behöver emellertid ersättning inte krävas för kostnader som orsakats den försäkrade av medlingsförfarandet.

7.4 Den försäkrade har inte rätt att med bindande verkan för försäkringsbolaget godkänna kostnadsbelopp för skötsel av ärendet. Om den försäkrade själv betalat sina advokat- och rättegångskostnader binder det betalda beloppet inte försäkringsbolaget vid bedömning av huruvida rättegångskostnaderna är skäliga.

8 Ersättningsbestämmelser

8.1 Försäkringsbelopp

Det i försäkringsbrevet antecknade försäkringsbeloppet utgör i varje försäkringsfall övre gräns för försäkringsbolagets ersättningsskyldighet.

8.2 Självrisk

Från de ersättningsbara kostnaderna avdras den självrisk som antecknats i försäkringsbrevet.

8.3 Ersättningsbara kostnader

Försäkringen ersätter av försäkringsfallet orsakade nödvändiga och skäliga advokat- och rättegångskostnader för den försäkrade enligt följande:

8.3.1 I tvistemål och ansökningsärende

Kostnader för anlitan av ombud och bevisföring.

Om ärendet behandlats i domstolsmedling ersätter försäkringen också den försäkrades andel av arvoden och kostnader för eventuellt biträde till medlaren beräknat efter de tvistande parternas huvudtal.

Om det för att en tvist ska kunna hänskjutas till prövning av domstol krävs en rättshandling eller ett beslut fattat av något organ eller vid någon förrättning, ersätts kostnaderna från och med det att det nämnda kravet uppfylls.

Ombudets arvoden och kostnader om ovan i denna punkt avsedd tvist har handlagts av konsumenttvistenämnden, försäkringsnämnden eller annat motsvarande organ i stället för domstol.

8.3.2 I brottmål

8.3.2.1 Försäkrad som målsägande

Rättegångskostnader för anlitan av ombud och bevisföring till den del det vid rättegången är fråga om den försäkrades annat privaträttsligt yrkande till följd av brott än rättegångskostnader.

8.3.2.2 Försäkrad som svarande

Rättegångskostnader för anlitan av ombud och bevisföring, om det är fråga om åtal som målsäganden väckt mot den försäkrade i det fall att den allmänna åklagaren har beslutat om åtal-seftergift eller lagt ner åtalet.

8.3.3 Sökande av ändring hos högsta domstolen

Om det krävs besvärstillstånd för sökande av ändring hos högsta domstolen, ersätter försäkringen kostnader för sökande av ändring endast i det fall att besvärstillståndet beviljats.

Kostnaderna orsakade av extraordinära rättsmedel ersätts endast om högsta domstolen godkänt klagomålet, upphävt domen eller återställt försutten fatalietid.

8.3.4 Gemensamt intresse

Om det i ärendet i väsentlig grad är fråga om annat än den försäkrades privata intresse eller den försäkrade i ärendet har att bevaka ett gemensamt intresse med personer som inte är försäkrade med denna försäkring, ersätter försäkringen endast den del av kostnaderna som kan anses utgöra den försäkrades andel.

8.4 Ersättningsbelopp och beräkning av ersättningsbelopp

Advokat- och rättegångskostnader som ersätts av försäkringen bestäms enligt rättsnormerna för rättegångskostnader i rättegångsbalken och lagen om rättegång i brottmål. Om domstol inte, på grund av parternas medgivande, i sitt utslag har uttalat sig om advokat- och rättegångskostnader, eller om ärendet avgjorts genom förlikning, bestäms de kostnader som ersätts också med beaktande av i motsvarande ärenden vanligen utdömda eller erlagda kostnader.

För anlåtande av ombud ersätts skäligt arvode för ombudets arbete och nödvändiga kostnader. Då arvodets och kostnadernas skälighet bestäms, beaktas det omtvistade intressets värde, ärendets svårighet och omfattning samt det utförda arbetets mängd och kvalitet.

Som ersättningsbara kostnader räknas högst det belopp som domstolen ålagt den försäkrades motpart att betala förutsatt att domstolen på grunder som framgår av dess beslut inte uttryckligen ansett att den försäkrade delvis eller helt måste stå för sina kostnader som sin egen skada. Beloppet för ersättningsbara kostnader är dock högst det kostnadskrav som den försäkrade framställt till motparten.

Om värdet på den förmån som gjorts stridig kan uppskattas i pengar, ersätter försäkringen inom ramen för försäkringsbeloppet som antecknats i försäkringsbrevet högst två gånger den omtvistade förmånens belopp eller om tvisten gäller en återkommande betalning beaktas vid bedömningen av beloppet högst tio gånger det omtvistade engångsbetalningsbeloppet. Vid bedömningen av förmånsbeloppet beaktas inte krav som gäller ränte- eller advokat- och rättegångskostnader.

Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra eller ansöka om restitution av skatt som ingår i advokatfaktura eller rättegångskostnader, avdras från ersättningen den mervärdesskatt som ingår i kostnaderna.

8.5 Kostnader som försäkringen inte ersätter

Försäkringen ersätter inte

1. motpartens rättegångskostnader som den försäkrade genom dom eller avtal ålagts att betala. Motpartens rättegångskostnader som den försäkrade ålagts att betala ersätts dock på samma villkor som den försäkrades egna advokatkostnader då,
 - den försäkrade vid rättegång biträts av konsumentombudsmannen eller dennes underlydande och behandlingen av den försäkrades ärende har varit viktig med tanke på tillämpning av lag och konsumenternas allmänna intresse
 - den försäkrades motpart i ett ärende huvudsakligen har underlåtit att följa konsumenttvistenämndens, försäkringsnämndens eller annat motsvarande organs beslut som vad gäller de centrala delarna i ärendet är positivt för den försäkrade
2. kostnader orsakade av verkställande av dom eller beslut
3. den försäkrades förlorade tid, eget arbete, förtjänst- eller inkomstbortfall, rese- eller uppehållskostnader och inte heller den tilläggskostnad som uppstår vid byte av ombud eller den försäkrades eget handlande som gett upphov till extra eller onödiga kostnader

4. kostnader orsakade av införfärfande av utlåtande från juridisk sakkunnig
5. kostnader orsakade av polisanmälan, begäran om undersökning eller förundersökning av brott
6. kostnader för faktum eller bevis som lämnas obeaktade av domstol på grund av att de framlagts för sent
7. kostnader som den försäkrade eller dennes ombud orsakat genom att utebli från domstolsförhandling, genom att underlåta att följa domstolens bestämmelser eller framföra ett påstående som de varit medvetna om eller borde ha varit medvetna om att det är obefogat eller på annat sätt genom uppsåtlig förhållning eller underlåtenhet orsakat
8. kostnader för rättegång eller sökande av ändring som den försäkrade eller dennes ombud inlett utan att motparten gett orsak därtill eller om de på annat sätt uppsåtligt eller genom underlåtenhet orsakat en onödig rättegång
9. skiljemans och medlares arvoden och kostnader
10. arvoden och kostnader för intressebevakare, god man, skiftesman och boutredningsman
11. kostnader för begäran av offentlig rättshjälp.

8.6 Övriga bestämmelser i samband med ersättning

1. Försäkringsbolaget betalar ersättning för den försäkrades advokat- och rättegångskostnader efter att domstolens utslag har vunnit laga kraft eller förlikning nåtts. Om särskilda motskäl inte föreligger utbetalar försäkringsbolaget ersättningar även per rättsinstans. Dessutom kan försäkringsbolaget enligt egen bedömning göra ett undantag och utbetala förhandsersättning om rättegångsförhandlingarna fördröjs avsevärt.
2. Om den försäkrade enligt lagen om mervärdesskatt är berättigad att avdra skatt som ingår i advokatfakturan, utbetalar försäkringsbolaget ersättning för advokat- och rättegångskostnader utgående från fakturan den försäkrade betalat.
3. Som minskning av försäkringsbolagets ersättningsskyldighet ska räknas den kostnadsersättning som den försäkrades motpart dömts eller förbundit sig att betala till den försäkrade, såvida ersättningen kunnat inkasseras av den betalningsskyldige.
4. Om motparten dömts eller förbundit sig att till den försäkrade betala kostnadsersättning som är obetald då ersättning betalas från försäkringen, är den försäkrade skyldig att överlåta sin rätt till kostnadsersättning till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp försäkringsbolaget betalat.

Om den försäkrade själv betalat en del av kostnaderna på grund av att de överstiger maximiersättningen som anges i punkt 8.1, fördelas den av motparten erhållna kostnadsersättningen mellan försäkringsbolaget och den försäkrade i förhållande till de kostnadsandelar som betalats.

5. Om den kostnadsersättning som den försäkrades motpart har dömts eller förbundit sig att betala har betalats till den försäkrade eller denne annars har fått räkna den till godo, ska den försäkrade återbetala kostnadsersättningen med ränta till försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som betalats med stöd av försäkringen.

Allmänna avtalsvillkor

1	Några centrala begrepp	69
2	Givande av information innan avtalet ingås	69
3	Inträdande av försäkringsbolagets ansvar och avtalets giltighetstid	70
4	Premie	70
5	Givande av information under avtalets giltighetstid	71
6	Skyldighet att hindra och begränsa skada vid skadeförsäkring	72
7	Orsakande av försäkringsfall	72
8	Identifikation vid skadeförsäkring	73
9	Otillräcklighet och tvångsläge	73
10	Förmånstagarförordnande vid personförsäkring	73
11	Ersättningsförfarande	73
12	Försäkringsersättning vid skadeförsäkring	74
13	Överklagande av försäkringsbolagets beslut	74
14	Försäkringsbolagets regressrätt	75
15	Ändring av försäkringsavtalet	75
16	Försäkringsavtalets upphörande	76
17	Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring	77
18	Handelsblockad	77
19	Hantering av personuppgifter	77

Dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på person- och skadeförsäkringsavtal. Med försäkring avses ett avtal på vilket tillämpas försäkringsvillkoren som försäkringsbolaget uppgjort. Lagen om försäkringsavtal fastställer konsumentens och därmed likställd juridisk persons ställning som avtalspart. Lagen om försäkringsavtal (543/94) innehåller bestämmelser som påverkar avtalsrelationen mellan kunden och försäkringsbolaget och i vissa fall tredje parts rättigheter. Stadgandena i lagen om försäkringsavtal tillämpas i sin helhet på detta försäkringsavtal.

Nedan följer en del av de centrala stadgandena i lagen och de aspekter som enligt lagen ska fastställas i försäkringsvillkoren samt andra allmänna principer och avtalsvillkor som tillämpas på LokalTapiolas kundförhållanden.

Förutom dessa allmänna avtalsvillkor tillämpas på försäkringsavtalet försäkringsvillkoren och säkerhetsföreskrifterna antecknade i försäkringsbrevet samt finsk lag.

Försäkringsbolagen övervakas av Finansinspektionen.

1 Några centrala begrepp

(FAL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § och 31 §)

Det centrala innehållet i försäkringsavtalet fastställs i försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren, vilka utgörs av de Allmänna avtalsvillkoren och specialvillkoren som tillämpas på respektive försäkring.

Med **försäkringsbolag**, **försäkringsgivare** och **LokalTapiola** avses LokalTapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag eller LokalTapiolas regionbolag.

På försäkringsbrevet ser du vilket bolag som beviljat din försäkring, dvs. försäkringsgivaren.

Med **skadeförsäkring** avses försäkring för förlust som orsakas av sakskada, skadeståndsskyldighet eller annan förmögenhetsskada.

Med **personförsäkring** avses en försäkring vars objekt är en fysisk person. Sjukkostnads-, olycksfalls- och resenärförsäkringar är personförsäkringar.

Med **gruppförmånsförsäkring** avses en försäkring som erbjuds en grupp och där den försäkrade betalar premien helt eller delvis.

Med **försäkringstagare** avses den som har ingått försäkringsavtal med försäkringsbolaget.

Med **försäkrad** avses den till vars förmån försäkringen är i kraft.

Med **försäkringsperiod** avses den avtalade giltighetstid som antecknats i försäkringsbrevet. Försäkringsavtalet fortgår en avtalad försäkringsperiod åt gången, såvida inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Med **premieperiod** avses den tidsperiod för vilken premie enligt avtal regelbundet ska betalas.

Med **försäkringsfall** avses den skada eller händelse på basis av vilken ersättning utbetalas med stöd av försäkringen.

Med **säkerhetsföreskrift** avses en i försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen utfärdad skyldighet att iaktta bestämmelser i syfte att hindra eller begränsa uppkomsten av en skada.

2 Givande av information innan avtalet ingås

2.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

(FAL 5 § och 9 §)

Före ett försäkringsavtal ingås ger försäkringsbolaget försäkringssökanden den information om försäkringsformer, försäkringspremier och villkor samt övriga uppgifter som behövs för att välja en lämplig försäkring för försäkringsbehovet som fastställts för sökanden. När informationen ges ska uppmärksamhet även fästas vid väsentliga begränsningar i försäkringsskyddet. Vid distansförsäljning av försäkringar ges även förhandsuppgifterna som avses i kapitel 6 a i konsumentskyddslagen. Med distansförsäljning avses t.ex. försäljning av försäkringar per telefon eller på Internet.

Om försäkringsbolaget eller dess representant vid marknadsföringen av en försäkring har underlåtit att ge försäkringstagaren behövlig information om försäkringen eller har gett honom felaktiga eller vilseledande uppgifter, anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att sluta sig till utgående från den information han fått.

2.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt

(FAL 22 §, 23 § och 24 §)

Innan försäkringen beviljas ska försäkringstagaren och den försäkrade ge korrekta och fullständiga svar på frågor som ställs av försäkringsbolaget och som kan vara av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Försäkringstagaren och den försäkrade ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigerera upplysningar som han gett försäkringsbolaget och som han konstaterat vara oriktiga eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten ovan, är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget har rätt att behålla de inbetalda premierna också om försäkringen förfaller.

2.2.1 Följderna av försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikt vid skadeförsäkring

(FAL 23 §, 34 § och 58 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaksamhet som inte kan anses vara ringa har försummat sin upplysningsplikt, kan ersättningen sänkas eller vägras. Vid prövningen av om ersättningen ska sänkas eller vägras, ska det beaktas vilken betydelse den omständighet som den av försäkringstagaren eller den försäkrade lämnade oriktiga eller bristfälliga uppgiften gällt har haft för uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas eventuellt uppsåt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller arten av hans oaksamhet samt förhållandena i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i premier ger dock inte rätt till nedsättning av ersättningen.

2.2.2 Följderna av försäkringstagarens försummelse av upplysningsplikt vid personförsäkring

(FAL 24 §)

Om försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaksamhet som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkringen om riktiga och fullständiga svar hade erhållits, är försäkringsbolaget fritt från ansvar.

Om försäkringsbolaget hade beviljat försäkringen endast mot en högre premie eller på andra villkor än avtalat, begränsas försäkringsbolagets ansvar så att det motsvarar den avtalade försäkringspremien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha beviljats.

Om de ovan nämnda följderna av försummande av upplysningsplikt skulle leda till uppenbar oskälighet ur försäkringstagarens eller annan ersättningsberättigads synpunkt kan de jämkas.

3 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar och avtalets giltighetstid

3.1 Inträdande av försäkringsbolagets ansvar

(FAL 11 §)

Om man inte individuellt överenskommit om annan tidpunkt med försäkringstagaren, börjar försäkringsbolagets ansvar när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren godkänner den andra partens anbud. Tidpunkten för antagandet är när det antagande svaret getts eller sänts. Avtalsparterna kan avtala om en senare men inte om en tidigare tidpunkt för ikraftträdandet.

Om försäkringstagaren till försäkringsbolaget har gett eller sänt en skriftlig försäkringsansökan och det är uppenbart att försäkringsbolaget skulle ha godkänt ansökan, ansvarar försäkringsbolaget också för försäkringsfall som har inträffat efter det att ansökan gavs eller sändes.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har gett eller sänt till försäkringsbolagets representant anses ha getts eller sänts till försäkringsbolaget.

Om det inte finns någon utredning om vid vilken tid på dygnet ett svar eller en ansökan har getts eller sänts, anses detta ha skett klockan 24.00.

En förutsättning för inträdandet av försäkringsgivarens ansvar är att premien för försäkringsperioden har betalats

- alltid när det gäller tidsbegränsad försäkring
- när det finns anledning på grund av försäkringens karaktär eller annan särskild orsak.

Förutsättningen för betalningen antecknas i fakturan för försäkringspremie.

3.2 Grunder för beviljande av personförsäkring

(FAL 10 §)

Premien och övriga avtalsvillkor fastställs på basis av den försäkrades hälsotillstånd vid tidpunkten försäkringsansökan gavs eller sändes. Försäkringsbolaget avslår inte en ansökan om personförsäkring på grundval av att försäkringsfallet inträffat eller att hälsotillståndet för den person för vilken försäkringen söks försämrats efter att ansökningsdokumenten getts eller sänts till försäkringsbolaget.

3.3 Försäkringsavtalets giltighet i skadeförsäkring

(FAL 16 §)

Efter utgången av den första försäkringsperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad försäkringsperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av orsaker nämnda i punkt 4.2 och 16.

Ett tidsbegränsat försäkringsavtal är i kraft under den avtalade perioden.

3.4 Försäkringsavtalets giltighet i personförsäkring

(FAL 17 a §)

Efter utgången av den första premieperioden gäller försäkringsavtalet en avtalad premieperiod åt gången om inte försäkringstagaren eller försäkringsbolaget säger upp avtalet. Om premieperioden är kortare än ett år eller om det inte avtalats om någon premieperiod, har försäkringsbolaget rätt att säga upp avtalet endast i slutet av kalenderåret. Försäkringsavtalet kan även upphöra på grund av andra orsaker nämnda i punkt 4.2 och 16.

Ett tidsbegränsat försäkringsavtal är i kraft under den avtalade perioden.

4 Premie

4.1 Betalning av premien

(FAL 38 §)

Premien ska betalas inom en månad efter att försäkringsbolaget har sänt försäkringstagaren fakturan som gäller premien. Den första premien behöver dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt. De följande premierna behöver inte betalas före den avtalade premieperiodens eller försäkringsperiodens början. Om försäkringsbolagets ansvar till någon del inträder senare behöver premien för denna del dock inte betalas förrän försäkringsbolagets ansvar inträtt.

Premien för tidsbegränsad försäkring ska betalas innan försäkringen träder i kraft. Att premien betalats är en förutsättning för att försäkringsbolagets ansvar ska inträda.

Flera försäkringar som beviljats av samma eller olika försäkringsbolag samt premierna för dessa försäkringar kan sammanslås i ett avtal och i en faktura. I så fall faktureras de sammanslagna premierna i en betalningsrat eller flera betalningsrater i enlighet med avtalet. Premie som allokerats till försäkringsavtalet fördelas mellan alla försäkringar i avtalet i proportion enligt betalningen och debiteringen så att alla fortlöpande försäkringar är i kraft fram till samma datum.

Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringstagaren rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp som betalas. Försäkringstagarens betalning allokeras i första hand i enlighet med referensuppgifterna i den betalda fakturan om försäkringstagaren inte i samband med betalningen skriftligen bestämt annat.

4.2 Dröjsmål med premien

(FAL 39 §)

Om försäkringstagaren har försummat att betala premien inom den tidsfrist som stadgas i punkt 4.1 har försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

Om försäkringstagaren betalar premien före utgången av uppsägningstiden, upphör försäkringen likväl inte när uppsägningstiden löper ut. Försäkringsbolaget nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet.

Om försummelsen att betala premien har berott på att försäkringstagaren råkat i betalningssvårigheter på grund av sjukdom, arbetslöshet eller av någon annan särskild orsak, huvudsakligen utan egen förskyllan, upphör försäkringen trots uppsägningen först 14 dagar efter att hindret bortfallit. Försäkringen upphör dock senast tre månader efter uppsägningstidens utgång. I uppsägningsmeddelandet nämns också denna möjlighet att försäkringen fortsätter gälla en viss tid.

Om premien inte betalas inom den tidsfrist som avses ovan i punkt 4.1, uppbärs för dröjsmålet dröjsmålsränta i enlighet med räntelagen.

4.3 Betalning av försenad skadeförsäkringspremie

(FAL 42 §)

Om en försäkringstagare betalar premien efter att försäkringen upphört, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter att premien betalats. Försäkringen gäller härvid till utgången av den ursprungligen avtalade försäkringsperioden, räknat från det att försäkringen på nytt trätt i kraft.

Om försäkringsbolaget inte vill sätta i kraft en upphörd försäkring meddelar försäkringsbolaget till försäkringstagaren inom 14 dagar från och med premiebetalningen att försäkringsbolaget vägrar ta emot betalningen.

4.4 Betalning av försenad personförsäkringspremie

(FAL 39 § och 43 §)

Om personförsäkringen upphört på grund av att en senare än den första premien inte betalats träder försäkringen åter i kraft om försäkringstagaren betalar den obetalda premien inom sex månader fr.o.m. tidpunkten försäkringen upphörde. Försäkringsbolaget nämner denna möjlighet i uppsägningsmeddelandet. Om försäkringen börjar gälla åter, inträder försäkringsbolagets ansvar dagen efter att premien betalats.

4.5 Premie om försäkringen upphör under försäkringsperioden

(FAL 45 §)

Om försäkringen upphör före avtalad tidpunkt har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken dess ansvar varit i kraft.

Försäkringsbolaget återbetalar till försäkringstagaren den andel av premien som motsvarar den återstående försäkringsperioden. Premien återbetalas emellertid inte, om försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen i sådana situationer som avses i punkt 2.2. Premien återbetalas inte heller om det premiebelopp som ska återbetalas är mindre än 8 euro.

4.6 Kvittning av premie och övriga fordringar

Från premie som återbetalas kan avdras förfallna premier som mottagaren av återbetalningen inte betalat samt övriga försäkringsbolagets förfallna och ostridiga fordringar på alla de försäkringsbolags vägnar som kan stå som försäkringsgivare i samma avtal eller faktura.

5 Givande av information under avtalets giltighetstid

5.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

(FAL 6, 7 och 9 §)

Efter att ett försäkringsavtal ingåtts ger försäkringsbolaget försäkringstagaren försäkringsbrevet och försäkringsvillkoren.

Under försäkringens giltighetstid ska försäkringsbolaget årligen informera försäkringstagaren om försäkringsbeloppet och om andra sådana omständigheter som gäller försäkringen och som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren (årsmeddelande).

Om försäkringsbolaget eller dennes representant under försäkringens giltighetstid har gett bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter om försäkringen anses försäkringsavtalet vara i kraft med det innehåll som försäkringstagaren hade skäl att anta utgående från den information han fått, förutsatt att sådana bristfälliga, felaktiga eller vilseledande uppgifter kan anses ha inverkat på försäkringstagarens förfarande. Detta gäller dock inte information som försäkringsbolaget eller dess representant har gett om en förestående ersättning efter ett försäkringsfall.

5.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning i skadeförsäkring

(FAL 26 och 34 §)

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget, om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller i ett sakförhållande som antecknats i försäkringsbrevet under försäkringsperioden skett en sådan förändring som väsentligt ökar risken för skada och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om sådan ändring senast en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. Försäkringsbolaget påminner försäkringstagaren om denna skyldighet i årsmeddelandet. Uppgifter som försäkringstagaren ska meddela är t.ex. reparations-, ändrings- eller utvidgningsarbeten utförda i försäkringsobjektet och förändring av försäkringsobjektets bruksändamål. Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat sin skyldighet att meddela om ökning av risken, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse de förändrade förhållandena som ökat risken haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas försäkringstagarens uppsåt eller typen av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter och premien på grund av detta har avtalats till ett lägre belopp än vad som skulle ha varit fallet om riktiga och fullständiga uppgifter hade lämnats, ska förhållandet mellan den avtalade premien och premien beräknad enligt riktiga och fullständiga uppgifter beaktas när en ersättning sätts ned. Mindre avvikelser i premier ger dock inte rätt till nedsättning av försäkringsersättningen.

5.3 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid fareökning i personförsäkring

(FAL 24 och 27 §)

Försäkringstagaren ska meddela försäkringsbolaget om riskökande ändringar i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks och som är av betydelse för bedömning av försäkringsbolagets ansvar, t.ex. ändringar som gäller yrke, hobbyer, bostättningsort eller upphörande av annat försäkringsskydd. Sådana ändringar ska meddelas till försäkringsbolaget senast en månad efter att försäkringstagaren mottagit årsmeddelandet som följer efter ändringen. Ändring i hälsotillstånd behöver inte anmälas. Försäkringsbolaget påminner försäkringstagaren om upplysningsplikten i årsmeddelandet.

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa försummat sin skyldighet att meddela riskökningen ovan och försäkringsbolaget till följd av ändringen inte längre skulle ha hållit försäkringen i kraft, är försäkringsbolaget fritt från ansvar. Om försäkringsbolaget däremot hade fortsatt försäkringen men endast mot en högre premie eller på andra villkor, begränsas försäkringsbolagets ansvar så att det motsvarar den avtalade premien eller de villkor på vilka försäkringen skulle ha fortsatt.

Om de ovan nämnda följderna av försummande av upplysningsplikt skulle leda till uppenbar oskälighet ur försäkringstagarens eller annan ersättningsberättigads synpunkt kan de jämkas.

6 Skyldighet att hindra och begränsa skada vid skadeförsäkring

6.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

(FAL 31 och 34 §)

Den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som nämns i försäkringsbrevet eller försäkringsvillkoren eller som i övrigt skriftligen utfärdats. Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifterna, kan den ersättning som ska utbetalas till honom sänkas eller förvägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen av att iaktta säkerhetsföreskrifterna haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

Vid ansvarsförsäkring sänks eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat att iaktta säkerhetsföreskrifter eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat att följa en säkerhetsföreskrift av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

6.2 Skyldighet att avvärja och begränsa skada (räddningsplikt)

(FAL 32, 34 och 61 §)

När ett försäkringsfall inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående, ska den försäkrade efter förmåga avvärja eller begränsa skadan. Om skadan orsakats av en

utomstående, ska den försäkrade vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bevara försäkringsbolagets rätt gentemot skadevällaren. Den försäkrade ska t.ex. försöka utreda skadevällarens identitet. Om skadan framkallats genom en straffbar gärning, ska den försäkrade utan dröjsmål underätta polismyndigheterna därom och i rätten yrka på straff till förövarna, om försäkringsbolagets intresse kräver detta. Den försäkrade ska också i övrigt iaktta försäkringsbolagets föreskrifter för avvärjning och begränsning av skada. Försäkringsbolaget ersätter skäligen kostnader för uppfyllande av räddningsplikten ovan, även om försäkringsbeloppet därigenom skulle överskridas.

Om den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses vara ringa, har försummat räddningsplikten ovan, kan den ersättning som ska utbetalas till honom sänkas eller vägras. Vid bedömningen om ersättningen ska sänkas eller förvägras beaktas vilken betydelse försummelsen haft på skadans uppkomst. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt förhållandena i övrigt.

6.3 Försummelse av säkerhetsföreskrifter och räddningsplikt i ansvarsförsäkringen

(FAL 32, 34 och 61 §)

Vid ansvarsförsäkring sänks eller vägras inte ersättningen på grund av den försäkrades oaktsamhet.

Om den försäkrade emellertid uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har försummat sin räddningsplikt eller att iaktta säkerhetsföreskriften eller om den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel har varit en bidragande orsak till försummelsen, kan ersättningen sänkas eller förvägras.

Om den försäkrade har försummat sin räddningsplikt eller att iaktta säkerhetsföreskriften av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försummelsen, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningarna som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

7 Orsakande av försäkringsfall

Försäkringsbolaget är fritt från ansvar gentemot en försäkrad som har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt (FAL 28 och 30 §).

7.1 Skadeförsäkring

(FAL 30 § och 34 §)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, kan ersättningen sänkas eller förvägras. Vid bedömning av om ersättning ska nedsättas eller vägras beaktas vilken betydelse den försäkrades åtgärder haft på uppkomsten av skadan. Dessutom beaktas den försäkrades uppsåt eller typen av oaktsamhet samt omständigheterna i övrigt.

Ansvarsförsäkring

(gäller endast försäkringsavtal som inkluderar ansvarsförsäkring)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller den försäkrades bruk av alkohol eller annat rusmedel varit en bidragande orsak till försäkringsfallet, betalar försäkringsbolaget dock i samband med ansvarsförsäkring till en skadelidande fysisk person den del av ersättningen som denne inte har lyckats driva in vid konkurs eller utsökning på grund av att den försäkrade konstaterats vara insolvent.

Motorfordonsförsäkring
(gäller endast försäkringsavtal som inkluderar motorfordonsförsäkring)

Om den försäkrade har framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller denne har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen, ersätts den personskada denne tillfogats endast till den del som övriga omständigheter bidragit till skadan.

Om den försäkrade framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 0,5 promille eller denne har minst 0,22 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen, sänks ersättningen i proportion till dennes andel i skadan.

7.2 Personförsäkring

7.2.1 Försäkringsfall som den försäkrade orsakat (FAL 28 §)

Om den försäkrade orsakat försäkringsfallet av grov oakt-samhet kan försäkringsbolagets ansvar minskas enligt vad som är skäligt med beaktande av omständigheterna.

7.2.2 Försäkringsfall som berättigad till försäkringsersättning orsakat (FAL 29 §)

Om en annan person än den försäkrade med rätt till försäkringsersättning orsakat försäkringsfallet uppsåtligt, är försäkringsbolaget fritt från ansvar gentemot denna person.

Personen som orsakat försäkringsfallet av grov oakt-samhet eller som på grund av sin ålder eller sitt sinnestillstånd inte kan dömas till straff för brott, kan han få försäkringsersättningen eller en del av ersättningen endast ifall det anses skäligt med beaktande av de omständigheter under vilket försäkringsfallet inträffade.

Om den försäkrade avlidit betalas till övriga ersättningsberättigade den andel av försäkringsersättningen som inte betalas till parten eller parterna som orsakat försäkringsfallet.

8 Identifikation vid skadeförsäkring

(FAL 33 §)

Vad som ovan stadgas om den försäkrade i fråga om framkallande av försäkringsfall, iakttagande av säkerhetsföreskrifter eller räddningsplikt ska på motsvarande sätt tillämpas på den som

1. med den försäkrades samtycke är ansvarig för ett försäkrat motordrivet fordon eller släpfordon, fartyg eller luftfartyg;
2. tillsammans med den försäkrade äger och nyttjar försäkrad egendom; eller
3. bor i gemensamt hushåll med den försäkrade och använder försäkrad egendom tillsammans med honom.

Vad som ovan stadgas om den försäkrade i fråga om iakttagande av säkerhetsföreskrifter ska på motsvarande sätt tillämpas på den som på grund av ett arbets- eller tjänsteförhållande till försäkringstagaren ska sörja för att säkerhetsföreskrifterna iakttas.

9 Otilräknelighet och tvångsläge

9.1 Skadeförsäkring

(FAL 36 §)

Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 6 och 7, om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller när han åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.2, 6 och 7 i det fall att den försäkrade, när han framkallade ökningen av risken eller försäkringsfallet eller åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten, handlade i syfte att hindra person- eller egendomsskada under sådana förhållanden att försummelsen eller åtgärden kunde försvaras. Vad som i denna punkt sagts om den försäkrade tillämpas även på en i punkt 8 avsedd person som identifieras med den försäkrade.

9.2 Personförsäkring

(FAL 36 §)

Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa ansvar åberopa punkt 7 ovan om den försäkrade när han framkallade ett försäkringsfall eller när han åsidosatte en säkerhetsföreskrift eller räddningsplikten var yngre än 12 år eller befann sig i ett sådant sinnestillstånd att han inte skulle ha kunnat dömas till straff för brott. Försäkringsbolaget får inte för att undgå eller begränsa sitt ansvar åberopa punkt 5.3 och 7 i det fall att den försäkrade, när han orsakade ökningen av risken eller försäkringsfallet handlade i syfte att hindra skada på person eller egendom, under sådana omständigheter att försummelsen eller åtgärden kan försvaras.

10 Förmånstagarförordnande vid personförsäkring

10.1 Förmånstagare

(FAL 47 §)

Försäkringstagaren har rätt att fastställa den person som i stället för försäkringstagaren eller den försäkrade är berättigad till försäkringsersättningen som utbetalas (förmånstagar). Försäkringstagaren kan ändra eller upphäva förmånstagarförordnandet om försäkringsfallet där förordningen är ämnad att tillämpas inte inträffat.

Om förmånstagarförordnandet är i kraft tillfaller inte försäkringsersättningen vid den försäkrades dödsfall till den försäkrades dödsbo. Försäkringsersättningen tillfaller till den försäkrades dödsbo om förmånstagarförordnande inte föreligger och ersättningen i försäkringsvillkoren inte fastställts att betalas till försäkringstagaren.

10.2 Förmånstagarförordnandets form

(FAL 48 §)

Förmånstagarförordnandet eller upphävande eller ändring av förmånstagarförordnandet är ogiltigt om upphävandet eller ändringen inte skriftligt meddelats till försäkringsbolaget.

11 Ersättningsförfarande

11.1 Ersättningssökandens skyldigheter

(FAL 32 §, 69 § och 72 §)

Den som söker ersättning ska ge försäkringsbolaget sådana handlingar och uppgifter som behövs för utredning av försäkringsbolagets ansvar. Dessa handlingar och uppgifter är t.ex. sådana varav framgår huruvida ett försäkringsfall har inträffat.

fat, hur stor skada som uppstått och till vem ersättning ska utbetalas. Den som söker ersättning är skyldig att på egen bekostnad skaffa de utredningar som vederbörande bäst har tillgång till, dock med beaktande också av försäkringsbolagets möjligheter att skaffa utredning.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ut ersättning innan bolaget fått utredningarna ovan. Om den som söker ersättning efter ett försäkringsfall svikligen har lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar till försäkringsbolaget som är av betydelse för utredningen av försäkringsbolagets ansvar kan ersättningen sänkas eller förvägras enligt vad som är skäligt med hänsyn till förhållandena.

Den försäkrade ska enligt sina möjligheter delta i skadere-
dningen samt bidra till att utreda den egentliga orsaken till skadan samt skadevällaren. Den försäkrade får inte försvåra skadere-
dningen genom att avlägsna sig från skadeplatsen, inta alkohol eller droger efter skadefallet eller på annat sätt försvåra skadere-
dningen.

Försäkringsbolaget ska beredas tillfälle att inspektera skadad egendom innan den repareras eller förstörs.

11.2 Preskription av rätten till ersättning

(FAL 73 §)

Försäkringsersättning ska sökas från försäkringsbolaget inom ett år från att den ersättnings sökande fått kännedom om försäkringens giltighet, försäkringsfallet och skadepåföljden som försäkringsfallet orsakat. Ersättningsanspråket ska i varje fall framställas inom 10 år från försäkringsfallet eller om försäkringen tecknats för personskada eller skadeståndsskyldigheten från att skadepåföljden uppstått. Med framställande av ersättningsanspråk jämställs anmälan om försäkringsfallet. Om ersättningsanspråket inte framställs inom tidsfristen ovan förlorar den som söker ersättning sin rätt därtill.

11.3 Försäkringsbolagets skyldigheter

(FAL 7 §, 9 §, 68 § och 70 §)

Efter att ett försäkringsfall inträffat ger försäkringsbolaget den som söker ersättning, såsom t.ex. den försäkrade, för-
månstagare och skadelidande i situationer som avses i punkt 17.4 vid ansvarsförsäkring, uppgifter om försäkringens innehåll och förfarandet vid ansökan om ersättning. Eventuella förhandsuppgifter som den sökande fått om den förestående ersättningen, ersättningsbeloppet eller sättet på vilket ersättning utbetalas inverkar inte på ersättningskyldigheten i enlighet med försäkringsavtalet.

Försäkringsbolaget utbetalar med anledning av ett försäkringsfall utan dröjsmål, och senast inom 30 dagar efter att bolaget fått de handlingar och uppgifter som behövs för utredning av bolagets ansvar, ersättning enligt försäkringsavtalet eller meddelar att ersättning inte utbetalas. Om ersättningsbeloppet inte är ostridigt, betalar försäkringsbolaget emellertid ut den ostridiga delen av ersättningen inom nämnda tid. På försenad ersättning betalar försäkringsbolaget dröjsmålsränta enligt räntelagen (633/82).

Försäkringsbolaget delger också den skadelidande om ett ersättningsbeslut som gäller ansvarsförsäkring.

Försäkringsbolaget underrättar förmyndarmyndigheten på den omyndiges hemort om till den omyndige betalas annan ersättning än försäkringsersättning för kostnad eller förmögenhetsförlust om den totala ersättningen överstiger 1 000 euro.

11.4 Kvittning av premie och övriga fordringar

Från ersättningen kan avdras förfallna obetalda premier samt övriga försäkringsbolagets förfallna och ostridiga fordringar på alla de försäkringsbolags vägnar som kan stå som försäkringsgivare i samma avtal eller faktura.

12 Försäkringsersättning vid skadeförsäkring

12.1 Överförsäkring och berikandeförbud

(FAL 57 §)

Egendom eller ett intresse har överförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt överstiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde. Försäkringsbolaget är inte skyldigt att med anledning av ett försäkringsfall som har drabbat överförsäkrad egendom eller ett överförsäkrat intresse betala ut mera i ersättning än vad som behövs för att täcka skadan. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dennes representant ska ersättningen på basis av överförsäkring betalas enligt försäkringsbeloppet, utom i det fall att värderingen påverkats av att försäkringstagaren uppsåtligt har lämnat oriktiga eller bristfälliga uppgifter.

12.2 Underförsäkring

(FAL 58 §)

Egendom eller ett intresse har underförsäkrats, om det försäkringsbelopp som anges i försäkringsavtalet avsevärt understiger den försäkrade egendomens eller det försäkrade intressets rätta värde. Till följd av försäkringsfall som drabbat underförsäkrad egendom eller underförsäkrat intresse ersätter försäkringsbolaget endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens eller intressets värde. Om försäkringsbeloppet dock väsentligen grundar sig på en värdering som har gjorts av försäkringsbolaget eller dennes representant, ska ersättning betalas enligt skadebeloppet, dock högst upp till försäkringsbeloppet.

13 Överklagande av försäkringsbolagets beslut

(FAL 8 §)

Försäkringstagaren eller ersättnings sökanden har till sitt förfogande olika medel för att söka ändring i försäkringsbolagets beslut. Denne kan kontakta den person som i försäkringsbolaget handlagt ärendet eller söka ändring hos försäkringsbolagets Kundmedlingsbyrå, fråga om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller begära rekommendation om avgörande från FINE eller konsumenttvistenämnden. Denne har dessutom rätt att väcka talan mot försäkringsbolaget. Att ärendet behandlas hos FINE eller konsumenttvistenämnden hindrar inte att talan väcks. Däremot behandlar dessa besvärinstanser inte ett ärende som redan prövats i domstol eller som är anhängigt i domstol.

13.1 Omprövningsbegäran och Kundmedlingsbyrån

Om försäkringstagaren eller ersättnings sökanden misstänker ett fel i försäkringsbolagets beslut, har denne rätt att få noggrannare information om de omständigheter som har lett fram till avgörandet. Försäkringsbolaget korrigerar beslutet om det visar sig vara felaktigt.

Om ärendet trots omprövningsbegäran inte har blivit utrett, kan kunden kontakta Kundmedlingsbyrån. Kundmedlingsbyrån är LokalTapiolas interna kanal för sökande av ändring och den handlägger frågor i anslutning till frivilliga skadeförsäkringar, livförsäkringar och placeringstjänster. Kundmedlingsbyrån handlägger skriftliga ändringsökanden som inte är anhängiga i andra besvärinstanser. Ändring ska sökas inom tre månader efter att kunden har fått det skriftliga beslutet.

13.2 FINE och konsumenttvistenämnden

Om försäkringstagaren eller ersättnings sökanden är missnöjd med försäkringsbolagets beslut, kan denne be om råd och handledning hos FINEs Försäkrings- och finansrådgiv-

ning. Den är ett opartiskt organ vars uppgift är att ge konsumenter råd i bank-, försäkrings- och värdepappersärenden.

FINEs Försäkrings- och finansiella rådgivning och Försäkringsnämnden ger även beslutsrekommendationer i tvistemål som gäller tolkning och tillämpning av lagar och försäkringsvillkor i ett försäkringsförhållande.

Beslutsrekommendation kan även begäras av Konsumenttvistenämnden som ger endast utlåtanden till konsumenter.

Rådgivningstjänsterna och beslutsrekommendationerna är avgiftsfria.

13.3 Tingsrätt

(FAL 74 §)

Om försäkringstagaren eller ersättningsökanden inte nöjer sig med försäkringsbolagets beslut, kan denne väcka talan mot försäkringsbolaget. Talan kan väckas antingen vid tingsrätten på sakägarens hemort i Finland eller vid tingsrätten på försäkringsbolagets hemort eller vid tingsrätten på orten där skadan inträffade, om inte annat framgår av internationella avtal som Finland ingått.

Talan med anledning av försäkringsbolagets beslut ska väckas inom tre år efter att sakägaren fått skriftligt meddelande om försäkringsbolagets beslut och denna tidsfrist. När tidsfristen löpt ut går rätten att väcka talan förlorad. Handläggning i nämnder avbryter preskription av talerätt.

14 Försäkringsbolagets regressrätt

14.1 Försäkringsbolagets regressrätt mot tredje part

(FAL 75 §)

Den försäkrades rätt till skadeersättning från ersättningskyldig tredje part övergår på försäkringsbolaget upp till det ersättningsbelopp som försäkringsbolaget betalat. Med stöd av regressrätten kan försäkringsbolaget vid personförsäkring endast kräva de kostnader och förluster av förmögenhet som sjukdom eller olycksfall orsakat.

Om skadan har orsakats av tredje part som privatperson, arbetstagare, tjänsteman eller annan person som enligt 3 kap. 1 § i skadeståndslagen jämställs med dessa, uppstår för försäkringsbolaget regressrätt hos ifrågavarande person endast om denna orsakat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet eller om han är ersättningsskyldig oberoende av oaktsamhet.

Försäkringsbolaget har rätt att kräva ersättningsbeloppet av tredje part också när denne har framkallat försäkringsfallet när denne framfört fordonet i ett sådant tillstånd att alkoholhalten i dennes blod under körningen eller därefter uppgår till minst 1,2 promille eller denne har minst 0,53 milligram alkohol per liter i sin utandningsluft, eller dennes förmåga att utföra de prestationer som uppgiften kräver är kännbart nedsatt av påverkan av något annat berusningsmedel än alkohol, eller av samverkan mellan sådana ämnen.

14.2 Försäkringsbolagets regressrätt hos försäkringstagaren, den försäkrade eller med honom jämförbar person vid skadeförsäkring

(FAL 75 §)

Försäkringsbolaget har rätt att helt eller delvis återkräva den ersättning som bolaget utbetalat till en försäkrad som avses i punkt 17.1 av en sådan försäkringstagare, försäkrad eller med honom i enlighet med punkt 8 jämförbar person, som har framkallat försäkringsfallet (punkt 7) eller försummat sin skyldighet i enlighet med punkterna nedan:

- 2.2 (upplysningsplikt innan försäkringsavtalet ingås)

- 5.2 (upplysningsplikt om ökning av risken)
- 6.1 (skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifterna)
- 6.2 (skyldighet att avvärja och begränsa skada).

Med stöd av sin regressrätt får försäkringsbolaget återkräva den ersättning som utbetalas i sin helhet, om försäkringsbolaget på de grunder som nämns i punkterna 2.2, 5.2, 6 och 7 skulle vara fritt från ansvar eller vara berättigat att förvägra ersättning. Om ersättningen skulle ha sänkts i enlighet med punkterna ovan får försäkringsbolaget återkräva den del av ersättningen som motsvarar sänkningen.

15 Ändring av försäkringsavtalet

15.1 Ändring av avtalsvillkor inom skadeförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 18 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra försäkringspremie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar nya omständigheter om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade försummat sin i punkt 2.2 avsedda skyldighet att lämna uppgifter; eller
2. ändring som avses i punkt 5.2 inträffat under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit till försäkringsbolaget då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet.

Efter att ha fått meddelandet om ovanstående faktorer sänder försäkringsbolaget utan obefogat dröjsmål uppgift om hur och från vilken tidpunkt försäkringspremien eller andra avtalsvillkor ändras.

I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.2 Ändring av avtalsvillkor inom personförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 20 §, 27 §)

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premie eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de verkliga eller de ändrade omständigheterna om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet, som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt i punkt 2.2 och försäkringsbolaget, om korrekt och fullständig information skulle ha getts, skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller på andra villkor än avtalat; eller
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten i punkt 2.2 och försäkringen trots detta är bindande för försäkringsbolaget på grund av förlikning av påföljderna av försummelsen i enlighet med punkt 2.2.2 eller
3. ändring som avses i punkt 5.3 skett under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat försäkringsbolaget vid ingåendet av avtalet och om försäkringsbolaget, om korrekt information skulle ha getts, skulle ha beviljat försäkringen endast mot högre premie eller på andra villkor i det fall att omständigheten som hänför sig till den försäkrade skulle ha motsvarat ändringen redan när försäkringen beviljades.

Efter att ha fått kännedom om en faktor ovan sänder försäkringsbolaget till försäkringstagaren utan obefogat dröjsmål ett meddelande om att premien eller villkoren ändras.

I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen.

15.3 Ändring av avtalsvillkor vid övergång till ny försäkringsperiod

15.3.1 Anmälningsförfarande

(FAL 19 § och 20 a §)

Försäkringsbolaget har rätt att vid utgången av försäkringsperioden ändra försäkringsvillkor, -premie samt andra avtalsvillkor om grunden för ändringen ligger i

- ny eller ändrad lagstiftning eller myndighetsbestämmelse
- en oförutsedd ändring i omständigheterna (t.ex. internationell kris, exceptionell naturhändelse, storolycka)
- indexförändring som påverkar försäkringen
- ändring i skadekostnad.

Försäkringsbolaget har dessutom rätt att i villkoren göra smärre ändringar som inte inverkar på försäkringens centrala innehåll.

Om försäkringsbolaget inför ändringar avsedda i punkt 15.3 i försäkringsavtalet ska försäkringsbolaget i samband med premiefakturan sända försäkringstagaren ett meddelande om hur premien eller övriga avtalsvillkor ändras. I meddelandet anges att försäkringstagaren har rätt att säga upp försäkringen. Vid skadeförsäkring träder ändringen i kraft från och med ingången av den försäkringsperiod och vid personförsäkring från och med ingången av den premieperiod, eller om premieperioden är kortare än ett år eller den inte har avtalats, från och med ingången av det kalenderår, som först följer efter att det förlöpt en månad från och med det att meddelandet skickades.

15.3.2 Ändringar som förutsätter att försäkringen sägs upp

Om försäkringsbolaget ändrar försäkringsvillkor, premier eller andra avtalsvillkor i andra fall än de som nämns i punkt 15.3.1 eller ur försäkringen slopar en kraftigt marknadsförd förmån, ska försäkringsbolaget säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden.

16 Försäkringsavtalets upphörande

16.1 Försäkringstagarens rätt att säga upp försäkringen

(FAL 12 §)

Försäkringstagaren har rätt att när som helst under försäkringsperioden säga upp försäkringen. Uppsägningen ska ske skriftligt. Uppsägning på annat sätt är ogiltig. Om försäkringstagaren inte fastställt tidpunkt för upphörandet, upphör försäkringen när den skriftliga uppsägningen lämnats in eller sänts till försäkringsbolaget.

Uppsägningrätt föreligger dock inte om den avtalade giltighetstiden för försäkringsavtalet är kortare än 30 dagar.

16.2 Försäkringsbolagets rätt att säga upp skadeförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 15 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade gett felaktiga eller bristfälliga uppgifter innan försäkringen beviljades och om försäkringsbolaget med kännedom om rätta omständigheter inte skulle ha beviljat försäkringen
2. förändring som väsentligt ökar risken inträffat under försäkringsperioden och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit till försäkringsbolaget då försäkringsavtalet ingicks eller som antecknats i försäkringsbrevet

3. den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet underlåtit att följa säkerhetsföreskrifterna
4. den försäkrade uppsåtligt eller av grov vårdslöshet orsakat försäkringsfallet eller
5. den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett försäkringsbolaget felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av försäkringsbolagets ansvar.

16.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp personförsäkringen under försäkringsperioden

(FAL 17 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra under försäkringsperioden om

1. försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa, försummat sin upplysningsplikt i punkt 2.2 och försäkringsbolaget inte skulle ha beviljat försäkringen om korrekta och fullständiga svar hade erhållits;
2. försäkringstagaren eller den försäkrade har förfarit svikligen vid uppfyllandet av upplysningsplikten i punkt 2.2 och försäkringsavtalet trots det är bindande för försäkringsbolaget på grundval av den ifrågavarande punkten;
3. ändring som avses i punkt 5.3 skett under försäkringsperioden i de omständigheter som försäkringstagaren eller den försäkrade meddelat försäkringsbolaget vid ingåendet av avtalet och om försäkringsbolaget, om korrekt information hade getts, inte skulle ha beviljat försäkringen i det fall att omständigheten som hänför sig till den försäkrade skulle ha motsvarat ändringen redan när försäkringen beviljades;
4. den försäkrade orsakat försäkringsfallet uppsåtligt;
5. den försäkrade har efter försäkringsfallet i bedrägligt uppsåt gett försäkringsbolaget felaktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för fastställandet av försäkringsbolagets ansvar.

16.4 Uppsägning av gruppformånsförsäkring

(VSL 17 b §)

Om försäkringstagaren för gruppformånsförsäkringen säger upp sig eller sägs upp från medlemskap i gruppen upphör gruppformånsförsäkringen. Försäkringsbolaget underrättar försäkringstagaren skriftligt om uppsägningsskäl och -tidpunkten. Försäkringen upphör att gälla tidigast inom en månad från att meddelandet sänts.

16.5 Försäkringsbolagets uppsägningförfarande

(FAL 15 § och 17 §)

Försäkringsbolaget utför uppsägningen skriftligt utan obefogat dröjsmål efter att ha fått kännedom om den grund som berättigar till uppsägning. Grunden för uppsägningen anges i uppsägningsskälmeddelandet. Försäkringen upphör att gälla inom en månad från att meddelandet om uppsägningen sänts. Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen till följd av försummad premiebetalning fastställs i enlighet med punkt 4.2.

16.6 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen vid utgången av försäkringsperioden

(FAL 16 §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av försäkringsperioden. Uppsägningen sker skriftligt minst en månad före utgången av försäkringsperioden. Grunden för uppsägningen anges i meddelandet.

16.7 Försäkringsbolagets rätt att säga upp personförsäkringen vid utgången av premieperioden

(FAL 17 a §)

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra vid utgången av premieperioden. Om premieperioden är kortare än ett år eller om premieperiod inte avtalats har försäkringsgivaren på motsvarande sätt rätt att säga upp försäkringen att upphöra endast vid utgången av kalenderåret. Uppsägningen sker skriftligt senast en månad innan premieperioden upphör eller, om premieperiod inte avtalats, senast en månad före kalenderåret upphör. Grunden för uppsägningen anges i meddelandet. Försäkringen sägs dock inte upp på grund av att den försäkrades hälsotillstånd försämrats efter det att försäkringen tecknades eller på grund av att ett försäkringsfall inträffat.

16.8 Byte av ägare vid skadeförsäkring

(FAL 63 §)

Skadeförsäkringsavtalet upphör om den försäkrade egendomen till följd av en rättshandling övergår till annan ny ägare än försäkringstagaren själv eller hans dödsbo. Den nya ägaren av egendomen har dock rätt till ersättning om försäkringsfall inträffar inom 14 dagar efter att äganderätten överförts om han inte själv tecknat försäkring för egendomen.

Om till egendomsförsäkringen kopplats andra försäkringar, såsom ansvars-, rättsskydds- eller avbrottsförsäkring, upphör en sådan försäkring omedelbart när egendomen överförs till den nya ägaren.

17 Rättigheter för tredje part vid skadeförsäkring

17.1 Övriga försäkrade vilkas egendom täcks av försäkringen

(FAL 62 §)

Utöver vad som i övrigt fastställs om "Försäkrade" i dessa försäkringsvillkor är en egendomsförsäkring i kraft till förmån för ägaren, den som köpt egendomen med äganderättsförbehåll och den som har panträtt och retentionsrätt i egendomen samt även i övrigt till förmån för den som bär risken för egendomen.

17.2 Den försäkrades ställning vid inträffat försäkringsfall

(FAL 65 §)

För sänkning eller vägran av ersättning åberopar försäkringsbolaget försäkringstagarens eller den försäkrades försummelse att lämna uppgifter (punkt 2.2) eller meddela om riskökning (punkt 5.2) gentemot i föregående punkt avsedd försäkrad endast i det fall att försäkrad som avses i punkt 17.1 före försäkringsfallet var medveten om eller borde ha varit medveten om försäkringstagarens eller annan försäkrades förfarande. Varje försäkrad har på grund av försäkringsfall rätt till ersättning. Försäkringstagaren får dock med bindande verkan för den försäkrade underhandla med försäkringsbolaget samt lyfta ersättningen utom i det fall att den försäkrade namngetts i avtalet eller han själv meddelat att han bevakar sin rätt eller det är fråga om inteckningshavares rätt till andel av ersättning.

17.3 Preferens vid ersättning

(FAL 66 §)

Om egendomsförsäkringen gäller till förmån för person som har panträtt på egendomen som garanti för fordran, har han, även om fordran inte förfallit, rätt till sin andel av ersättningen före ägaren om ägaren inte reparerat skadan

eller ställer garanti för reparationen. Vad som här sagts gäller också till förmån för person som har rätt att innehålla egendom som garanti för förfallen fordran. Ägaren har rätt till sin andel av ersättningen före köpare av egendom på retentionsvillkor. För inteckningshavares rätt till andel av ersättning gäller det som fastställts angående inteckningshavares rätt till försäkringsersättning.

17.4 Skadelidandes rätt till ersättning vid ansvarsförsäkring

(FAL 67 §)

Den skadelidande har vid ansvarsförsäkring rätt att kräva ersättning enligt försäkringsavtalet direkt från försäkringsbolaget om den försäkrade försatts i konkurs eller annars är insolvent. Om ersättningsanspråk tillställs försäkringsbolaget, ska försäkringsbolaget meddela detta till den försäkrade utan obefogat dröjsmål samt reservera honom rätten att framföra sin redogörelse över försäkringsfallet. Den försäkrade ska också få uppgift om hur ärendet utvecklats. Om försäkringsbolaget godkänner den skadelidandes ersättningsanspråk, binder detta inte den försäkrade.

17.5 Den skadelidandes rätt till sökande av ändring vid ansvarsförsäkring

(FAL 68 §)

Den skadelidande har rätt att med anledning av försäkringsbolagets ersättningsbeslut vända sig till försäkringsbolagets Kundmedlingsbyrå, hänskjuta ärendet till prövning av FINEs Försäkrings- och finansrådgivning eller konsumenttvetenämnden eller väcka talan mot försäkringsbolaget eller i enlighet med punkt 13.

18 Handelsblockad

Försäkringen gäller inte till den del försäkrandet eller försäkringens giltighet begränsas av handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

LokalTapiola utbetalar ingen försäkringsersättning om utbetalningen av ersättningen strider mot sanktioner i anknytning till handelsblockad eller embargo som införts på basis av Förenta Nationernas (FN), Europeiska unionens (EU) eller USA:s deklaration eller beslut eller på basis av Finlands lagstiftning.

19 Hantering av personuppgifter

LokalTapiola tar hand om förverkligandet av kundernas integritetsskydd och hanterar personuppgifter i enlighet med dataskydds- och försäkringslagstiftningen, de övriga tillämpliga bestämmelserna samt enligt god sed för informationshandling och -behandling.

Personuppgifter hanteras för att erbjuda LokalTapiolas produkter och tjänster samt sköta kundrelationen. Uppgifterna kan även användas till exempel i marknadsföring som riktas till kunder.

LokalTapiola drar nytta av automatiserat beslutsfattande och profilering till exempel vid försäkrings- och ersättningsbeslut samt inriktning av marknadsföring. Vi meddelar om automatiserat beslutsfattande i samband med respektive tjänst.

Personuppgifter skaffas i huvudsak av kunden, parterna som kunden befullmäktigat, myndigheternas offentliga register och från kreditupplysningsregistret. Personuppgifter överläts åt utomstående endast med kundens samtycke eller med stöd av lagstiftningen.

LokalTapiola registrerar uppgifter om skador, som anmäls till bolaget, i försäkringsbolagens gemensamma skaderegister och kontrollerar samtidigt vilka skador som har anmäls till andra försäkringsbolag. Uppgifterna i skaderegistret används i ersättningshandläggningen för att bekämpa missbruk som riktas mot försäkringsbolagen. LokalTapiola registrerar uppgifter om brott och brottsmisstanke som riktas mot försäkringsverksamheten, som bolaget bedriver, i försäkringsbolagens gemensamma missbruksregister och kontrollerar uppgifterna som om kunden antecknats i registret. Uppgifterna i missbruksregistret används i ersättnings- och försäkringshandläggningen för att förebygga brottslighet som riktas mot försäkringsbolagen.

Kundens identifieringsuppgifter och övriga personuppgifter kan användas för att utreda, avslöja och förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism. Dessutom kan uppgifter överlåtas till myndigheter för undersökning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt för undersökning av sådana brott genom vilket de tillgångar eller den vinning av brott som är föremål för penningtvätt eller finansiering av terrorism har erhållits.

LokalTapiola spelar in telefonsamtal och sparar chattdiskussioner som förs med kunderna för att verifiera ärendet och säkerställa kvaliteten på betjäningen.

Över LokalTapiolas personregister finns dataskyddsbeskrivningar, där vi berättar om personuppgifter som behandlas i registren, om hantering av dem och om rättigheterna för den registrerade. Du kan bekanta dig med dataskyddsbeskrivningar och noggrannare hantering av personuppgifter på LokalTapiolas webbplats lahitapiola.fi/henkilotietojenkäsittely. Dataskyddsbeskrivningar kan även fås per post eller e-post via adressen tietosuoj@lahitapiola.fi.

Försäkringarna beviljas av dessa ömsesidiga försäkringsbolag (FO-nummer) som hör till Lokaltapiolagruppen:

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | Lokaltapiola **Huvudstadsregionen** -
LähiTapiola Pääkaupunkiseutu (2647339-1) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) |
LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) |
LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) |
LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) |
Lokaltapiola **Sydkusten** - LähiTapiola Etelärannikko (0135987-5) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) |
LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | Lokaltapiola **Österbotten** -
LähiTapiola Pohjanmaa (0180953-0) | Lokaltapiola Ömsesidigt Försäkringsbolag (0211034-2)

Bolagens kontaktuppgifter finns på adress www.lokaltapiola.fi.

